

Fogyasztóvédő Alapítvány
Heti sajtószemle
2015. 33. hét

Játék fegyverek, de mégis veszélyesek?

Ellenőrzés Vajon megfelelnek-e a lövedékes játék fegyverek a kémiai, illetve mechanikai biztonsági követelményeknek? - ezt vizsgálták legutóbb a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szakértői. A tapadókorongos, szivacstöltényes játék pisztolyok, íjak, nyílpuskák és más játék fegyverek jellemzője, hogy ha nem megfelelően használják őket, sérülést okozhatnak, lövedékük pedig veszélyes anyagokat rejthetnek. A vizsgálatok során a szakértők több olyan játékot is találtak, amelyek nem felelnek meg a követelményeknek, ezek listáját és a vizsgálat részleteit a www.nfh.hu weboldalon ismerhetik meg.

(Vasárnap Reggel, 2015. augusztus 09., vasárnap, 8. oldal)

Emberszagú bődön a szúnyog ellen?

A nyári partik szinte kötelező kelléke a szúnyog. Ilyenkor jönnek a házi praktikák, a különböző irtóeszközök vagy a profi szakemberek. Az M1 fogyasztóvédelmi magazinja néhány hatásos eszközt vizsgált.

Idén eddig májusban volt egy komolyabb szúnyoginvázió, de elég néhány esős nap, és ismét csapkodhatjuk magunkat. A csípőszúnyogok a vízben fejlődnek, a csapadékos időszak után így jól szaporodhatnak, a pocsolyákban, árkokban, kisebb vízmegállásokban természetes ellenségek ugyanis nem jelennek meg, és megfelelő hőmérséklet esetén 7-10 nap alatt képesek imágóvá fejlődni.

A szúnyogirtás egyik leghatásosabb módja a biológiai, vagyis a vegyszeres irtás. Ezt leginkább napnyugtakor végzik, a szer ugyanis a nap hatására gyorsan lebomlik, tartós hatása pedig nincs, ha tehát erős a szúnyoginvázió, és a térségben nagy a nem kezelt felületek aránya, a szúnyogok néhány napon belül ismét megtelepedhetnek - mondja a szakember.

Az ilyen jellegű irtásokat egészségügyi gázmesterek irányítják, és szúnyogágyúval, hivatalosan "melegködképző generátorral" végzik. A vegyszert ilyenkor egy elektromos szivattyú hozza fel a tartályból, és porlasztva kerül a forrólevegő-áramba, hogy aztán tejfehér, sűrű ködként lépjen ki a csőből. A szer leginkább szélcsendben hatásos, ugyanis a kifújás után képződött ködnek le kell szállnia, és legalább 5-10 percig a kezelt területen kell maradnia. A tapasztalat egyébként az, hogy a köd akár egy óra múlva is ott marad, tehát bőven van ideje kifejteni a szúnyogokra a hatását.

Sokan házi praktikákat próbálnak bevetni, és a legkülönbözőbb eszközökkel igyekeznek megálljt parancsolni a vérszívóknak. A sláger még mindig az elektromos riasztó, amely a benne lévő vegyszer kipárologtatásával tartja távol a szúnyogokat, de van vegyszer nélkül működő, ultrahangos berendezés is. Ez a hímszúnyog szárnycsapásait imitáló frekvencián működik, és így próbálja vegyszermentesen távol tartani a szúnyogokat. Az élettartama gyakorlatilag korlátlan, a hatása azonban változó.

Évről évre újabbnál újabb eszközök jelennek meg, hogy szúnyogok elleni védekezés még hatékonyabb legyen. Az elektromos teniszütő és karkötő mellett az egyik ilyen újdonság az a bődönre hasonlító szerkezet, amely egy kis pasztillával működik. Ez emberi testszagra emlékeztető illatot bocsájt ki, így magához vonzza a szúnyogokat, egyszerűen beszippant, és egy hálóbá gyűjti össze őket.

<http://www.hirado.hu/2015/08/08/emberszagu-bodon-a-szunyog-ellen/>

(hirado.hu, 2015. augusztus 08., szombat)

Engedékeny vendéglátósok

A mai rohanó, felgyorsult világban - sok esetben még a megfelelő családi háttér ellenére is - a gyermek- és fiatalkorúak egyre korábbi életkorban vannak kitéve a felnőtt világ hatásainak. Sok fiatal már jóval a 18. életéve betöltése előtt - akár téves képzetet keltő reklámok hatására is - kipróbálja a dohányzást vagy fogyaszt alkoholt.

A jövő generációja egészségének megóvása kiemelt társadalmi érdek, ezért a jogalkotó szabályozza az alkohol- és dohánytermék-értékesítés módját, megnehezítve a fiatalok alkoholhoz, illetve dohánytermékekhez való hozzájutását - hívta fel a figyelmet a megyei kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztálya. A fiatalkorúak védelmére hozott jogszabályi rendelkezések megtartását ellenőrizték nemrégiben.

Indokolt a hatósági jelenlét

A hatósági kontroll 34 vendéglátó- és kiskereskedelmi egységet, továbbá 16 dohánykereskedőt érintett, és elmondható, hogy szinte minden második vállalkozás jogsértést követett el, ugyanis a fiatalkorú életkorát figyelmen kívül hagyva kiadták neki a kért bort, sört vagy cigarettát. Az ellenőrzés alá vont üzletek döntő többségére lakossági bejelentés érkezett, azaz a fogyasztók jelezték a hatóság felé az általuk tapasztalt jogellenes kereskedői cselekedetet.

Az elmúlt év eredményéhez viszonyítva több kereskedő/vendéglátó bizonyult a fiatalokkal szemben engedékenyebbnek. A dohányértékesítők jogkövető magatartása viszont javult, ugyanakkor e területen továbbra is indokolt a hatósági jelenlét. A jogsértéssel érintett vállalkozások szigorú hatósági intézkedésre számíthatnak. A fiatalkorúakkal szemben elkövetett jogsértés miatt ugyanis a pénzbírság mellett a jogsértés tárgyát képező termék forgalmazásának felfüggesztését is elrendeli a hatóság.

ÉM

A BOON LEGFRISSEBB HÍREI A CÍMLAPON: KATTINTSON IDE!

<http://www.boon.hu/engedekeny-vendeglatosok/2892683>

(boon.hu, 2015. augusztus 09., vasárnap)

A csapvizet szűrjük vagy a sarlatánokat?

Magyarországon ma szinte megszámlálhatatlan fajta különleges vizet, vízkészítő berendezést ajánlanak, mellyel a forgalmazók szerint életünket jobbá, egészségesebbé tehetjük. Sőt, vannak cégek, amelyek szerint az ilyen különleges vizek akár súlyos betegségeket is gyógyíthatnak, a szakember szerint azonban erre nincs tudományos bizonyíték.

Magyarországon ma több olyan víz is van forgalomban, amelyeknek különféle egészségjavító képességére hivatkozva nagyon komoly hatást tulajdonítanak: a rákot gyógyítja vagy egyéb egészségi problémákra kínál megoldást. Ezeket a vizeket is csapvízből vagy ásványvízből állítják elő valamilyen technológiai kezeléssel: oxigénnel dúsítják, ózonnal kezelik, mágnesezik vagy "energetizálják" őket.

Többről azt állítják, hogy a tisztább, jobb, egészségesebb vízzel sejtjeink, testünk jobban funkcionál. Vargha Márta, az Országos Közegészségügyi Központ vízhygiénia osztályának vezetője azonban arra figyelmeztet: az ilyenfajta vizek többségét illetően nem áll rendelkezésre elég tudományos bizonyíték arra, hogy bármit is állíthassunk az egészségjavító hatásukról.

A kutató szkeptikus a víztisztító berendezésekkel kapcsolatban is, az M1 fogyasztóvédelmi magazinjában bemutatott család azonban esküszik a szűrőberendezésre, azt mondják, a tisztítón keresztül futó víz egyszerűen jobb ízű. Ma nagyon sokféle víztisztítót kapni, a kínálat a néhány ezer forintostól a több százezer forintosig terjed. Az egyszerűbbek a klórvegyületeket szűrik ki, a bonyolultabbak az ásványi anyagokat is. De vajon szükség van-e rájuk?

A Corvinus-egyetem docense szerint tévhit, hogy így sokkal egészségesebb és jobb minőségű vizet kapunk. Sípos László azt mondja, a szűrés enyhe érzékszervi változásokat okozhat ugyan, de a víz aligha lesz egészségesebb. Vargha Márta még azt is hozzáteszi: gyakori tévhit, hogy a desztillált vagy nagyon alacsony ásványianyag-tartalmú víz egészséges, méregtelenít, még a rákot is gyógyíthatja. A tudomány mai állása szerint ez nem mondható ki, sőt, éppen azt igazolták vizsgálatok, hogy a nagyon csekély ásványianyag-tartalmú vizek fogyasztása egészségproblémához vezet - hangsúlyozza. Arra is figyelmeztet, hogy a víztisztítók szűrőit rendszeresen cserélni kell, mert máskülönben felszaporodhatnak rajtuk a baktériumok, és annak már komoly egészségügyi kockázata lehet. Ha pedig valaki a csapvíz ízét nem kedveli, és emiatt választ például klór és klórvegyületek eltávolítására alkalmas berendezést, sokkal egyszerűbben is megoldhatja a problémáját: kieresztjük a vizet egy kancsóba, betesszük a hűtőbe, és egy óra múlva már nem érezzük a csapvizes ízt.

<http://www.hirado.hu/2015/08/09/a-csapvizet-szurjuk-vagy-a-sarlatanokat/>

(hirado.hu, 2015. augusztus 09., vasárnap)

Piacmustra: vegetáló kistermelők, gyenge vásárlóerő

Minőségi termékeket előállító kistermelőink napról napra a túlélésért küzdenek, mert a vásárlók jelentős része az olcsó, de gyatra élelmiszereket részesíti előnyben. A "termelői" és a "bió" jó hívószó, csak keveset ér, ha a piacon is a nagybaníró szarmazó zöldséggel vernek át bennünket. Kistermelők panaszai és a lehetséges megoldások, avagy érvényesülhet-e valaha az egészséges táplálkozáshoz való jogunk.

Egy telefonbeszélgetéssel indult minden. A vonal végén öblös férfihang.

- Én egészségesen étkezem, mindennap eszem kolbászt, szalonnát vagy húst.

Kövér Zoli bácsi az ország másik csücskéből, a Hajdú-Bihar megyei Tetétlenből két perc után már arról gyözköd, nincs értelme olíwabogyóval meg tengeri halakkal bíbelődni, magyar ember mangalicahúst eszik, ha omega-3-ra van szüksége.

- Jöjjön el, és kóstolja meg! - mondja, mégis ő van leginkább meglepve, amikor egy hét múlva megáll az autónk a Kövér-tanya kapuja előtt. A gazda jó vendéglátó, látszik, hogy a szíve közepe ez a tanya.

- Korábban boltjaim voltak és sertéshizlaldám, de amikor beleláttam, hogyan folyik a nagyipari hústermelés, elkezdtem mangalicát tenyészteni, hogy legalább a családnak biztosítsam az egészséges húsarut - meséli, miközben bevezet az ólba, ahol tiszta vérű vörös, szőke sertések tápázkodnak fel egyetlen hangos szavunkra. Bár a hús minősége szempontjából a félszabad tartás lenne a legmegfelelőbb, itt legalább mélyalmos a hizlalda, hozzá kisebb kifutóval.

- Kezdetben szabadon ellettek a kocák, de miután gyakran előfordult, hogy mély gödröt túrtak a kismalacoknak, s rájuk fekvő agyonnyomták őket, elkülönítve ellenek - magyarázza a sokszoros terméknagydíjas gazda.

A fene se érti

Miközben a szürke marhákat nézzük - amelyeket nincs szíve levágni, ezért máshonnan veszi a szürkemarha-húst a feldolgozóban előállított töltött áruhoz -, arról beszél, hogy nem kap embert.

- Nálam százezret keresnének, de inkább elmennek közmunkára ötvenötezerért, mert nem kell csinálni érte semmit. A jegyzőt meg hiába kérem, hogy hívjon vissza néhányat a hatszáz közmunkásból, azt mondja, nem lehet. Az államnak majdnem százezerben vannak havonta, ha pedig nálam dolgoznának, semmibe nem kerülnének, sőt én fizetnék utánuk. A fene se érti ezt.

Nem csak ezt. Míg átvágunk a szép, rendezett tanyán, és megnézzük a makulátlanul tiszta húsfeldolgozót, a hideg füstben lógó kolbászokat, elmagyarázza, amire már a telefonban is utalt, csak nem akartuk megérteni. Bár a rendkívül egészséges mangalicahús telítetlen zsírsavjai és omega-3-tartalma miatt mára nagyon divatba jött, az állomány nagy részét mégsem tudja értékesíteni. A multiba 600 forintért kerül be az a disznókolbász, amelyet 1300 forintért tesznek ki a polcra. Ezzel nehezen veszi fel a versenyt a 4800 forintos mangalicakolbász, amelynek egyébként 2000 forint a bekerülési ára. Ráadásul a nagyiparban olyan fejlett technikával dolgoznak, hogy a 600 forintos kolbász jobban néz ki, mint a kistermelőé. mert bár tele van nyomva tartósítószerrel, vízmegkötő anyagokkal, ha olcsó és jól néz ki, inkább azt veszik (avagy kénytelenek venni) az emberek.

Kövér Zoltán panasza jóformán bármelyik honi kistermelő szájából elhangozhatna. Kisgazdának lenni ma nálunk egyet jelent a küszködéssel. Csoda, hogy akadnak még, akik nem adják fel.

Várni a csodát

Kövér szavai a fülünkbe csengenek néhány hónappal később, amikor egy másik, hasonlóan elhivatott kistermelővel reggelizünk egy balatonfüredi presszóban. Hermán Norbert János életvidám, erős fiatalember. A munkáját nem is tekinti munkának, imád nyakig tejben ázva alkotni műhelyében, ahol hosszú évek alatt a legkülönbébb mesterektől megtanult módszereket ötvözve, egészen egyedi technológiával, pasztörözés és hőkezelés nélkül, nyers tejből készíti sajtkölteményeit. Joghurtjának csodájára jár a hazai gasztrotársadalom színe-java, minden adott lenne a sikersztorihoz, ő mégsem vidám.

- Harmadik éve árulok a kaposvári piacon, amelynek rohamosan csökken a látogatottsága. Nem tudom átadni azt az érzést, amit átélünk, amikor nyáron ülünk a piacon a többi termelővel, és várjuk a csodát. Budapesten járva a csarnokban beszéltem egy tejtermék-kereskedő családdal, akiknél egyetlenegy magyar terméket sem találtam. Már a fogyasztói áraikból láttam, hogy fölösleges is odaadnom az árlistámat. Nem tudtam bekerülni Budapestre. És döbbenet tapasztaltam azt is, hogy a világörökség részének nyilvánított, százhusz éves tradícióra épülő Fővám téri Vásárcsarnok csodaszép épülete alá nyitottak egy multit - mondja, majd arról beszél, a magyar ember rohan, örül, ha eljut egy üzletbe, ahol mindent megvehet, nincs kedve máshová is beugrani.

Áremelés nélkül

Ezért sem működik a helyi termelői bolthálózat, amelyre rengeteg uniós pénz ment el, és most a csipsztől a Coca-Coláig mindent lehet benne kapni. Egy-egy településen nincs annyi kistermelő, hogy egy egész üzletet lehetne rájuk építeni. Viszont ha - a nyugaton jól működő mintához hasonlóan - egy üzletlánc vállalná, hogy külön standot létesít a boltjain belül a helyi árunak, sokkal hamarabb eljutna a tiszta élelmiszer a vásárlókhoz, magyarázza Hermán Norbert János, akinek a munkahelyi stressz és egy betegség adta meg a végső lökést a váltáshoz. Kereskedőből kézműves lett.

Nem sajt készítő sztár akart lenni, évek óta nem emelt árat, mert azt szeretné, hogy termékei mindenkihez eljussanak. A piacon mégis csak a tehetősebb réteg jön vissza hozzá, a hétköznapi vásárlók csak ünnepnap táján fordulnak meg nála.

- Visszatérnek, gratulálnak, de túl gyakran nem engedhetik meg maguknak, hogy az én sajtomat vegyék. Ezért merem kijelenteni, hogy itt minőségi éhezés folyik - magyarázza, majd hozzáteszi: - Nem tudom, szentelhetjük-e az életünket annak, hogy megpróbáljuk megváltoztatni mind a társadalmi hozzáállást, mind a fogyasztói kultúrát.

Vallásos elkötelezettséggel

Mintha nagy, mélabús szimfónia állna össze lassan körülöttem, ahogy magyar kistermelőket hallgatok. A kistermelővé lett kereskedő, a hobbitanya gazdája vagy épp a biogazdává váló

ingatlanszakértő ugyanazt panaszolja: hiába küzdenek, mintha mind a törvényi környezet, mind a mélyen rögzült vásárlói szokások ellenük dolgoznának. Az anyagi lehetőségekről nem is beszélve.

- Az olyan gazdák, akik vallásos elkötelezettséggel csinálják, amit csinálnak, sokkal könnyebben, jobban is tudnának élni, ha a pénz motiválná őket - állítja Járosi Tamás egykori ingatlanos, aki nyolcadik éve küzd a fennmaradásért a Balaton-felvidék festői falvában, Balatonhenyén feleségével és három gyerekével. - Ők azt mondják, hogy jól élnek, mert aki hisz valamiben, és a hitének áldoz, nem kesereg azon, hogy a kocsiját nem tudta lecserélni tíz éve. Ám ennek nem így kéne működnie. Aki napi húsz órában tisztességesen dolgozik, annak legalább a kispolgári életszínvonalat kéne biztosítania családjá számára.

"Ha normálisak lennénk..."

Járosi Tamás a Fekete Bárány című blogon rendszeresen beszámol a kistermelői lét buktatóiról. Egyike azoknak az értelmiségiből lett gazdáknak, akiknek köszönhetően mostanában egyre inkább ráirányul a figyelem a kistermelők küzdelmeire.

- Ha normálisak lennénk, nem csinálnánk, de mindig bízunk benne, hogy jövőre jobb lesz. Minden évben egy kicsit előrelépünk, egyre több a tapasztalatunk, egyre többen veregetik a vállunkat, idén pedig már nagyon sokan álltak mögénk, a Jóisten is ránk kacsintott, mert soha nem volt ilyen jó a csapatunk. Hét nagyon rossz év után ez az első, amely végre egy kicsit jobbnak ígérkezik - mondja a biogazda.

Kistermelői banán?

Járosi Tamás nem csak prédikál, a blogírás mellett a tettek mezejére is lép. Miután elege lett abból, hogy a termelőinek mondott piacokon magukat kistermelőnek kiadó kereskedők árulják a banánt és a sárgadinnyét májusban, megalapította a Biobalaton nevű piacot, amelyen csak szigorúan ellenőrzött, valódi kisgazdák árulhatják portékáikat.

- A dolog tulajdonképpen egyszerű. Ha nem akarjuk, hogy becsapjanak bennünket, ismerkedjünk meg azokkal, akiktől minden héten vásárolunk. Vegyük a fáradságot, és - ha tehetjük - legalább egyszer látogassunk el a gazdaságukba. Ha nincs barackfájuk, miközben barackot árulnak, egyértelmű, hogy csalók.

Persze az sem árt, ha tudjuk, mi mikor érik. Általánosságban azonban elmondható, hogy a termelői piac éledését csak mi, fogyasztók tudnánk ösztönözni.

Egy valódi termelői piac pedig adottságainál fogva nem tud egy időben akkora választékot produkálni, mint a bevásárlóközpontok zöldséges-standjai, ám amit ott veszünk, arról tudhatjuk, hogy természetes körülmények között, a maga tempójában fejlődött, és ha ezt választjuk, nem tömjük magunkat tele vegyi anyagokkal.

Kevesebb a biogazda

Néhány éve lehengerlő divat lett a bioétkezés, ám mára sokan erre is legyintenek. Sokat hangoztatott fordulat, hogy ha minden bió lenne, amire rámondják, az egész ország csak biogazdaságokból állna. De nem csak a csalók okozta hitelvesztés, az árak is visszarettentik az átlagfizetésből élőket.

- A bió életfilozófia, ami nagyon közel áll a természethez. Nem azt jelenti, hogy nem permetezünk, ennél sokkal összetettebb az eljárás. Ez a jelző egyfajta garancia a vásárlónak, hogy hagyományos, tiszta élelmiszert kap. Számos méréssel, helyszíni látogatásokkal ellenőrzik, hogy megfelel-e a szabályrendszernek a biónak minősített termék. Ez az eljárás olyan körülményes, annyi ráfordítással jár, hogy az a gazda, aki aláveti magát, általában komolyan is gondolja. Csalók ezt ritkán vállalják - mondja Járosi Tamás, és felhívja a figyelmünket egy megdöbbentő tényre: ma a világon egyedül nálunk csökken a bióban művelt területek száma, most már egy-egy megyében átlagosan csak három-négy biogazda munkálkodik.

A csalókat sok esetben azért nem szűri ki a termelői piacok ellenőrzését végző Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), mert maga a piac nem is legálisan működik. Normális esetben a jegyző jelenti be a Nébihnek egy-egy piac létrejöttét, ő viszont, bár elvileg független, az önkormányzattól kapja a fizetését, így rendszerint semmit sem tehet a polgármesteri akarattal szemben. Ha egy településvezető úgy dönt, hogy turisztikai látványosságra van szüksége a városának, minden további nélkül beindíthatja a piacot a jegyző megkerülésével. A Nébih jelenleg

országszerte 229 helyi termelői piac létezéséről tud. Ezekre a 40 kilométeren belül megtermelt árut vihetik ki a kistermelők, a Budapesten fekvő piacokon pedig az ország területén bárhol működő gazdaságból származó mezőgazdasági, illetve élelmiszer-ipari termék értékesíthető.

Aranyszalaggal a minőségért

Hogy a vásárlói bizalom helyreálljon, ahhoz elengedhetetlenül szükség lenne egységes, hiteles értékelési rendszerre, olyan címkére, amelyet viselve biztosak lehetünk benne, hogy őszinte termékkel állunk szemben. A Magyar Gasztronómiai Egyesület néhány éve meg is alkotta a maga aranyzalagját a francia Label Rouge minősítési rendszer mintájára.

- A megjelölést egy évre nyerik el azok a termelők, akik kivételes minőségű terméket bocsátanak piacra. Ezt a tanúsítványt el is lehet veszíteni, de az a tapasztalat, hogy akik eddig elnyerték, mind olyan emberek, akiket nem a gyors meggazdagodás lehetősége, hanem meggyőződésük motivál, az pedig általában nem változik évről évre - mondja Molnár B. Tamás, az egyesület alapító elnöke, aki hozzáteszi: hogy a csúcsgasztronómia kistermelői produktumot tudjon felhasználni, ahhoz állandó, megbízható, jó minőségre van szükség, áringadozások nélkül. A szakember szerint Magyarország mindig a nagygazdaság országa volt, a kisüzem hagyománya és ereje hiányzik belőle. (Lásd még alábbi interjúnkat.)

Az utóbbi időben leginkább a városból kiköltöző értelmiségiek hozzák létre a kiemelkedő minőséget. A kistermelők megerősödéséhez meg kell változnia az alapanyag-kultúrának. A vevőknek be kell látniuk, hogy nem kell különösebben jómódúnak lennünk ahhoz, hogy egészséges, jó ételeket készíthessünk, egyszerűbb összetevőkből is lehet tisztességesen főzni.

- Nem gondolom, hogy ennek a társadalmi-kulturális változásnak mi még aktív részesei leszünk - mondja Járosi Tamás, aki, bár a változások ütemét illetően pesszimista, sokat tesz azért, hogy előremozdítsa az ügyet. Ezért is hozta létre családjával a Biobalaton mellett a Malackrumpli elnevezésű slow food éttermet, amely egyszerre lett felvevőpiaca az őszinte termékeknek és hangulatos kiszolgálóhelye az egészséges alapanyagokból készült ételeknek és az azt meg is fizető közönségnek.

Két év letöltendő

- A hozzánk betérő vendégek negyven százaléka valamilyen ételallergiával küzd. Húsz-harminc éve még nem is volt ismert az ilyen betegség. Hogy lehet, hogy a nagyapámék nem voltak gluténérzékenyek, pedig kenyeret kenyérrel ettek mindennap? - teszi fel a kérdést a biogazda, aki szerint ez lesz a jövő igazán nagy társadalmi problémája, ami egyre inkább a tiszta élelmiszerek felé fordítja az embereket.

A biogazdaságba betegségben szenvedő vagy betegségen túleső igen sok család jár el, köztük súlyos esetek, például rákos gyerekek szülei.

- Aki őket becsapja, az már nem pénzügyi visszaélést követ el, hanem valakinek az életével játszik - mondja Járosi Tamás. - Meggyőződésem - folytatja -, hogy a hamis áru forgalomba hozatalát büntetőügyként kellene kezelni. Ha kiderül, hogy valaki saját hagymaként multitól származó árut kínál, először megbüntetném kétszázezer forintba, másodszor ötszázezerre, utána két év letöltendő... Az államnak egészségünk megőrzése érdekében kötelessége lenne megvédenie lakosságát.

http://mno.hu/magyar_nemzet_magazin/piacmustra-vegetalo-kistermelok-gyenge-vasarloero-1299091

(mno.hu, 2015. augusztus 08., szombat)

Újra fellángolhat a vita a mobiltelefonok rákkeltő hatásáról

A mobiltelefonok valóban összefüggésbe hozhatók a rákkal, az Alzheimer-kórral, a Parkinson-kórral, a fejfájással és a bőr-irritációval. Legalábbis akkor, ha sokszor és hosszan használjuk a

készüléket – állítja egy friss, ukrán kutatás.

A szakemberek szerint a sugárzás oxidatív stresszt idéz elő a szervezetünkben, aminek következtében károsodik az emberi DNS, és ez kedvez bizonyos degeneratív betegségek kialakulásának, ezért célszerű csökkenteni a napi mobilhasználatot. Ugyanez az igaz a többi vezeték nélküli készülékre is: a tabletek hasonló veszélyeket hordoznak magukban. Dr. Igor Yakymenko, az ukrán Nemzeti Természettudományos Akadémia munkatársa szerint az összes vezeték nélküli készülék által kibocsátott rádiófrekvencia káros: ha hosszan élünk ezekkel, fejfájás, fáradtság, bőrirritáció is jelentkezhethet, de a különféle krónikus degeneratív betegségek kialakulása is a következmények között szerepelhet.

Az oxidatív stressz a reaktív oxigén vagy nitrogén eredetű szabadgyökök keletkezése és az antioxidáns védő rendszerek közötti egyensúly megbomlása, a sejtek oxido-redukciós állapotának megváltozása során lép fel. Ez a folyamat felelős a különféle betegségek kialakulása mellett a korai öregedésért is. Dr. Yakymenko szerint a sugárzás felgyorsítja az oxidatív stresszt, ezért különösen oda kell figyelni arra, hogy mennyi időt töltünk vezeték nélküli készülékeink társaságában. A szakember szerint már napi 20 perc telefonálás öt éven keresztül is megháromszorozza az agytumor kialakulásának az esélyét, míg négy éven át egy óra telefonálás ötszörösére növeli ezt. Hatványozottan veszélyeztetettek a gyerekek, akiknek a szervezetére sokkal inkább negatív hatással vannak a kockázatos tényezők.

<http://vital.hu/rakkelto-mobil-vita>

A legjobb egyetemek világrangsora

Továbbra sincs magyar egyetem a világ ötszáz legjobbjá közt

A University Ranking by Academic Performance legfrissebb egyetemi ranglistájának élén az amerikai a Harvard áll, második a Torontói Egyetem, harmadik a brit Oxford, negyedik a Johns Hopkins University, az ötödik a Cambridge lett.

Az egyetemek rangsora: <http://www.urapcenter.org/2014/world.php?q=MS0yNTA=>

Tizenegy magyar egyetem jutott be a legjobb kettőezer közé. A négy legjobb magyar egyetem helyezése: 513. Eötvös Loránd Tudományegyetem, 522. Debreceni Egyetem, 591. Semmelweis Egyetem, 648. Szegedi Tudományegyetem.

Az egyetemek világrangsorában eddig legjobb helyezést a budapesti központú Közép-európai Egyetem (CEU) érte el. 2011-ben a 372. volt a ranglistán.

(eduline, FVA)

Fertőző kevésvérűség - A fertőzött állatot megölik

Fertőző kevésvérűség (FKV) gyanús lovat találtak a napokban Encsen is. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságának tájékoztatása szerint az állat és további négy ló a megadott tartási helyen jelenleg forgalmi korlátozás alatt áll.

"A fertőzöttség gyanús ló vérvizsgálatát az állat azonosításához tartozó eljárás keretében a ló

tulajdonosa kérte. A lóútlevél kiállításához szükséges vizsgálatok során az állatban egy román sorszámu chipet találtak. A tulajdonos elmondása szerint a lovat Magyarországon vette. A járványügyi nyomozás még folyamatban van" - tájékoztatták lapunkat.

A hatóság a napokban végezte el a fertőzöttség megerősítéséhez szükséges második vérvételt, ennek eredményének függvényében történnek majd további intézkedések.

Mi lehet az oka, hogy egyre több alkalommal találtak fertőzött állatot hazánkban és 11 településen karantént rendeltek el? - kérdeztük. "Az idei évben összesen 12 ló esetében állapították meg a fertőzést. Az üllői Lóklinikán elaltatott beteg lóhoz kapcsolódik további 5 ló fertőződése, míg másik 6 esetet külön-külön, földrajzilag is elkülönült esetnek kell tekinteni. További 4 állat, köztük az encsi ló is fertőzöttségre gyanús státuszban van. Az új esetek felderítése nem a járványveszély növekedésének következménye, hanem a tavalyi évhez képest 30 százalékkal megnövekedett a vizsgálatok száma. Az első félévben több mint 20 ezer ló került vizsgálatra. A megemelkedett vizsgálatoknak köszönhetően szűrtük ki a fertőzött lovakat az egészséges állatok közül" - válaszolták.

Azt is megtudtuk: a betegség nem gyógyítható, a fertőzött állat élete végéig üríti a vírust, ezzel veszélyeztetve az egészséges állományt, éppen ezért a fertőzött és beteg állatokat - a rendelet értelmében - állami kártalanítás mellett le kell ölni.

Encs - Fertőző kevésvérűség (FKV) fertőzöttség gyanúja merült fel egy Encsen tartott ló esetében, a július 30-án elvégzett szerológiai vizsgálat során - közölte közleményében a Nemzeti Élelmiszerláncbiztonsági Hivatal. Az állat tartási helyén forgalmi korlátozás van érvényben. tovább

A BOON LEGFRISSEBB HÍREI A CÍMLAPON: KATTINTSON IDE!

<http://www.boon.hu/fertozo-kevesveruseg-a-fertozott-allatot-megolik/2892110>

(boon.hu, 2015. augusztus 08., szombat)

Nincs elég hatósági állatorvos

Hamarosan hiány lehet az országban hatósági állatorvosokból, a fiatalok ugyanis inkább a kisállatokkal foglalkoznak. Sok helyen magánállatorvosok végzik a hatósági munkát is.

Gondot okoz a kistépüléseken a hatósági állatorvosok hiánya - írja a Napi Gazdaság. A lap azt írja, hamarosan hiány lehet az országban az állatorvosokból, a pályakezdők ugyanis inkább a hobbiállatok ellátásában és a nagyvárosokban keresik a megélhetésüket.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szerint a kisállatpraxis elszívó hatása mellett a közigazgatási életpálya sem elég vonzó ahhoz, hogy az állatorvosok a megyei kormányhivatalokban helyezkedjenek el hatósági állatorvosként.

Bár a szakemberhiány még nem veszélyezteti a szükséges feladatellátást, mégis valahogy vonzóvá kellene tenni az állatorvosoknak a hatósági munkát, jelenleg ugyanis sok községben a háziállatok egészségügyi ellátását és gyógykezelését is magánállatorvosok végzik.

Magyarországon 1995 óta szabad állatorvos-választás van, amely együtt járt a körzetek megszüntetésével is.

hvg.hu

http://hvg.hu/itthon/20150808_Nincs_eleg_hatosagi_allatorvos

(hvg.hu, 2015. augusztus 08., szombat)

Kijavította hibáit a MagNet Bank

Az MNB múlt pénteki határozatában összesen 5,5 millió forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta a MagNet Magyar Közösségi Bank Zrt.-t az ügyfelek tájékoztatásával összefüggő és egyéb jogsértések miatt. A jegybank múlt kedden közzétett határozatában már 10 millió forint felügyeleti bírság megfizetésére is kötelezte az intézményt belső ellenőrzésének és nyilvántartási rendszereinek nem megfelelő működése, illetve az ügylet- és ügyfélminősítés, valamint a hitelezési tevékenység területét érintő egyes hiányosságok miatt. A megbírságolt bank lapunk érdeklődésére közölte: "Közel egy éve váltunk középbankká, amely szigorúbb sztenderdeknek való megfelelést követel meg a MagNet Bank részéről, mint a korábbi időszakban, kisbankként. Az utóbbi évek növekedési dinamikája előfordult, hogy meghaladta a technológiai fejlesztéseink ütemét: Az MNB egy korrekt és rendkívül alapos átfogó vizsgálat keretein belül olyan konstruktív megállapításokat tett, melyek többségére azóta már megoldást találtunk; már az eljárás alatt számos feltárt hiányosságot megszüntettünk, a javaslatokat beépítettük működésünkbe."

(Népszava, 2015. augusztus 10., hétfő, 4. oldal)

Naptej, ásványvíz, kényelmes ruha is legyen a fesztiválon

A nyár a fesztiválok időszaka. Bár túl vagyunk már néhány nagy rendezvényen ebben a szezonban, a ma kezdődő Sziget Fesztivál kapcsán biztonsági tanácsokat fogalmaztak meg a szervezők a látogatók felhőtlen mulatozása érdekében.

Az előrejelzések szerint folytatódik a forró kánikulai időjárás ezen a héten, amikor a sokak által várt, óbudai Sziget Fesztivál szórakoztat több ezer érdeklődőt. A Groupama Biztosító a Sziget egyik szervezőjével, Benis Dániellel olyan hasznos tanácsokat gyűjtött össze, amelyek betartásával önfeledt és főként biztonságos lehet a fesztiválozás.

A kiszámíthatatlan időjárás kapcsán például a szakértők azt tanácsolják, öltözködjünk rétegesen, és még a legnagyobb meleg idején is vigyünk magunkkal pulóvert vagy dzsekit. Válasszunk kényelmes ruhát, illetve zárt cipőt, ami bírja a gyűrődést és nem ázik át könnyen. A leggyakoribb fesztiválsérülések egyike ugyanis a nem megfelelő lábbeli miatt bekövetkező bokaficam.

Tartsuk magunknál a legfontosabb kellékeket: magas faktorszámú naptejet, kalapot vagy frissítő kendőt, illetve a legfontosabb gyógyszereket, vitaminokat. A napszemüveg szintén alapkellék, azonban érdemes külön erre a célra vásárolni egy fesztiváldarabot, ha nem szeretnénk, hogy kedvenc példányunk sérüljön a buli hevében. Emellett ügyeljünk arra is, hogy kiegészítőink - például az ékszerek - ne legyenek túl nagyok, feltűnőek, biztonságunk érdekében. Alapvető az is, hogy ne kérkedjünk drága mobiltelefonunkkal vagy technikai eszközeinkkel, amelyek csábítóak lehetnek a tolvajok számára.

Érdemes otthon hagyni a most divatos hátizsákokat is, helyette válasszunk jól zárható oldaltáskát vagy övtáskát, amely vállunkon átvette garantáltan nem zavar a bulizásban, ráadásul a lopásra is kevesebb esélyt kínál.

- Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a szórakozás kapja a főszerepet a fesztiválon. Komoly törvényi szabályozás rendelkezik arról, miként biztosítsunk ekkora rendezvényt, nem hagyjuk például, hogy tömegek torlódjanak fel olyan pontokon, amelyek esetlegesen veszélyt jelentenének. Tényleges vészhelyzetekre is fel vagyunk készítve, de a fesztiválon dolgozó kollégák a legkisebb problémákról, biztonsági kockázatokról is egyből értesítenek minket, hogy segíteni tudjunk - jelezte Benis Dániel fesztiválszervező.

A szervezők nagy figyelmet fordítanak a vendégek egészségi állapotára is: a fesztiválok területén ma már elsősegélypontok, a cukorbetegeknek pedig külön inzulin tároló is található. Fontos, hogy a látogatók a rendszeres vízmennyiség bevitelére is odafigyeljenek, a bulizás hevében ugyanis

gyakran előfordulhat dehidratáltság és az ebből fakadó rosszullet. Ajánlott félliteres palackot, kulacsot hordani a táskánkban, amelyet újra tudunk tölteni a fesztivál területén található ivóvízes kutakból. Jó tanács még, hogy ne járjunk egyedül, és figyeljünk arra is, hogy mobiltelefonunk ne merüljön le, hiszen így könnyebben kérhetünk segítséget vészhelyzetben. Emellett ne hagyjuk otthon személyazonosságunkat igazoló okiratainkat. Ezeket lehetőleg tartsuk külön, az értékeinktől távol eső helyen, hogy ha esetleg ellopják a táskánkat, akkor is tudjuk igazolni magunkat.

Fesztiváloznak a fogyasztóvédők

Ahogy a korábbi években, idén is jelen lesz a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság a Sziget Fesztiválon, ahol a látogatók biztonságát, illetve a szolgáltatók jogkövető magatartását vizsgálják. A hatóság ellenőrei nappal és éjszaka is dolgoznak, ellenőrzik a nyugtaadást, a felszolgált mennyiséget, az árfelszámítást és a vásárlók tájékoztatását. A hatóság ellenőrzi a mutatványos berendezések biztonságos üzemeltetését és megfelelő dokumentációját is. Tavaly az ellenőrzött vendéglátó-ipari egységeknél az árfeltüntetéssel és a nyugtaadással volt a legtöbb probléma, de jórészt a helyszínen pótolható, kisebb hiányosságok fordultak elő.

Thurzó Katalin

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 10., hétfő, 16. oldal)

Így küldi a hoteleket padlóra a szállodások réme

Már a nyolcezeret is eléri az Airbnb internetes felületen (<https://www.airbnb.hu/>) keresztül kínált magyarországi szálláshelyek száma, a nagyobb városokban 60-100 ajánlat érhető el - írja a Népszabadság hétfői számában. A 2008-ban létrehozott közösségi szálláshely-szolgáltató lényege, hogy a lakásukat kínáló személyeket összehozza a turistákkal, akik a szállodáknál olcsóbb és otthonosabb ellátásra vágnak.

Balaton és Budapest

Az Airbnb-n kínált szálláshelyeknek csaknem a fele - nagyjából 3500 - budapesti, a vidéki helyszínek közül a legnépszerűbb a Balaton térsége. De már olyan falvakból is tettek fel ajánlatot, amelyek létezéséről sok magyar sem feltétlenül tud, a kevésbé ismert helységek tekintetben az Airbnb komoly marketingeszközzé is válhat - nyilatkozott a lapnak Karakasné Morvay Klára, a BGF Kereskedelmi, Vendéglátó-ipari és Idegenforgalmi Karának adjunktusa.

Az adjunktus szerint az internetes felületnek köszönhetően olyan helyszínek is bekerülhetnek a turizmus vérkeringésébe, mint például a Mátra vagy az Őrség. Az árak tekintetében azonban nagy a szórás. Lehet találni napi 300 ezer forintért kivehető palotát is Budapesten, ugyanakkor az Airbnb-n keresztül foglalt szállások 30 százalékkal olcsóbbak, mint a hasonló kategóriájú hagyományos szálláshelyek.

<http://privatbankar.hu/ingatlan/igy-kuldi-a-hoteleket-padlora-a-szallodasok-reme-284464>

(Privatbankar.hu 2015. augusztus 10., hétfő)

Működnek a magyar bankkártyák a görögöknél

Mostanra lecsengett a pánik a görögországi nyaralásra készülő turisták körében, információink

szerint a vendéglátáshoz, szállásadáshoz, illetve a kereskedelemhez kapcsolódó szolgáltatások zavartalanul működnek a gazdasági válságát élő országban.

Továbbra is szabadon használhatják saját országukban vezetett bankszámlájukhoz kapcsolódó kártyáikat a Görögországba utazók - közölte a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szervezetében működő Európai Fogyasztói Központ a görög társszervezetétől érkezett legújabb tájékoztatás szerint. Emlékeztet, június 28-án a görög kormány sürgős tőkeellenőrzési intézkedéseket léptetett életbe, amelynek része volt valamennyi görög és külföldi bank fiókvállalatainak ideiglenes bezárása és a napi banki tranzakciók limitálása.

A tőkeellenőrzési és korlátozási intézkedések továbbra is hatályban vannak, azonban ezek kizárólag a görög bankoknál vezetett számlákat érintik. Azok a Görögországba utazó fogyasztók, akiknek saját országukban működő bankoknál (magyar fogyasztó esetén magyarországi bankoknál) vezetett számlájuk van, a bankkártyájukkal szabadon vehetnek fel pénzüsszeget az automatákból, amelynek maximális összegét kizárólag a kártyakibocsátó bankkal történt megállapodás szerinti napi limit határozza meg.

A fentiekén túl a görög fogyasztói központtól kapott tájékoztatás szerint a bank- és hitelkártyákat elfogadott fizetőeszköznek kell tekinteni a görögországi kiskereskedelmi egységekben, illetve minden olyan üzletben, amelyekben működik kártyás fizetésre rendszeresített terminál. Fontos, hogy a görög kereskedők nem utasíthatnak vissza bank- vagy hitelkártyával történő fizetést, és amennyiben bárki ilyen jellegű esettel találkozik, azt jelentheti az illetékes görög hatóságoknál (rendőrség, turisztikai hatóságok, illetve a kereskedelmi és fogyasztói ügyekkel foglalkozó főtitkárság).

A görög fogyasztóvédelmi központ tájékoztatása szerint általánosan elmondható, hogy azok a turisták, akik már Görögországban tartózkodnak, és azok is, akik még csak oda készülnek, biztos, hogy problémamentesen élvezhetik az ottani nyaralást.

A görög fogyasztói központ arra is felhívta a figyelmet, hogy a Görögországon kívüli külföldi bankoknál vezetett bankszámlákra történő készpénz- vagy tőkeátutalás továbbra sem engedélyezett, kivéve azokat az eseteket, amikor külföldi tandíjat vagy orvosi kezelési költséget kell kifizetnie az érintett személynek.

Amennyiben a magyar fogyasztóknak további kérdésük vagy olyan fogyasztói panaszuk van, amelyet egy görögországi székhelyű vállalkozással nem sikerült rendezniük, a magyarországi Európai Fogyasztói Központ (EFK) javasolt fordulni. Az EFK tájékoztatást és ingyenes jogi segítséget nyújt az EU másik tagállamában, Izlandon vagy Norvégiában honos vállalkozásokkal szembeni panaszok rendezésére is.

A turisták pihenése zavartalan a görög üdülőparadicsomokban

Thurzó

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 10., hétfő, 16. oldal)

Bogarak a szobában, ehetetlen reggeli - Mit tehetsz, ha átvert a szálloda?

Egy hét felhőtlen pihenés helyett egy hét csalódott bosszankodás - a leggondosabban eltervezett nyaralásoknál is elfordulhat, hogy kellemetlen meglepetés várja az utazókat. Mit tehetsz, ha a szolgáltatás nem pont olyan, mint ahogyan arról az utazás kiválasztásakor, a szerződéskötéskor szó volt? Tanácsainkból megtudhatod!

Gyakran fordul elő az a dühítő eset, hogy egy utazási iroda valótlan vagy kissé feljavított képet fest a nyaralóknak a kívánt úti célról: például a tengerpartra néző panorámás szobánál arról elfelejtenek szólni, hogy a tenger és a hotel között egy füstölő gyártelep is elterül, vagy hogy például a szoba ablakai egy 4 sávós autópályára néznek. De ugyanígy egy koszos fürdőszoba vagy a beígért vegetáriánus ellátás hiánya is ki tudja verni a biztosítékot a nyugalomra vágyó nyaralóknál.

Ki a felelős?

A nem megfelelő teljesítésekért az utazás szervezője felel. Ha utazási irodán keresztül utaztál, akkor panaszodat, kifogásaidat jelezd az utaskísérőnek vagy az utazási iroda helyi képviselőjének. Erről a helyszínen jegyzőkönyvet kell felvenni, és ennek egy példányát meg kell őrizni. Ha egyénileg, esetleg valamelyik nagy online oldalon foglaltad szállásodat, akkor a szállás értékelésével az adott online oldalon is jelezheted a panaszodat. A szállásadók közötti nagy versenyre tekintettel elég érzékenyen érintheti őket egy-egy negatív bejegyzés, emiatt - néhány kivételtől eltekintve - a jogos panaszok megoldásában a legtöbb helyen készségesek lesznek.

Az esetleges panaszokat már a helyszínen azonnal jelezni kell, és a legjobb, ha dokumentálsd is őket. A látható hibákról, hiányokról (például bogarokról) érdemes fényképet készítened, hogy később, ha esetleg perig fajulna a dolog, bizonyítani lehessen az igazadot.

Teendők

Ha az adott szálláshely vagy az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások valamelyike nem felel meg annak az előzetes tájékoztatásnak és szerződéses feltételeknek, amelyek alapján azokat igénybe vettél, akkor hibás teljesítésre hivatkozva követelheted a szolgáltatás díjának arányos leszállítását. Akkor sincs minden veszve, ha elfelejtesz a helyszínen reklamálni: alakóhelyed szerint illetékes megyei fogyasztóvédelmi felügyelőséghez is fordulhatsz panaszbejelentéssel.

Botás Enikő

<http://www.life.hu/csalad/20150804-mit-tehetsz-ha-rossz-szobat-kapsz-ki-nyaralas-alatt.html>

(life.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Az alma nem körte, az Uber nem taxi

Fekete Zoltán ügyvezető igazgatóval beszélgettünk arról, ki akarja-e nyírni őket a kormány, mit tesznek a szabálykövetésért, és hogy ő maga miért nem szállít utasokat.

Több mint 50 ezer felhasználója és legalább ezer autós partnere van Magyarországon az Ubernek, de az augusztus elején hatályba lépett taxisrendelet miatt a legtöbben már temetni kezdték a közösségi autózás élményét nyújtó de egy hagyományos taxinál jóval olcsóbban igénybe vehető szolgáltatásokat. Az Uber viszont bejelentette, hogy tovább folytatja a működését, sőt, 2016-ra duplájára is bővülnének a magyar piacon. Ennek érdekében egyeztetést kezdeményeztek a kormány és a főváros vezetésével, hogy úgy tudjanak a piacon maradni, hogy közben a szabályozásoknak is megfeleljen az innovatív, a világ más országaiban már nagy népszerűségnek örvendő közösségi autózás.

Az Uber magyarországi ügyvezető igazgatója, Fekete Zoltán elmondta, hogy egyetértene azzal, hogy szükség van a városi közlekedés szabályozott fejlesztésére és aktív együttműködő szerepre törekcszenek, miközben 2016 év végéig duplájára szeretnék bővíteni az autós partnerek számát, ezzel is kereseti lehetőséget biztosítva nekik. Ahogyan azt a Díványnak Fekete Zoltán elmondta, a statisztikák szerint a túlnyomó többség keresetkiegészítésnek tekinti az Uber-sofőrséget. "Ma például egy olyan anyukával jöttem, aki heti két nap egészíti ki a jövedelmét, amíg a gyerekei a bölcsődében vannak. Elmondta, milyen sokáig keresett olyan munkát, ami ennyire rugalmas, és akkor sincs gond, ha a gyerek beteg, vagy hamarabb kell elhozni, ezért nagyon örül, hogy van ez a lehetőség."

Kellenek a szabályok

"A szabályozás nem lehetetleníti el a működésünket. Kormánytagok és vezető politikusok világossá tették, hogy nem az Uber ellehetetlenítéséért hozták ezt a rendeletet és nem is az innováció vagy az innovációs kezdeményezések élére álló cégek ellen szól a kormány rendelete" - mondta Fekete. A visszajelzések, visszacsatolások és a különböző hivatalok hozzáállása szerinte

teljesen pozitív. Mint mondja, a közösségi autózás egy újszerű szolgáltatás, ahogy maga a sharing economy is, ami másfél éve még nem is volt jelen Magyarországon. "Az Uber 2014 novemberében jelent meg a piacon, 2015 augusztus elejére több mint 50 ezer aktív regisztrált felhasználója van csak Budapesten. Ez a szám megmutatja, mekkora létjogosultsága van az ilyesfajta szolgáltatásoknak és milyen népszerű ez a sharing economy" - választa fel az Uber robbanásszerű sikerét.

A sharing economy, vagyis közösségi gazdaság lényege maga a közösségi szellem és a megosztás, ennek csak egyik szelete az Uber, de hasonló elven működik az Airbnb is, ahol akár a lakását oszthatja meg az ember, vagy azok az oldalak, ahol megunt bútorait vagy ruháit adhatja el, de nemrég indultak a közösségi éttermek is és a Yummberr. "Egy átfogó trendről van szó, ami a gazdaság több szegmensét is érinti, ezért szükség van egy innovatív és előremutató szabályozási rendszerre is, ahol elvárásokra és engedélyekre mindenképpen szükség van".

Olyan szabályozás kell, ami életszerű

"Nem lehet összehasonlítani a körtét az almával" - kezdte Fekete arra vonatkozóan, hogy a mostani szabályozások szerint a közösségi autózásnak is ugyanolyan feltételekkel kellene zajlani, mint a taxitársaságok működésének. "Az Airbnb-n szobát kínálóktól sem lehet elvárni, hogy olyan minőségbiztosítási és egyéb szabályrendszereknek feleljenek meg, mint egy Four Seasons, vagy bármilyen másik szállodalánc. Nagyon fontos számunkra a biztonság, az átláthatóság mind az utasok felé, mind a sofőrök és a szabályozók felé, ezért azt szorgalmazzuk, hogy ülünk le és érdemi vitát folytassunk arról, hogy milyen engedélyekhez kell kötni egy ilyen szolgáltatást, miknek kell megfelelni, mit teszünk az utasok biztonságaért, mit teszünk az átlátható és felhasználóbarát adózásért, és egyáltalán, hogy mennyi mindennel tud hozzájárulni a közösségi autózás a főváros életéhez" - mondta arról, hogy milyen beszélgetéseket kell még lefolytatni.

A tárgyalások már tavasszal elkezdődtek, a hivatalok és a NAV is részt vesz már az egyeztetésben, és az Ubernek kiforrott elképzelések vannak, hogy az egyes területeket, mint például a fogyasztóvédelem, az utasbiztonság, vagy az adózás, milyen szempontok alapján lehetne megvizsgálni ahhoz, hogy a hagyományos, konvencionális szabályozási keret az innovatív közösségi autózásra is használható legyen. "Komplex és bonyolult szabályozási kérdéssről van szó, nem várható el, hogy egy éve még nem létező mozgalomra vagy kezdeményezésre a szabályozási rendszer azonnal tudjon reagálni. Nyolc-tíz érintett fél van, akivel ezeket az egyeztetéseket még le kell folytatni, ami időigényes, de elkerülhetetlen, hogy egy előremutató szabályozás jöjjön létre" - magyarázta Fekete milyen folyamat áll még előttük.

Rövid távon is legyen megoldás

"Tisztában vagyunk azzal, hogy rövid távon is megoldásokra, legalább átmeneti megoldásokra lesz szükség, miközben gőzerővel tárgyalunk. Mindenképpen meg akarunk felelni a szabályozásnak"- mondta az Uber magyarországi ügyvezetője, azonban hozzátette, hogy nem tartják azt életszerűnek, hogy az ezer civil autósuknak egyik napról a másikra be kelljen szereznie egy listányi engedélyt és taxissá váljanak, hiszen ők egy közösségi rendszer felhasználóiként akarnak működni, nem pedig taxisként. "Itt civil emberek szabadidejükben, keresetkiegészítésként, unaloműzésből vagy éppen pótcselekvésként megosztják az autójukat, miközben nincs taxidroszt, sem leintés vagy diszpécserközpont. A felhasználók is azt kérik tőlünk, hogy már ne csak a szolgáltatás vagy a platform fejlesztését segítsük elő, hanem segítsünk abban, hogy jogilag is szabályozva legyen minden."

Már most is szigorú szabályokat alkalmaz az Uber

Bár a törvényi szabályozásról még tárgyalnak, az Uber belső szabályzata már így is komoly követelményeket támaszt a csatlakozni kívánt autósok felé. A várakozások szerint 2016-ra megduplázódik az uberező autósok száma, akiknek prezentációkat és találkozókat tartanak, amikor csatlakozni szeretnének. "Tételesen elmondjuk nekik, hogyan működik a rendszer és az alkalmazás, megbizonyosodunk róla, hogy büntetlen előéletűek, hogy balesetmentes jogosítvánnyal rendelkeznek, jó műszaki állapotban van az autójuk. Ha ezeket hatósági dokumentumokkal bizonyítják, akkor elmagyarázzuk, hogy adóköteles jövedelemre tesznek szert, ezért beszéljenek könyvelővel és adótanácsadóval, hogy kitalálják, mi lenne számukra a legmegfelelőbb adózási

forma" - válaszolja Fekete Zoltán, milyen szabályok vannak náluk már most is érvényben. Ugyanakkor azt is hozzátette, gyakran kapnak olyan visszajelzést, hogy ez a fajta kereseti modell nagyon nehezen illeszthető be az adóbevallásba, mert nincs ehhez a tevékenységhez hasonló rubrika. Épp ezért is tárgyalnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, hogy egyszerűvé és átláthatóvá tegyék az adózást is.

Az Uber tehát olyan szabályozási rendszeren dolgozik, amellyel a közösségi közlekedés megmaradhat, ehhez pedig az egyik legnagyobb mozgatórugó a személyes motiváció. A magyarországi ügyvezető kérdésünkre, szokott-e szabadidejében ő is másokat szállítani, azt válaszolta: nem, mert nincs autója.

<http://divany.hu/shopaholic/2015/08/10/uber/>

(divany.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Termékbemutatós csalókat fogtak

Azt ígérték, dupla áron eladják a polarizált fényű lámpát, de eltűntek a pénzzel. Elkapták őket.

Termékbemutatós csalót fogott a rendőrség - írja a Blikk . Egy férfi és egy nő épp egy nyugdíjas házaspártól akart pénzt kicsalni, amikor a rendőrök elfogták.

A történet ott kezdődött, amikor az idős házaspárnak egy termékbemutatós cég azt ígérte, dupla áron eladják azt a polarizált fényű lámpát, amit egy másik termékbemutatós cégtől vettek 350 ezer forintért. A lámpát oda is adták egy nőnek, akiről később kiderült, hogy addigra már kirúgták a cégtől. Közel egymillió forintot ígért, de eltűnt a lámpával, plusz 120 ezer forinttal, amit az idős pártól korábban elkért.

Ekkor az idős pár a rendőrséghez fordult, akik azt mondták, a csalók újra jelentkezni fognak. Egy héttel később telefonon jelentkezett egy férfi azzal, hogy a lámpa nem működik, és a szervizeléshez 50 ezer forintba lenne még szükségük. A férfi végül személyesen ment az idős házaspárhoz a pénzért, a rendőrök ekkor kapták el őt és a társát.

A lámpát forgalmazó SPS Egészségmegőrző Centrum vezetője szerint két elbocsátott munkatársuk a cég adatbázisa alapján keres fel nyugdíjas ügyfeleket. "Akit ránk hivatkozva valaki megkeres, látogasson el a cég telephelyére, valamint tegyen feljelentést" - tanácsolta Ötvös Levente.

A KDNP törvénytervezete alapján hamarosan szigorodhatnak a termékbemutatós cégekre vonatkozó szabályok, erről itt írtunk bővebben. A GVH tanácsait itt olvashatja.

<http://index.hu/gazdasag/2015/08/10/termekbemutato-s-csalokat-fogtak/>

(index.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Facebookos baráti kör döntene a hitelképességről

A bankok a jövőben a közösségi platform tagjainak hitelképességét a baráti körük alapján értékelhetik.

A bankok a jövőben a közösségi platform tagjainak hitelképességét a baráti körük alapján értékelhetik.

A közösségi oldal új szabadalma miatt könnyen előfordulhat, hogy az emberek meggondolják majd, kiket jelölnek be a Facebookon a barátjuknak. A hitelt adók ugyanis figyelembe vehetik a portálon lévő környezetet és az alapján dönthetnek például a hitelek odaítéléséről.

Könnyen előfordulhat majd, hogy ha valakinek olyan barátai vannak, akik maguk is hitelt vettek

fel korábban és nehezen tudják a pénzügyintézetektől kapott összeget visszafizetni, azok nem sok jóra számíthatnak saját hitelkérelmük elbírálásánál. A Facebook a dokumentumot 2012-ben nyújtotta be az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatalához (USPTO), a leírás a platform egykori konkurensének számító Friendster portfóliójából származik, amelyet a Facebook 2010-ben vett át. A szabadalom feltalálója Christopher Lunt, a Friendster akkori műszaki vezetője.

A hamburgi székhelyű Kreditech elismerte, hogy megvizsgálják a közösségi honlapokon lévő információkat is, de egyúttal hangsúlyozta, hogy ezek nem akkora jelentőségűek az összesen 20 000 pont között. Érdekes, hogy a Kreditech Németországban leállította a tevékenységét, miután vizsgálatot indított ellene a BaFin nevű pénzügyi felügyelet.

Frank-Christian Pauli, a Német Fogyasztóvédelmi Központok Szövetségének (VZBV) képviselője felháborodott a hír hallatán, mert szerinte az nem lehet, hogy valaki hátrányt szenvedjen el amiatt, mert a Facebookon rossz emberekkel barátkozik. Németországban a hitelképesség megállapításakor elsősorban az illető meglévő számláit és a mobilelőfizetéseit, valamint az esetleges be nem fizetett számláit veszik figyelembe.

Már 2013 augusztusában írtunk arról, hogy a banki hitelbírálatnál a közösségi adatok is számíthatnak, s egy személy hitelképességének megállapításakor a pénzügyintézetek már a Facebookot és más közösségi portálokat is figyelik. Tavaly az is ismertté vált, hogy drágább lehet majd a hitel Facebook-profil nélkül. Akinek nem lesz profilja valamelyik közösségi portálon, az idővel könnyen hátrányba kerülhet a banki kérelmek esetén.

<http://www.sg.hu/cikkek/114032/facebookos-barati-kor-dontene-a-hitelkepessegrol>

(sg.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Időzített biztonsági bomba a dolgok internete

Nemcsak a dolgok internetére csatlakozó eszközök száma nő a következő években a mostani sokszorosára, hanem a felület is, amelyen keresztül a támadók hozzáférhetnek a szervezetek és a magánemberek értékes és érzékeny adataihoz. Az IoT-nek ettől még nem kell hátat fordítanunk, de a hatékony védekezéshez új megközelítésre lesz szükség.

Közel másfél millió terepjárót hívott vissza a Fiat Chrysler július végén, hogy kijavítsa szoftverhibájukat, amelyet kihasználva a hackerek távolról hatalmukba keríthetik a járműveket. Két IT-biztonsági kutató, Charlie Miller és Chris Valasek ugyanis a Wired magazinnal közösen demonstrálta, hogy egy 2015-ös Jeep Cherokee fedélzeti szórakoztatóelektronikai rendszerén keresztül a gépkocsi létfontosságú funkcióit is irányítása alá tudja vonni. Ez a mobiladat-hálózatra csatlakozó rendszer ugyanis jellemzően összeköttetésben áll a korszerű gépjárművekben szinte mindenütt megtalálható elektronikus irányítóegységekkel (ECU-kkal), amelyek száma elérheti a kétszázat.

Nem sokkal ezután az egyesült királyságbeli NCC Group szakértői ugyancsak arról számoltak be, hogy viszonylag olcsón beszerezhető komponenseket csatlakoztatva egy mobilszámítógéphez olyan digitális rádióállomást készítettek, amellyel rosszindulatú kódot juttattak egy személygépkocsi fedélzeti szórakoztatóelektronikai rendszerébe.

Miller és Valasek megosztotta a Chryslerrel a szoftver sérülékenységére vonatkozó információkat, mire az autógyártó javítást bocsátott ki, azt azonban a gépkocsi-tulajdonosoknak maguknak kell letölteniük, USB kulcsra másolniuk és telepíteniük a fedélzeti rendszeren. Ráadásul a javítócsomag kimondottan ezt az egy hibát javítja, miközben a jármű szoftverében más biztonsági rések is lehetnek. Biztonsági szakértők és elemzők részéről ezért számos bírálat érte a Chyslert, és az eset az Egyesült Államok közlekedésbiztonsági hatóságának, valamint kongresszusának figyelmét is felkeltette.

A biztonsági rések foltoztatása, tűzfalak építése ráadásul téves, és végső soron kudarcra ítélt

védelmi stratégia, mondta Miller anyalapunknak. A számítógépek egymás közti kommunikációja nem tehető százszázalékosan biztonságossá, egy hálózati tűzfal feltörése pusztán idő és eltökélt költség kérdése. Éppen ezért a hálózatra csatlakozó járművek gyártóinak olyan rendszereket kellene fejleszteniük, amelyek a támadók kívül tartása helyett a biztonsági események azonnali észlelését és semlegesítését helyezik előtérbe.

Nőni fog a támadások száma

A dolgok internete (IoT) olyan adatokhoz juttatja a szervezeteket, amelyek elemzésével felismerhetik, miként növelhető működésük hatékonysága, emelhető termékeik, szolgáltatásaik minősége. Ezt ma már egyre több éles, illetve próbaprojekt igazolja például a gyártó- és energiaipar, a hajózás és a légi közlekedés, a bányászat és az egészségügy területén. A vállalatoknak arról sem szabad megfeledkezniük, hogy a hálózatra csatlakozó eszközök számával a felület is nő, amelyen keresztül a támadók hozzáférhetnek rendszereikhez, értékes és érzékeny adataikhoz.

Várható éppen ezért, hogy a továbbiakban nőni fog az ipari rendszereket, energetikai infrastruktúrákat célzó kibertámadások száma, hangzott el a májusban Bostonban megrendezett LiveWorx konferencián, amelyen az egybegyűlt szakemberek az IoT üzleti előnyeit és biztonsági kockázatait mérlegelték.

A vállalati biztonsági szabályzatok jellemzően a háttérrendszerek és az alkalmazottak által használt klienseszközök védelmére összpontosítanak. A dolgok internetén azonban ez a határvonal messze kitolódik a szerverterem és az iroda falain, de még a mobil körülmények között dolgozó kollégák kezében levő okostelefonokon és laptopokon is túlra. Döbbenetes látni, milyen sok vállalat vezet be szigorú intézkedéseket a hordozható számítógépek használatára nézve, miközben megelégedik a terepen telepített mérőeszközökről, amelyek üzletileg kritikus rendszereibe juttatnak adatokat - foglalta össze anyalapunk a konferencián kifejtett véleményeket.

A közelmúltban a Massachusetts állambeli Cambridge-ben megrendezett TIE Startup konferencia egyik panelbeszélgetésén az IBM, az IDC, a LogMeIn, valamint az RSA szakemberei szintén az IoT és a biztonság kapcsolatát boncolgatták. A technológia gyorsabban fejlődik annál, semhogy időt hagyna a vállalatoknak arra, hogy házon belüli és a nyilvános felhőben elért erőforrásaik köré megfelelő védelmet vonhassanak, mutattak rá a beszélgetés résztvevői. Bár a piaci adatok javulást mutatnak, a szervezetek továbbra sem költenek annyit informatikai biztonságra, amennyit kellene, és az IoT megjelenése csak növeli a védekezés lépéshátrányát a fenyegetésekkel szemben. Aligha várható változás ezen a téren, amíg nem következik be néhány IoT-biztonsági katasztrófa, ebben az értelemben a dolgok internete egy időzített bomba.

Elég vészjóslónak tűnik ez, de korántsem jelenti azt, hogy a vállalatoknak le kellene mondaniuk az IoT-projektekről. Az innováció érthető módon olyan foglalatosság, amely elsősorban nem a biztonságra összpontosít, a felelőtlen magatartást azonban ez nem indokolja. A szervezet már azzal is sokat tett biztonsága érdekében, ha - legalábbis első körben - a dolgok internetével éles rendszereitől elkülönítve, laboratóriumi körülmények között kísérletezik. Menet közben jobban meg fogja érteni, hogy egy IoT-alkalmazás bevezetéséhez miként kell továbbfejlesztenie védelmi stratégiáját.

Szintén lényeges különbség mutatkozik a felhőalapú és az IoT-megoldások megjelenése között. Míg a felhőszolgáltatók rendszerint az informatikai biztonság területén tapasztalt piaci szereplők vagy az ő infrastruktúrájukra építő, feltörekvő cégek, addig az IoT-kínálat jelentős szeletét olyan termékek - például okos villanyégők, fogkefék és hasonló dolgok - gyártói alkotják, amelyek kevésbé jártasak az informatika terén. Nem lesz könnyű behozni a lemaradást, de az eszközgyártóknak mindent meg kell tenniük érte, mert azzal, hogy okostermékekkel lépnek piacra, az értékesítés és a támogatás, a vevőszolgálat addigi gyakorlatát is át kell alakítaniuk, az informatika hirtelen kulcsfontosságúvá válik egész tevékenységük szempontjából.

Akár önerőből, akár külső partner bevonásával építenek be biztonsági funkciókat IoT-termékeikbe a gyártók, sokat azért sem késlekedhetnek ezzel, mert előbb-utóbb megjelennek azok a törvények, amelyek előírják, hogy a dolgok internetén milyen védelmet kell kapniuk az adatoknak, illetve amelyek értelmében a felhasználók eldönthetik, ki mely adataikhoz férhet hozzá, s azokkal mit tehet.

Aggodalmak és tanácsok

Jelszavak védelmével, engedélyekkel és titkosítással összefüggő biztonsági réseket tartalmaz a széles körben elterjedt IoT-eszközök nem kevesebb mint 70 százaléka, figyelmeztetett a HP tavaly közzétett tanulmányában (Internet of Things Research Study). Az eszközök növekvő száma és sokfélesége egyaránt megnehezíti a dolgok internetének védelmét. Testvérlapunk, a CIO magazin szerint az IoT három, legnagyobb aggodalomra okot adó biztonsági kockázata a magánszféra sérülése, a vállalati adatvagyon illetéktelen kezekbe kerülése és az átfogó, egységesen menedzselhető védelem hiánya. Azonban mind a magánemberek, mind a szervezetek sokat tehetnek a jelenlegi körülmények között is, hogy nagyobb biztonságban tudhassák magukat a dolgok internetén.

Törvénytelen megfigyelés, a magánszféra sérülése - Az IoT-re csatlakozó személygépkocsik, háztartási készülékek, gyerekjátékok és más eszközök a felhasználók törvénytelen megfigyelésére is alkalmat adnak. Egy okos ajtózárat feltörve a bűnözők például tanulmányozhatják a lakók mozgását, de a hangvezérlésű okostévéken vagy a babakamerákon keresztül lehallgatható a lakásban folyó beszélgetés is.

Megnehezíti a hasonló támadások kivitelezését, ha a felhasználó az IoT-eszköz gyárilag beállított jelszavát megváltoztatja - persze nem egy könnyen feltörhető, gyenge jelszóra -, és azt a továbbiakban is karbantartja. Ha okoseszközök kerülnek a háztartásba, célszerű az otthoni hálózatot feldarabolni, azaz külön hálózatot létrehozni az IoT-eszközöknek, a családtagok személyi digitális eszközeinek és - ha van ilyen - az otthoni irodának, mert ezzel sikeres behatolás esetén korlátozható a támadó mozgástere, csökkenthető az okozott kár.

A vállalati adatvagyon illetéktelen kezekbe kerülése - Olyan környezetet kell kialakítani a szervezetnek, amelyben az IT-biztonságért felelős személy vagy csoport teljes rálátást kap a hálózatra csatlakozó eszközökre, azok elhelyezkedésére és aktivitására. Ha egy okostelefon kapcsolódik a cég vendégeinek fenntartott wifire, az valószínűleg nem jelent akkora biztonsági kockázatot, mint ha a konyhában duruzsoló okos hűtőszekrény próbál belépni a vállalatirányítási rendszerbe.

Az IoT-eszközök gyenge láthatósága komoly veszélyforrást jelent, mert egyáltalán nem mindegy, milyen adatokat tárolnak, továbbítanak, és azok hová kerülnek. Az IT-biztonság szempontjából az adatok kezelését szabályozó információmenedzsment eddig is kulcsfontosságú volt, de a dolgok internete azt egyenesen nélkülözhetetlenné teszi. Éppen ezért meglepő, hogy az ISACA (Information Systems Audit and Control Association) felmérése (IT Risk/Reward Barometer) szerint a BYOD-programmal rendelkező vállalatok csupán 11 százaléka szabályozta a viselhető digitális eszközök munkahelyi használatát, jóllehet 81 százalékuk nagyobb biztonsági kockázatot lát bennük, mint a dolgozók tulajdonában levő okostelefonokban és tabletekben.

Az IoT-eszközök egységes felügyeletének hiánya - Nem készült még el az alkalmazásprogramozó felületek (API-k) szabványos készlete, amelyek egyaránt szükségesek a különféle IoT-eszközök egymás közti kommunikációjához és hatékony felügyeletéhez. Amint megállapodik róluk az iparág, az élet is egy kicsivel veszélytelenebb lesz a dolgok internetén.

<http://computerworld.hu/computerworld/idozitett-biztonsagi-bomba-a-dolgok-internete.html>

(computerworld.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Appot csináltak a lakásétermeknek

A saját lakásában fogadhatják a Yummbér szakácsai vendégeiket, a maguk által megszabott áron szolgálhatják ki őket. A legújabb, mobilalkalmazáson alapuló közösségi konyha ötletgazdái a keretet biztosítják, adózniia mindenkinek maga után kell. A jogi szabályok egyelőre nem ismertek pontosan az ötletgazdák szerint.

Főnök nincs, szabályok lesznek, de nem vészesek. Extra munkaidő nincs, csak annyi, amennyi dolgoz amúgy is van a háztartásod vezetésével. Nem ígérünk annyi pénzt, hogy egyedül csak ebből nagy lábon élhess, de azt igen, hogy a megkereshető jövedelem a családdra vagy magadra fordított havi háztartási rezsidi bőségesen fedezi. A többi rajtad és a szerencsén múlik - de mi segítünk abban, hogy a szerencse eltaláljon hozzád - így hirdeti magát a nemrég indult Yummberr nevű alkalmazás.

Az okostelefonon működő új rendszer az otthon főző embereket összeköti azokkal, akik nem otthon ennének, de étterembe se vágnak. A szakácsok saját maguk által megszabott árakkal és receptekkel dolgoznak, a menüt meghirdetik az alkalmazáson. Vagy egy nagyobb főzés után megmaradt ételt, vagy egy teljesen új menüt árulnak így. A számlát a fogyasztók a vendégség után fizetik, a Yummberr a vendég bankkártyájáról levonja az összeget. Ennek 20 százaléka jut a szolgáltatónak, 80 pedig a séfnek, amit hetente egyszer kap meg. A szakácsoknak ki kell tölteni egy űrlapot, meg kell adni a személyes adataikat, ezután lehetnek részei a rendszernek. A vendégeknek csak az alkalmazást kell letölteniük, és rákeresni a legjobb házigazdára.

- Minden ránk vonatkozó szabályt megvizsgáltunk, nem ütközünk egyikbe sem. Pénteken egyeztetünk a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatallal, folyamatosan kapcsolatban vagyunk, nagyon segítőkészek. Ez a tevékenység egyelőre nem szabályozott, így a szakácsokat csak arról tudjuk tájékoztatni, hogy tartsák be az alapvető higiéniai követelményeket. A tevékenység biztonságosabbá tétele közös érdek. Fontos tudni, hogy ez nem lakásétterem, ilyen fogalom nem is létezik a jogszabályok szerint - mondta lapunknak Bánó Péter, a Yummberr egyik alapítója.

Van rá igény

Kiemelte, a honlapjukon felhívják a figyelmet arra, hogy minden bevétel után adózni kell, de ők nem kívánnak beleszólni abba, ezt ki, s milyen formában tegye. Úgy tudja, erre vonatkozólag egyelőre nincs szabály sem. Hozzátette, senkit sem köteleznek arra, hogy bejelentse a tevékenységét, ők a rendszer háttérét biztosítják, ami összehozza a keresletet és a kínálatot.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a HVG.hu-t korábban arról tájékoztatta, az étkeztető magánszemély ezt a tevékenységet többféle formában, akár egyéni, akár társas vállalkozóként is végezheti. Ennek nyomán pedig a rendszerben szolgáltató magánszemély rendszeres adóköteles bevételszerző tevékenységet folytat, a tevékenység formájától függetlenül adószám kiváltására köteles. Ha a magánszemély nem egyéni vagy társas vállalkozóként nyújtja az étkezési szolgáltatást, hanem adószámos magánszemélyként, akkor a személyi jövedelemadóról szóló törvény ide vonatkozó szabályai szerint kell teljesítenie adókötelezettségét.

Bánó Péter szerint az új szolgáltatásra van igény, országszerte eddig több mint ezren jelentkeztek szakácsnak, az aktív főzők száma több tucat. Egy ebéd vagy vacsora ára egyébként változó lehet, hiszen minden házigazda maga határozza azt meg. Tapasztalataink szerint egy kétfogásos, átlagos ebéd nem kerül többé 1000-1200 forintnál.

http://mno.hu/magyar_nemzet_gazdasagi_hirei/hazigazdak-szakacsoktenyben-1299329

(mno.hu, 2015. augusztus 10., hétfő)

Ellenőrzi a friss aratású gabonát

A fertőzés kiszűrése érdekében a friss aratású gabonafélék mikotoxin-, vagyis gombaméreg-tartalmát ellenőrzi a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) - jelentette be a hivatal igazgatóhelyettese tegnap. Gábrriel Géza közölte: ez azt jelenti, hogy a hivatal ellenőrei 400-500 mintát vesznek aratáskor, majd laboratóriumban vizsgálják meg a szemeket. Az ellenőrzés hatékonyságát mutatja, hogy utoljára 6-7 évvel ezelőtt fordult elő élelmiszer mikotoxinfertőzése, amely enyhe hasmenést, hányingert, emésztőrendszeri panaszokat okozhat - tette hozzá.

(MTI)

(Magyar Nemzet, 2015. augusztus 11., kedd, 10. oldal)

Nem minden ügyfél kap kézhez elszámolólevelet

Tavasszal nagyjából 740 milliárd forint volt a visszatérítés, most ennek csak töredékére lehet számítani.

Nyíregyháza. Az idei esztendő a pénzügyintézeteknél az elszámolások éve. Márciusban és áprilisban postázták a devizalapú hitellel kapcsolatos tájékoztatóleveleket, elszámolásokat. Mi várható mostanában? Az elszámolási törvénnyel kapcsolatos kérdéseinkre dr. Barkóczi Erzsébet, a Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület szakértője válaszolt.

Nem postáznak mindenkinek

- Most következik a második hullám, ami sokkal kisebb lesz, mint az előző volt. Konkrétan: augusztus 1. és szeptember 31. között kell a bankoknak postára adniuk az értesítőleveleket. Úgy tudjuk, nagyjából 3,5 millió elszámolási kötelezettséggel érintett forint-, és mintegy 16 900 ténylegesen devizában törlesztett hitelszerződésről lehet szó.

- A nagy számú szerződésekhez képest kevesebben kapnak majd elszámolási levelet, mivel egy új jogszabály szerint nem kell kiküldeni értesítőt azoknak, akiknek az esetében nem történt tisztességtelen kamat-, díj- vagy költségemelés, és a megállapodásuk szerződés szerinti teljesítéssel már megszűnt.

- Úgy tudom, hogy az említett 3 és fél millió szerződés jelentős része ilyen. Sok volt közöttük a rövid futamidejű, fix kamatozású is, melyek esetében nem történt egyoldalú kamatemelés - fejtegette dr. Barkóczi Erzsébet, majd rámutatott: mindez azt jelenti, hogy kevesebb pénz jár vissza.

Ahol tisztas volt az árfolyamrész

- Tavasszal nagyjából 740 milliárd forint volt a visszatérítés. Most ennek csak töredékére lehet számítani, hiszen itt nem merül fel a tisztességtelen árfolyamrész alkalmazása. "Mindössze" az egyoldalú kamat-, díj- vagy költségemelés tekinthető tisztességtelen eljárásnak a bankok, pénzügyintézetek részéről.

- Az is jellemző a most szóban forgó szerződéseknek, hogy jelentős részük fix kamatozású, rövid határidejű. Ilyenek például a jelzálog alapú személyi kölcsönök. Ezekben az esetekben sem történt egyoldalú kamatemelés, így nulla forint a tisztességtelenül felszámított összeg. Ennélfogva az ilyen konstrukcióban eladósodottak elszámolólevelet sem kapnak.

Tájékozódjunk és kérdezzünk!

A Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület szakértője hozzátette: ha valaki még ennél is részletesebb információkra kíváncsi az elszámolási törvénnyel kapcsolatban, bővebb információk az MNB Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központjának honlapján (www.felugyelet.mnb.hu) található, de tájékozódhatnak a pénzügyintézetek honlapján is, az elszámolási és forintosítási információk menüpontban.

- Amennyiben további kérdéseik vannak, azokat az ugyfelszolgalat@mnb.hu e-mail címre, vagy az MNB központi levélcímére (H-1534 Budapest BKKP, Postafiók 777.) küldhetik el az érintettek, ahol a munkatársak segítenek - tájékoztató dr. Barkóczi Erzsébet.

Nagyjából 3,5 millió elszámolási kötelezettséggel érintett forint-, és mintegy 16 900 ténylegesen devizában törlesztett hitelszerződésről lehet szó

Somorai László

(Kelet Magyarország, 2015. augusztus 11., kedd, 4. oldal)

Húzzák ki a parlagfüvet a földből!

KÁRTÉKONY Elkezdődött a fertőzött területek légi felderítése

DH-információ (ke) - A hatóságok a levegőből szemlélik, hol vannak parlagfűvel fertőzött területek!

Megkezdődött a parlagfűvel fertőzött területek légi felderítése, amelyet idén a Belügyminisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium együttműködése alapján az Országos Rendőr-főkapitányság helikoptereivel végeznek augusztus végéig. Jordán László, a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal (Nébih) elnökhelyettese kedden, a börgöndpusztai repülőtéren tartott sajtótájékoztatón kiemelte: az évek óta tartó légi felderítéssel sikerült a gyomnövény további terjedését megakadályozni, és nem emelkedik tovább a magas pollenterhelés. Hozzátette, hogy a következő lépést a földhasználóknak kell megtenni, és el kell jutnia a lakosságnak odáig, hogy parlagfűvet látva kihúzza azt a földből. A parlagfű nemcsak a legallergénebb növény, hanem gyomnövényként a legnagyobb területet foglalja el kultúrnövények előtt és így kárt, mérhető termésvesztést okoz a mezőgazdaságnak. Jelezte, hogy a gyomnövény elsősorban a lazább homokos talajokat kedveli.

(ke)

(Dunaújvárosi hírlap, 2015. augusztus 11., kedd, 16. oldal)

Fogadóóra, fogyasztóvédelem, kiránduláskép

Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) ingyenes tanácsadásának elérhetőségei: reggel 8 órától este 8 óráig minden nap a következő számokon: 30/465-5247, illetve 52/359-320, vagy e-mailen: ofedebrecen@freemail. hu. Honlapjuk: www.ofe.hu Szabó Katalin szerkesztő-újságíró minden hétfőn 15-17 óra között a szerkesztőség épületében (Debrecen, Dósa nádor tér 10.) várja az olvasókat. Kérjük, hogy észrevételeikkel, ajánlataikkal a fogadóórán jelentkezzenek, mert máskor nincs mód személyes beszélgetésre.

(Hajdú-Bihari Napló, 2015. augusztus 11., kedd, 11. oldal)

Még tart a tűzgyújtási tilalom

Szabolcs - Szatmár-Bereg. Több millió négyzetméter erdő vált a lángok martalékává Magyarországon júliusban. Az elmúlt hét csapadékosabb időjárása ellenére az erdők továbbra is nagyon szárazak, és egy kisebb eső után akár egy órával is lángra kaphat a növényzet - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A földművelésügyi miniszter július 3-án általános tűzgyújtási tilalmat rendelt el. Az erdőtűz-megelőzéssel kapcsolatos hasznos tudnivalókról a www.erdotuz.hu oldalon tájékozódhatnak.

Jelentős károkat okozhat a gondatlanság

(Kelet Magyarország, 2015. augusztus 11., kedd, 7. oldal)

Mire figyeljenek a fogyasztók a zökkenőmentes szolgáltatóváltás érdekében?

Várhatóan sokakat érint a kötelező szolgáltatóváltás a lakossági földgáz-ellátás kapcsán. Ugyanakkor a fogyasztók sokszor saját elhatározásukból döntenek a váltás mellett, a kedvezményesebb díjak miatt. A Budapesti Békéltető Testület tapasztalatai szerint jól látszik, hogy sokan még nincsenek tisztában teendőikkel, a szabályokkal, ezért a Testület összefoglalja a legfontosabb tudnivalókat.

A szolgáltató mulasztása miatt hónapokig csúszott az átírás

Habár ritkábbnak számít, de többször fordult elő földgáz-szolgáltatás kapcsán is szolgáltatóváltással kapcsolatos probléma. Volt rá példa, hogy a gázóra átírása - a régi szolgáltató mulasztása miatt - csaknem fél évig nem történt meg. Így a fogyasztónak még hónapokig érkeztek az átalánydíjas számlák, végszámlát sem kapott, hogy az átírást végre el tudja intézni. Holott a kapcsolódó ügyben bizonyíthatóan felmondta a korábbi szerződését, az új szolgáltató pedig kész volt szerződést kötni a fogyasztóval a dokumentumok alapján.

Miben más a jelenlegi kötelező, földgáz szolgáltatóváltás a megszokottól?

1. Alapesetben a földgáz-, illetve villamos energia szolgáltatóváltás esetén a fogyasztónak írásban fel kell mondania a szerződését, és magának intézkednie új szolgáltatói szerződésének megkötése érdekében. Ha azonban nem kívánja ezt önállóan lebonyolítani, térítésmentesen megbízhatja ezzel leendő szolgáltatóját is. A felmondást követően a korábbi szolgáltató 5 napon belül tájékoztatja a fogyasztót (ha pedig az új szolgáltató jár el a fogyasztó megbízásából, akkor e céget szintén) arról, ha a felhasználónak például rendezetlen tartozása áll fenn (vagy egyéb olyan szerződéses feltétel, amelyet még nem teljesített). A felmondás ugyanis csak akkor lesz érvényes, ha a fogyasztó az elmaradt, egyéb feltételeket is teljesítette maradéktalanul. Addig nem történik meg az átírás.

2. A jelenlegi, földgáz felhasználókat érintő szolgáltatóváltás nem az előbb ismertetett, szokásos mederben zajlik (felmondás, majd új szerződés megkötése), hanem törvény erejénél fogva, automatikusan következik be. Az átvevő szolgáltató köteles a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal határozatai alapján a váltást megelőzően legalább 30 nappal tájékoztató levelet küldeni, amelyben segíti a fogyasztót, ha bármi teendője (például adategyeztetési kötelezettség) van még. A korábbi szolgáltatóknak minden esetben kötelességük végszámlát kiállítani, épp ez képezi alapját annak, hogy az új szolgáltatónál mekkora lesz a fogyasztó kezdő mérőállása, ahonnan a számlázás történik.

A jogszabályon alapuló, azaz a kötelező földgáz szolgáltatóváltással kapcsolatban fontos tudni még, hogy ha egy fogyasztót fizetési hátraléka miatt korábban kikapcsoltak a szolgáltatásból, úgy az átvevő szolgáltatónál is csak akkor kerülhet sor visszakapcsolásra, ha tartozását rendezte, vagy megállapodott az átadó szolgáltatóval a tartozás összegének átutemezéséről. Azoknak a felhasználóknál, akiknek pedig fennálló tartozása van, de még nem kapcsolták ki őket a szolgáltatásból, a szolgáltató csak olyan feltételekkel járhat el, mintha a tartozás már nála keletkezett volna: azaz akár maga is kezdeményezhet kikapcsolást.

Mit kell tennie az előfizetőnek a váltáshoz?

Az elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében a szolgáltatóváltásra sor kerülhet a régi szerződés felmondásával és ezt követően egy új szolgáltatónál történő önálló szerződéskötéssel, de ugyanúgy számhordozással is megvalósulhat a váltás.

1. A legegyszerűbb a helyzet, ha a fogyasztónak határozatlan idejű szerződése van, mivel ezt felmondhatja egy általa megjelölt, a felmondástól számított nyolcadik és harmincadik nap közötti napra, a szolgáltató az általános szerződési feltételeiben ennél szélesebb időkeretet is megjelölhet.

2. A hírközlési szolgáltatókkal határozott időre kötött hűségnyilatkozatot tartalmazó szerződésekben (hűségszerződések) a fogyasztók valamilyen kedvezményre tekintettel vállalják a szerződésben meghatározott időtartamra a szerződés megkötését. Ha a fogyasztó mégis úgy dönt, hogy a lejáratí idő előtt azt felmondja, tőle a szolgáltató követelheti a biztosított kedvezmény visszatérítését, ezen felül más feltételt nem támaszthat. A hűségszerződés az abban meghatározásra került, határozott idő leteltével megszűnik: ezt megelőzően ennek pontos időpontjáról a fogyasztót írásban kell tájékoztatni (ekkor a fogyasztó szabadon kereshet új céget). Ugyanakkor szigorú

feltételek esetében van lehetőség a hűségidő meghosszabbítására. Akkor kerülhet sor erre, ha a fogyasztó és a szolgáltató már a hűségrszerződés megkötésekor ennek lehetőségéről megállapodtak, és ha ezt követően módosítják is a szerződést: ehhez az előfizető kifejezett nyilatkozatára van szükség.

Ha pedig már a hűségrszerződésben rendelkeztek ennek megszűnését követően az új szerződés megkötéséről és annak feltételeiről, úgy ez utóbbi már csak határozatlan időre kerülhet megkötésre.

3. A fogyasztók számára legegyszerűbb eljárás a számhordozás: ezt az igényt mindig az új hírközlési szolgáltatónál kell jelezni és csak vele kell már szerződést kötni, a többi teendőt az átvevő szolgáltató intézi az előfizető helyett. A korábbi szolgáltatóval fennálló szerződés pedig ilyenkor automatikusan megszűnik, kivéve, ha e cég megtagadta a számhordozás teljesítését, mert nem tudta valamilyen okból azonosítani az előfizetőt vagy több mint harminc napja lejárt számlatartozást tart nyilván az előfizető számláján, végül a harmadik eset, ha esetleg valamilyen további egyeztetésre van szükség. A fogyasztónak egyúttal arra is kell számítani, hogy ha számhordozást kezdeményezett, úgy valamennyi fennálló számlatartozását, valamint a hűségrszerződésből fakadóan megkapott kedvezményekre tekintettel fennálló tartozását meg kell fizetnie. Ezt az új cég is átvállalhatja, de ha nem teszi, akkor az előfizető azt 8 munkanapon köteles rendezni.

Maga az egész eljárás általában néhány napon belül lezajlik. A munkanapokon 16 óráig bejelentett igényről az új szolgáltató e napon 20.00 óráig értesíti a korábbi céget, amely az értesítést követő munkanap este 20.00 óráig már értesítést is küld ennek elfogadásáról vagy elutasításáról és annak indokáról. Nem árt tudni, hogy a korábbi szolgáltató az új cégnek egyszeri díjat felszámíthat: ez pedig átkérhelhető a fogyasztóra (amely a szolgáltató általános szerződési feltételeiben található), de ez nem lehet több mint az ezzel járó, indokolt költség.

4. Végül, ha az előfizetés mellé a szolgáltatás biztosításához szükséges eszközt is átadott a szolgáltató a fogyasztónak (ilyen eszköz lehet például a vezetékes internet-előfizetés esetében a kábelmodem), a szerződés megszűnése esetén a szolgáltató bármelyik ügyfélszolgálatára azt vissza lehet juttatni, sőt e kötelezettség teljesítéséről az előfizető igazolást kell, hogy kapjon. Ugyanakkor az eszköz visszaadásának kötelezettsége nem írható elő a szerződés megszüntetéséhez szükséges feltételként, azaz a szerződés felbontása után is vissza lehet azt vinni. Emellett a szolgáltatók nem támaszthatnak olyan feltételeket a visszaadásra, amely a fogyasztó számára indokolatlan költséget, vagy aránytalan nehézséget jelent.

Amire még érdemes odafigyelni a hírközlési szolgáltatóknál

A viták elkerülése érdekében a Budapesti Békéltető Testület az alábbi öt arany szabály betartását javasolja a fogyasztóknak:

1. Olvassák át és hasonlítsák össze a szolgáltatók által kínált szerződéses feltételeket még a váltás előtt, hogy valóban biztosítják-e a szóbeli tájékoztatás során megígért előnyöket. Így korábbi, telefonon történt megkeresés esetén ellenőrizték le, hogy a megkapott írásos szerződés valóban tartalmazza-e azokat a kedvezményeket, amelyek elhangzottak.

2. Ha úgy ítélik meg, hogy akár a szerződéskötésről, akár a felmondásról telefonon téves tájékoztatást kaptak, kérjék ki a hangfelvételeket. A szolgáltató köteles kiadni ezeket a fogyasztó részére külön díj felszámítása nélkül.

3. Amennyiben hűségrszerződést kötöttek a szolgáltatóval, és még a határozott idő lejáta előtt mondják azt fel, figyeljenek, hogy a szolgáltató csak a szerződéssel egyébként biztosított kedvezmények alapján számolhatja ki a még fizetendő összeget. Ha nem biztosak abban, hogy milyen módon történik a kiszámítás, kérjenek azonnal információt a szolgáltató ügyfélszolgálatától.

4. Számhordozással történő felmondás esetén számítsanak arra, hogy azért esetleg díjat kell fizetniük. Ha pedig a cég tulajdonát képező külön technikai eszközt is kaptak a szerződéskötéskor, azt vissza kell adni: ügyeljenek rá, hogy a megadott határidőn belül juttassák vissza a szolgáltató részére és az erről kapott igazolást őrizték meg. Amennyiben nem kaptak ilyen papírt, akkor azt kérjék el külön!

5. Ha akár a korábbi, akár pedig az új szolgáltatóval támadna vita a váltás kapcsán, és nem sikerül azt megoldani, keressék meg azzal vagy bármilyen más fogyasztóvédelmi ügygel a

Budapesti Békéltető Testület az ügy ingyenes és gyors rendezése érdekében!

<http://orientpress.hu/146735>

(orientpress.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

Zökkenőmentes szolgáltatóváltás - Mire figyeljen a fogyasztó? - A Budapesti Békéltető Testület tanácsai

Várhatóan sokakat érint a kötelező szolgáltatóváltás a lakossági földgáz-ellátás kapcsán. Ugyanakkor a fogyasztók sokszor saját elhatározásukból döntenek a váltás mellett, a kedvezményesebb díjak miatt. A Budapesti Békéltető Testület tapasztalatai szerint az érintett ügyek leginkább hírközlési szolgáltatókkal kapcsolatosak, de találni példát földgáz-szolgáltatással összefüggő kérelmekre is, amikor megnehezítették a fogyasztók dolgát. Az pedig jól látszik, hogy sokan még nincsenek tisztában teendőikkel, a szabályokkal, ezért a Testület összefoglalja a legfontosabb tudnivalókat.

A szolgáltató mulasztása miatt hónapokig csúszott az átírás

Habár ritkábbnak számít, de többször fordult elő földgáz-szolgáltatás kapcsán is szolgáltatóváltással kapcsolatos probléma. Volt rá példa, hogy a gázóra átírása - a régi szolgáltató mulasztása miatt - csaknem fél évig nem történt meg. Így a fogyasztónak még hónapokig érkeztek az átalánydíjas számlák, végszámlát sem kapott, hogy az átírást végre el tudja intézni. Holott a kapcsolódó ügyben bizonyíthatóan felmondta a korábbi szerződését, az új szolgáltató pedig kész volt szerződést kötni a fogyasztóval a dokumentumok alapján.

Miben más a jelenlegi kötelező, földgáz szolgáltatóváltás a megszokottól?

1. Alapesetben a földgáz-, illetve villamos energia szolgáltatóváltás esetén a fogyasztónak írásban fel kell mondania a szerződését, és magának intézkednie új szolgáltatói szerződésének megkötése érdekében. Ha azonban nem kívánja ezt önállóan lebonyolítani, térítésmentesen megbízhatja ezzel leendő szolgáltatóját is. A felmondást követően a korábbi szolgáltató 5 napon belül tájékoztatja a fogyasztót (ha pedig az új szolgáltató jár el a fogyasztó megbízásából, akkor e céget szintén) arról, ha a felhasználónak például rendezetlen tartozása áll fenn (vagy egyéb olyan szerződéses feltétel, amelyet még nem teljesített). A felmondás ugyanis csak akkor lesz érvényes, ha a fogyasztó az elmaradt, egyéb feltételeket is teljesítette maradéktalanul. Addig nem történik meg az átírás.

2. A jelenlegi, földgáz felhasználókat érintő szolgáltatóváltás nem az előbb ismertetett, szokásos mederben zajlik (felmondás, majd új szerződés megkötése), hanem törvény erejénél fogva, automatikusan következik be. Az átvevő szolgáltató köteles a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal határozatai alapján a váltást megelőzően legalább 30 nappal tájékoztató levelet küldeni, amelyben segíti a fogyasztót, ha bármi teendője (például adategyeztetési kötelezettség) van még. A korábbi szolgáltatóknak minden esetben kötelességük végszámlát kiállítani, épp ez képezi alapját annak, hogy az új szolgáltatónál mekkora lesz a fogyasztó kezdő mérőállása, ahonnan a számlázás történik.

A jogszabályon alapuló, azaz a kötelező földgáz szolgáltatóváltással kapcsolatban fontos tudni még, hogy ha egy fogyasztót fizetési hátraléka miatt korábban kikapcsoltak a szolgáltatásból, úgy az átvevő szolgáltatónál is csak akkor kerülhet sor visszakapcsolásra, ha tartozását rendezte, vagy megállapodott az átadó szolgáltatóval a tartozás összegének átütetmezéséről. Azoknak a felhasználóknál, akiknek pedig fennálló tartozása van, de még nem kapták ki őket a szolgáltatásból, a szolgáltató csak olyan feltételekkel járhat el, mintha a tartozás már nála keletkezett volna: azaz akár maga is kezdeményezhet kikapcsolást.

Hírközlési szolgáltatónál történt: szerződésmódosítás helyett újabb hűség szerződés

Előfordult, hogy a fogyasztó a havidíját kívánta minimálisra csökkenteni és a szerződését

megszüntetni, majd pedig másik szolgáltatóhoz átmenni, azonban félretájékoztatás miatt éppen egy újabb két éves hűségsszerződéssel lett "gazdagabb". Amikor úgy döntött, hogy áthelyezi előfizetését egy másik céghez, kérte előfizetésének megszüntetését az előzőtől. Mint kiderült, ezt viszont következmények nélkül nem tudta megtenni, mert az előfizetésre vásárolt készülékre még nem járt le a hűségidő. Ezután le akarta mondani legalább az alapszolgáltatáson felüli, extra szolgáltatásokat. Azt jelezték neki, hogy kérésének megfelelően módosították a szerződését, azonban a következő hónapban meglepetten tapasztalta, hogy amit ő módosításnak hitt, az valójában az eredeti szerződés újabb két évre szóló meghosszabbítása volt. A Budapesti Békéltető Testület eljárásának köszönhetően végül a vita megoldódott és a fogyasztónak sikerült elérnie a felesleges előfizetés megszüntetését.

Mit kell tennie az előfizetőnek a váltáshoz?

Az elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében a szolgáltatóváltásra sor kerülhet a régi szerződés felmondásával és ezt követően egy új szolgáltatónál történő önálló szerződéskötéssel, de ugyanúgy számhordozással is megvalósulhat a váltás.

1. A legegyszerűbb a helyzet, ha a fogyasztónak határozatlan idejű szerződése van, mivel ezt felmondhatja egy általa megjelölt, a felmondástól számított nyolcadik és harmincadik nap közötti napra, a szolgáltató az általános szerződési feltételeiben ennél szélesebb időkeretet is megjelölhet.

2. A hírközlési szolgáltatókkal határozott időre kötött hűségnyilatkozatot tartalmazó szerződésekben (hűségsszerződések) a fogyasztók valamilyen kedvezményre tekintettel vállalják a szerződésben meghatározott időtartamra a szerződés megkötését. Ha a fogyasztó mégis úgy dönt, hogy a lejáratú idő előtt azt felmondja, tőle a szolgáltató követelheti a biztosított kedvezmény visszatérítését, ezen felül más feltételt nem támaszthat. A hűségsszerződés az abban meghatározásra került, határozott idő leteltével megszűnik: ezt megelőzően ennek pontos időpontjáról a fogyasztót írásban kell tájékoztatni (ekkor a fogyasztó szabadon kereshet új céget). Ugyanakkor szigorú feltételek esetében van lehetőség a hűségidő meghosszabbítására. Akkor kerülhet sor erre, ha a fogyasztó és a szolgáltató már a hűségsszerződés megkötésekor ennek lehetőségéről megállapodtak, és ha ezt követően módosítják is a szerződést: ehhez az előfizető kifejezett nyilatkozatára van szükség.

Ha pedig már a hűségsszerződésben rendelkeztek ennek megszűnését követően az új szerződés megkötéséről és annak feltételeiről, úgy ez utóbbi már csak határozatlan időre kerülhet megkötésre.

3. A fogyasztók számára legegyszerűbb eljárás a számhordozás: ezt az igényt mindig az új hírközlési szolgáltatónál kell jelezni és csak vele kell már szerződést kötni, a többi teendőt az átvevő szolgáltató intézi az előfizető helyett. A korábbi szolgáltatóval fennálló szerződés pedig ilyenkor automatikusan megszűnik, kivéve, ha a cég megtagadta a számhordozás teljesítését, mert nem tudta valamilyen okból azonosítani az előfizetőt vagy több mint harminc napja lejárt számlatartozást tart nyilván az előfizető számláján, végül a harmadik eset, ha esetleg valamilyen további egyeztetésre van szükség. A fogyasztónak egyúttal arra is kell számítani, hogy ha számhordozást kezdeményezett, úgy valamennyi fennálló számlatartozását, valamint a hűségsszerződésből fakadóan megkapott kedvezményekre tekintettel fennálló tartozását meg kell fizetnie. Ezt az új cég is átvállalhatja, de ha nem teszi, akkor az előfizető azt 8 munkanapon köteles rendezni.

Maga az egész eljárás általában néhány napon belül lezajlik. A munkanapokon 16 óráig bejelentett igényről az új szolgáltató e napon 20.00 óráig értesíti a korábbi céget, amely az értesítést követő munkanap este 20.00 óráig már értesítést is küld ennek elfogadásáról vagy elutasításáról és annak indokáról. Nem árt tudni, hogy a korábbi szolgáltató az új cégnek egyszeri díjat felszámíthat: ez pedig áterhelhető a fogyasztóra (amely a szolgáltató általános szerződési feltételeiben található), de ez nem lehet több mint az ezzel járó, indokolt költség.

4. Végül, ha az előfizetés mellé a szolgáltatás biztosításához szükséges eszközt is átadott a szolgáltató a fogyasztónak (ilyen eszköz lehet például a vezetékes internet-előfizetés esetében a kábelmodem), a szerződés megszűnése esetén a szolgáltató bármelyik ügyfélszolgálatára azt vissza lehet juttatni, sőt e kötelezettség teljesítéséről az előfizető igazolást kell, hogy kapjon. Ugyanakkor az eszköz visszaadásának kötelezettsége nem írható elő a szerződés megszüntetéséhez szükséges

feltételként, azaz a szerződés felbontása után is vissza lehet azt vinni. Emellett a szolgáltatók nem támaszthatnak olyan feltételeket a visszaadásra, amely a fogyasztó számára indokolatlan költséget, vagy aránytalan nehézséget jelent.

Amire még érdemes odafigyelni a hírközlési szolgáltatóknál

A viták elkerülése érdekében a Budapesti Békéltető Testület az alábbi öt aranyszabály betartását javasolja a fogyasztóknak:

1. Olvassák át és hasonlítsák össze a szolgáltatók által kínált szerződéses feltételeket még a váltás előtt, hogy valóban biztosítják-e a szóbeli tájékoztatás során megígért előnyöket. Így korábbi, telefonon történt megkeresés esetén ellenőrizték le, hogy a megkapott írásos szerződés valóban tartalmazza-e azokat a kedvezményeket, amelyek elhangzottak.

2. Ha úgy ítélik meg, hogy akár a szerződéskötésről, akár a felmondásról telefonon téves tájékoztatást kaptak, kérjék ki a hangfelvételeket. A szolgáltató köteles kiadni ezeket a fogyasztó részére külön díj felszámítása nélkül.

3. Amennyiben hűség szerződést kötöttek a szolgáltatóval, és még a határozott idő lejártá előtt mondják azt fel, figyeljenek, hogy a szolgáltató csak a szerződéssel egyébként biztosított kedvezmények alapján számolhatja ki a még fizetendő összeget. Ha nem biztosak abban, hogy milyen módon történik a kiszámítás, kérjenek azonnal információt a szolgáltató ügyfélszolgálatától.

4. Számhordozással történő felmondás esetén számítsanak arra, hogy azért esetleg díjat kell fizetniük. Ha pedig a cég tulajdonát képező külön technikai eszközt is kaptak a szerződéskötéskor, azt vissza kell adni: ügyeljenek rá, hogy a megadott határidőn belül juttassák vissza a szolgáltató részére és az erről kapott igazolást őrizték meg. Amennyiben nem kaptak ilyen papírt, akkor azt kérjék el külön!

5. Ha akár a korábbi, akár pedig az új szolgáltatóval támadna vita a váltás kapcsán, és nem sikerül azt megoldani, keressék meg azzal vagy bármilyen más fogyasztóvédelmi ügygel a Budapesti Békéltető Testületet az ügy ingyenes és gyors rendezése érdekében!

forrás: Jogi Fórum

<http://www.jogiforum.hu/hirek/34221>

(jogiforum.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

Javítja-e az egészséget a klórmentes víz?

A különleges vizek egészségvédő hatását bizonygató reklám gyakran csak humbug.

Magyarországon ma több olyan víz is van forgalomban, amelyeknek különféle egészségjavító képességére hivatkozva nagyon komoly hatást tulajdonítanak: a rákot gyógyítja vagy egyéb egészségi problémákra kínál megoldást. Ezeket a vizeket is csapvízből vagy ásványvízből állítják elő valamilyen technológiai kezeléssel: oxigénnel dúsítják, ózonnal kezelik, mágnesezik vagy "energetizálják" őket.

Többről azt állítják, hogy a tisztább, jobb, egészségesebb vízzel sejtjeink, testünk jobban funkcionál. Vargha Márta, az Országos Közegészségügyi Központ vízhygiénia osztályának vezetője azonban az M1 fogyasztóvédelmi magazinjában arra figyelmeztet: az ilyenfajta vizek többségét illetően nem áll rendelkezésre elég tudományos bizonyíték arra, hogy bármit is állíthassunk az egészségjavító hatásukról - idézte a műsort az élelmiszer.hu.

Ma nagyon sokféle víztisztítót kapni, a kínálat a néhány ezer forintostól a több százezer forintosig terjed. Az egyszerűbbek a klórvegyületeket szűrik ki, a bonyolultabbak az ásványi anyagokat is. De vajon szükség van-e rájuk? Erről is a teljes cikkben

http://weborvos.hu/lapszemle/javitja_e_az_egeszseget_a/225291/

(weborvos.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

Jelentősen drágult a kötelező felelősségbiztosítás

Az első félév végén átlagosan 26 311 forint volt a személygépkocsikra kötött kötelező felelősségbiztosítás (kgfb)- szerződések éves díja. Ez az érték 22 százalékkal magasabb, mint egy évvel ezelőtt - közölte az egyik online biztosítási portál.

Az első hat hónapban összesen közel félszáz esetben módosított tarifáin az érintett 15 biztosító, és a következő 60 napos időszakra további 22 tarifamódosítást jelentettek be. Ha csak a féléves adatokat nézzük, egy személyautóra most átlagosan 17 százalékkal drágább kötelezőt kötni, mint az év elején. Ez a tendencia várhatóan hosszabb távon is folytatódni fog a kárstatisztikák kedvezőtlen alakulása miatt. Elképzelhető, hogy 2016-ban az év közben kötött szerződések átlagdíja átlépi majd a 30 ezres szintet is.

Alacsonyabb bónuszfokozattal az elmúlt 12 hónap során 3-4 százalékkal nagyobb díjemelkedést kellett elviselniük az autósoknak, mint a legmagasabb B10-es fokozatban. Érdekes fejlemény ugyanakkor, hogy immár nem a nagy, 150 kW feletti teljesítménnyel rendelkező, hanem a középkategóriás autók kgfb-díja emelkedett a legnagyobb mértékben, A0-s besorolásnál például mintegy 25 százalékkal. Az évközi szabad díjhirdetés kezdete, 2013 januárja óta azonban a legnagyobb teljesítményű autók kötelezője drágult a legnagyobb mértékben, bónuszfokozattól függően nem kevesebb, mint 50-60 százalékkal.

Korábban a törvényi határidők betartására kötelezte és hárommillió forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta az Astra Biztosító Magyarországi Fióktelepét a Magyar Nemzeti Bank (MNB), miután megállapította, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás körében bejelentett kárigényekre az esetek csaknem felében késedelmesen reagált a társaság.

A jegybank tájékoztatása szerint a döntés értelmében a folyamatban lévő kárigényekre legkésőbb szeptember végéig kell az Astrának kártérítési javaslatot tennie vagy érdemi ügyfélválaszt küldenie. Az MNB fogyasztóvédelmi célvizsgálat keretében elsődlegesen azt ellenőrizte az Astra Biztosítónál, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések (kgfb) terhére bejelentett személyi sérüléses kárigények rendezése megfelel-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

A törvényi előírás szerint, ha a felelősség nem vitás és a kár összegszerűen megállapított, a szolgáltató köteles a kárrendezéshez szükséges dokumentumok beérkezésétől számított 15 napon belül, de legkésőbb a kgfb-kárigény benyújtásától számított három hónapon belül a károsultnak kártérítési javaslatot tenni. Amennyiben a felelősség nem egyértelmű vagy azt a biztosító nem ismeri el, továbbá a teljes kárt összegszerűen nem állapította meg, úgy a törvényi határidőn belül indokolt választ kell küldenie a károsultnak.

Az MNB vizsgálata feltárta, hogy az Astra fióktelepe 238 kgfb-kárügyből 9 esetben egyáltalán nem, 116 esetben pedig késedelmesen küldte meg a kártérítési javaslatot vagy az indoklással ellátott választ a károsultaknak.

<http://www.autoszektor.hu/hu/content/jelentosen-dragult-kotelezo-felelossegbiztositas>

(autoszektor.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

A termékbemutatók jogi buktatói - Törvényjavaslat a fogyasztók védelmében

Kötelező ügyfélszolgálat fenntartása, az ajándékjuttatás és ajándéksorsolás reklámjának tilalma, a megvételre kerülő árucikkek kapcsán betiltott fogyasztói hitelezés - ilyen módosításokat hoz az

Országgyűlés elé került törvényjavaslat. A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége már évek óta szorgalmazza a fogyasztóvédelmi előírások szigorítását és támogatja a módosításokat.

Az Országgyűlés asztalán az árubemutatóval egybekötött termékértékesítés során a fogyasztók védelme érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló T/5486. számú törvényjavaslat, melyben a Szövetség által korábban megtett számos észrevétel visszaköszön, amely a fogyasztók érdekeit szolgálja.

1. E szerint a termékbemutatókkal foglalkozó cégek ügyfélszolgálatot kötelesek fenntartani székhelyükön vagy telephelyükön, valamint fióktelepükön és biztosítani kell a fogyasztókkal történő kapcsolattartást egyszerre többféle módon is. Az ügyfélszolgálat működtetéséhez kapcsolódó kötelezettség kiterjed egyúttal a személyes, az írásban, telefonon és az elektronikus úton történő ügyintézési lehetőség biztosítására. A fogyasztók tehát egyszerre több csatornán jelezhetik majd kifogásaikat a termékbemutatós cégek felé. A törvényjavaslatban egyúttal meghatározásra kerül a fogyasztói jogok hatékony érvényesítése érdekében az, hogy a hét legalább egy napján este 20 óráig nyitva kell tartani a vállalkozás személyes ügyfélszolgálati irodájának úgy, hogy az ügyintézés időpontját akár elektronikusan vagy telefonon is le tudja foglalni a fogyasztó.

2. Emellett rögzítésre kerül a javaslatban szintén, miszerint tilos az árubemutatóval egybekötött termékértékesítéshez kapcsolódóan az ajándék juttatás és ajándéksorsolás reklámja.

3. Végül, de nem utolsósorban pedig tilos lesz a termékbemutatók során pénzügyi szolgáltatást nyújtani, ami egyúttal azt is jelenti, hogy kapcsolt hitelszerződések nem kerülhetnek megkötésre e rendezvények alkalmával.

Jobban védik a fogyasztókat az előírások - mire van még szükség?

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének tapasztalatai szerint már régóta fennálló problémákat kezelnek az új előírások.

A termékbemutatós cégek folyamatosan módosítják bejegyzett székhelyeiket, telephelyeiket és már nem lelhetőek fel azon a címen, amelyet korábban megadtak a fogyasztóknak előzetesen kapcsolattartásra. Ezért is nehezült el a fogyasztói jogok érvényesítése, hiszen hiába jelentették be például, hogy rossz a termék vagy meggondolták magukat és arra nincsen szükségük: a levéllel már nem találták meg a vállalkozást. A jövőben - legyen az bárhova bejegyezve éppen - kötelező lesz e cégeknek a többféle kapcsolattartást is biztosító ügyfélszolgálat fenntartása.

Pozitív az ajándék juttatás és ajándéksorsolás reklámjához kapcsolódó tilalom rögzítése is - ugyanis számos olyan bejelentés érkezett a Szövetséghez, hogy a termékbemutatós vállalkozások megtévesztő módon nyereménynek titulálják reklámjukban az érintett terméket és csak később derül ki: valójában fizetni kell, hogy azt megkapják. Hasonlóan járt az a fogyasztó, aki a szórólap szerinti "nyereménysorsolással egybekötött termékbemutatót" vett részt egy közösségi házban, ahol végül ő nyerte meg az 1.000.000 Ft-os főnyereményt - a termékekhez végül 300.000 befizetése után jutott hozzá. Hasonlóan rég várt módosítás már a pénzügyi szolgáltatás nyújtását megtiltó rendelkezés is a termékbemutatók során. Ugyanis az esetek elenyésző arányában kerül sor csak készpénzben a termék vételárának rendezésére és a fogyasztók kapcsolt hitelszerződést írnak alá, hogy ki tudják fizetni a sokszor több százezer forintba kerülő árucikkeket.

A Szövetség szerint szükséges még néhány további fogyasztóvédelmi előírás rögzítése a törvényjavaslatban. A jelek szerint ugyanis a termékbemutatós cégek átveréseinek tárháza kifogyhatatlan, újabb és újabb fogyasztóellenes gyakorlatokkal rukkolnak elő.

1. Így - mint az üdülési joghoz kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírásoknál -, meghatározásra kell, hogy kerüljön az előlegfizetés tilalma az indokolás nélküli elállási jog gyakorlására nyitva álló határidőn belüli időtartamra. E szerint a termékbemutatós cég nem kérhetne, követelhetne a fogyasztótól semmilyen összeget, mielőtt le nem jár a tizennégy napos elállási határidő. Ha pedig erre mégis sor kerül, úgy azt kamataival együtt kell visszatérítenie a fogyasztó számára.

Az érintett rendezvényeken ugyanis rendszeresen kerül sor előleg vagy éppen foglaló átadására, amit aztán később a fogyasztók akkor sem látnak viszont, ha élnek az indokolás nélküli elállási jogukkal. Hiába érvényesítik azt ugyanis, a cégek egész egyszerűen nem foglalkoznak ezzel és elmarad a kifizetett pénzösszegek visszatérítése.

2. Rendszeres szintén, hogy a termékbemutatókon a fogyasztóknak több százezer forintos

vételáron kínálják a különböző termékeket, és csak későbbi tudakozódás után értesülnek arról, hogy azok rendszerint tizedannyi áron is elérhetőek. Ezért rögzítésre szorul az is, hogy ha a fogyasztó feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással megtámadja a szerződést akár békéltető testület vagy bíróság előtt, akkor a bizonyítási teher megfordul. Ennek alapján pedig a kereskedő köteles bebizonyítani és igazolni azt, hogy nem alkalmazott túlzó árakat. Ha erre nem képes, akkor az pedig a szerződés semmisségét kell, hogy maga után vonja.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:98. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor egy kivétel is érvényesül: nem támadhatja meg a szerződést az, aki a feltűnő értékaránytalanságot felismerhette vagy annak kockázatát vállalta. A fogyasztók ugyanakkor sokszor nincsenek abban a helyzetben az alkalmazott agresszív marketingtechnikák miatt, hogy ezt felismerjék: ezért ezt a kivételt törölni kell a termékbemutatókat illetően.

3. Végül, de nem utolsósorban meghatározásra kell, hogy kerüljön a termékbemutatós cégek számára a békéltető testületek előtti személyes meghallgatásokon való kötelező részvétel - függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e az illetékes testület megyéjében bejegyzett székhellyel vagy telephellyel.

A tapasztalatok szerint ugyanis e vállalkozások rendszeresen távol maradnak a fogyasztók számára ingyenes és gyors, hatékony jogérvényesítést szolgáló békéltető testületi meghallgatásokról. Azonban ezzel maga az eljárás célja, azaz a felek közötti egyezség elérése nehezül el: a fogyasztó nem találkozik személyesen a cég képviselőjével, és az eljáró tanácsok nem tudnak segíteni az álláspontok közelítésében.

forrás: Jogi Fórum

<http://www.jogiforum.hu/hirek/34219>

(jogiforum.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

Volt egy nagyon jó dolog a Wizz Airben - mától ennek is vége

Ha egyetlen dolgot kellett eddig mondani, hogy miben különlegesen jó, utasbarát a Wizz Air, akkor ez feladott poggyász 32 kilós súlyhatára volt. De úgy tűnik, ami az utasnak túl jó, az nem maradhat meg: mától 23 kilót lehet venni annyi pénzért, mint amennyiért eddig a 32-t, aki pedig többet akar, kapott az arcába egy durván 50 százalékos áremelést. Bónuszként összevissza kutyulták a csomagdíjakat, a kézipoggyász közelre drágább lehet, mint egy távoli célállomásra.

A csomagszabályok folyamatos módosítását mi is alig bírjuk követni, de jól láthatóan pontosan ez a cél. Amikor az easyJet elkezdte, hogy nem közli a szabályzatban a csomagdíjakat, elég, ha megtudja az utas foglalás közben az összeget, háborogtunk egy sort. Most a Wizz ugyanebbe az irányba halad, durván kavarják a díjakat, lényegében lehetetlen előre megnézni a díjtáblázatban, hogy mennyit is fogunk fizetni. Nyilván arra gyúrnak, hogy ha foglalás közben jön szembe a magas összeg, már nem fordul vissza a leendő utas, de ez lassan kimeríti a trükközés fogalmát. Bosszantó, hogy ha a hatóságok bezárnak egy kiskaput, ezerrel azon agyalnak a szolgáltatók, hogy hol nyithatnak másikat. Persze a verseny nagy és profitkényszer van, ez a kapitalizmus, de jobban örülnénk, ha más módszerekkel növelnék a kiegészítő bevételeket, mint folyamatos sunyi áremelésekkel.

Vissza a konkrétumokhoz: ahogy az nemrég készült csomagok körképünkből is kiderült, eddig a feladott motyó díja 15-45 euró között mozgott a Wizznél, az útvonal hosszától és szezontól függően. Mostantól a 23 kilós csomag mozog 15 és 48 euró között, a 32 kilós pedig 25 és 58 euró

között. Kilós pótdíj újra-bevezetéséről nem találtunk infót, így fogalmunk nincs, hogy mi a szitu, ha valaki 25 kilóval érkezik, valószínűleg minimum ráverik a reptéren a 10-20 eurós különbözetet. Ami abból a szempontból nem is vészes, hogy azoknál a cégeknél, ahol van súlyhatár, előfordul lehúzás, 10 euró feletti kilónkénti pótdíj.

A feladott poggyászt választó utasok nagyobbik része valószínűleg belefér a 23 kilóba, mely még mindig iparági átlag feletti, aki viszont eddig kihasználta a nagyvonalú súlyhatárt, sokkal mélyebben a bukszájába nyúlhat. Ez tehát egy egyszerű áremelés, visszalépés egy jó ár/érték arányú szolgáltatásból. Ami igazán bosszantó, hogy követhetetlenül bonyolulttá teszik a rendszert. Korábban leírták, hogy hány perces út felett drágul a csomag és meddig tart a drágább fődíj. Most van egy kalkulátor, amiből útvonalanként és dátumonként kell kikeresni az árakat, amelyek ráadásul összevissza változnak.

Igazán hosszú útvonalra is olcsóbb lehet a nagy kézipoggyász, mint egy közepesre, de mivel a reptéri csomagvétel ára 60-ról 50 euróra csökkent, olyan is van, hogy olcsóbb a reptéren feladott poggyászt venni, mint foglaláskor, ami enyhén szólva is röhejes. Mindkét baromságra példa az alábbi dubaji járat, de ennek a részleteiről majd egy következő posztban. Addig a szokásos jótanács: utazzunk a lehető legkisebb csomaggal.

http://index.hu/index2/#bloghu/fapadosinfo/2015/08/11/volt_egy_nagyon_jo_dolog_a_wizz_airb_en_matol_ennek_is_vege

(Index, 2015. augusztus 11., kedd)

Mi van az élelmiszerek címkéjén?

Mennyiség, származási ország, tápérték, adalékanyagok, E-számok - folytathatnánk a sort. Milyen információkkal kell ellátni az élelmiszerek címkéjét? Mit jelentenek a rövidítések? Kell e tartanunk az E-számoktól? Részletesen az élelmiszercímkék kötelező elemeiről és azok jelentéséről.

Annak érdekében, hogy az európai fogyasztók vásárláskor megalapozott döntést hozhassanak, az Európai Unió szabályozza az élelmiszerek címkézését. A szabályok megállapításakor, a jogalkotók biztosítani kívánták, hogy a fogyasztók átfogó tájékoztatást kapjanak az általuk vásárolt termékekről.

Mi mit jelent az élelmiszerek címkéjén?

Mennyiség: a termék nettó mennyisége, folyadékok esetében űrtartalomban (pl. liter, centiliter), egyéb termékek esetében tömegben megadva.

A termék megnevezése: tartalmaznia kell az élelmiszer fizikai állapotára vagy a rajta végzett különleges kezelésre vonatkozó információkat is (porított, mélyhűtött, koncentrátum, füstölt stb.). Az ionizálást - amennyiben ilyen kezelést végeztek - mindig fel kell tüntetni.

Természetes-, természetazonos-, mesterséges aromák

A természetes aromát megfelelő fizikai vagy mikrobiológiai módszerrel, emberi fogyasztásra alkalmas nyers-, vagy szokásos élelmiszer-technológiai eljárásokkal nyerik ki a feldolgozott növényi vagy állati eredetű anyagokból.

A természetazonos aromát vegyi szintézissel vagy olyan elkülönítéssel állítják elő, hogy az így kapott vegyület kémiaiilag azonos legyen a növényi vagy az állati eredetű anyagban természetes tartalomként jelen levő aromaanyaggal.

A mesterséges aromát olyan vegyi szintézissel készítik, amely a növényi vagy állati eredetű anyagban természetes tartalomként jelen levő aromaanyagoktól kémiaiilag eltérő anyagot

eredményez.

Furcsa kifejezések a csomagoláson? Segítünk!>>

Az összetevők listája: valamennyi összetevőt fel kell sorolni tömeg szerinti csökkenő sorrendben (kivételt képeznek a gyümölcs- és zöldségkeverékek), beleértve azokat az összetevőket is, amelyek esetében ismert, hogy az arra érzékeny egyének esetében allergiás reakciókat válthatnak ki (pl. mogyoró, tej, tojás, hal). Azon összetevők esetében, amelyek a termék megnevezésében (pl. "paradicsomleves") megjelennek, amelyeket képek illusztrálnak vagy szavak emelnek ki (pl. "eperrel"), illetve amelyek alapvető jellemzői az adott élelmiszernek (pl. % hústartalom a "chili con carne" esetében), a százalékos arányt is meg kell adni.

Fogyaszthaóság: a "fogyasztható" és a "minőségét megőrzi" feliratot követő dátumok arról tájékoztatnak, meddig marad friss az élelmiszer és meddig fogyasztható biztonságosan.

A "fogyasztható" kifejezés olyan élelmiszerek esetében használatos, amelyek gyorsan romlanak (pl. hús, tojás, tejtermékek). Valamennyi csomagolt friss terméken a "fogyasztható" kifejezés szerepel. A "fogyasztható" kifejezéssel feltüntetett dátumot követően, nem ajánlatos a terméket fogyasztani, mert az akár élelmiszer eredetű fertőzéshez is vezethet.

A "minőségét megőrzi" felirat a hosszabb ideig eltartható élelmiszerek esetében használatos (pl. gabonatermékek, rizs, fűszerek). A terméket ezen időpont után is lehet kockázat nélkül fogyasztani, azonban előfordulhat, hogy a termék ízét veszti, vagy megváltozik az állaga.

Gyártó/Importőr: a gyártó, a csomagoló vagy az importőr nevének és címének egyértelműen szerepelnie kell a csomagoláson, hogy a fogyasztó tudja, kihez kell fordulnia ha panasa van, vagy ha további információt kíván a termékről megtudni.

Prebiotikumok, probiotikumok, szinbiotikumok

A bélflóra fő funkciója a kórokozókkal szembeni védelem, valamint az immunrendszer állandó készenléti szinten tartása. Ha a bélflóránk egyensúlya felborul, és a káros baktériumok száma megnő, célszerű probiotikumokat, prebiotikumokat alkalmaznunk az egyensúly helyreállítása érdekében. Prebiotikumok, probiotikumok, szinbiotikumok>>

Ökológiai gazdálkodásból származó: az "ökológiai gazdálkodásból származó" kifejezés címkén való használatát, az európai uniós jog szigorúan szabályozza. A kifejezés kizárólag olyan sajátos élelmiszer-előállítási módszerekkel kapcsolatban használható, amelyek szigorú környezetvédelmi és állatjóléti előírásoknak felelnek meg.

Az "Ökológiai gazdálkodás - EK ellenőrzési rendszer" európai emblémát a követelményeknek megfelelő gyártók használhatják.

Géntechnológiával módosított szervezetek (GMSZ): feltüntetésük kötelező az olyan termékeken, amelyek GMO tartalma meghaladja a 0,9%-ot. Valamennyi GMO eredetű anyagot "géntechnológiával módosított" jelzéssel, fel kell tüntetni az összetevők felsorolásakor.

Származás: bizonyos típusú termékek - pl. hús, zöldség és gyümölcs - esetében, kötelező a származási ország vagy térség feltüntetése. Ugyancsak kötelező a származás feltüntetése olyan esetekben, amikor a márkanév vagy a címke egyéb elemei - pl. kép, zászló vagy utalás egy földrajzi helyre - félrevezető lehet a fogyasztó számára a termék valódi származási helyét illetően.

Tápértékre vonatkozó információk: az élelmiszer energiatartalmáról és a tartalmazott tápanyagokról (pl. fehérje, zsír, rost, nátrium, vitaminok és ásványi anyagok) tájékoztatnak. Ezen az információkat akkor kell megadni, ha a gyártó a tápértékre vonatkozó állítást tüntet fel a terméken.

Hirdetések

Tápértékre és egészségügyi hatásra vonatkozó állítások

Funkcionális élelmiszerek

Az egészségmegőrzés mára külön tudományággá nőtte ki magát, melynek egyik eleme a korszerű táplálkozás lett. A nemzetközi trendeknek megfelelően megszületett a funkcionális élelmiszer fogalma, melyek fogyasztásával nagyban hozzájárulhatunk egészségünk megővéséhez. A meghatározás szerint kizárólag élelmiszerek tartozhatnak a kategóriába, tabletták és kapszulák nem. Előírás még, hogy a szóbanforgó élelmiszer a hétköznapi táplálkozási szokások integráns részét alkossa, és hatása a megszokott napi mennyiség elfogyasztása mellett is megmutatkozzon. Tágabb értelemben számos élelmiszer lehet funkcionális, ám a kifejezést legtöbbször valamilyen dúsított

formával kapcsolatban használjuk. Legtöbbször vitaminokkal, pre- és probiotikumokkal és egyéb esszenciális alkotókkal dúsítják a termékeket, melyek így azonos mennyiséget elfogyasztva kedvezőbb ételtani hatásokat váltanak ki.

Funkcionális élelmiszerek>>

Bizonyos Európai uniós jogszabályok biztosítják, hogy az élelmiszerek csomagolásán feltüntetett, egészségügyi hatásokra és a tápértékre vonatkozó állítások megfeleljenek a valóságnak, és tudományos tényeken alapuljanak. Az "alacsony zsírtartalmú" vagy "magas rosttartalmú" kifejezéseknek, közös meghatározásoknak kell megfelelniük ahhoz, hogy valamennyi uniós tagállamban ugyanazt jelentsék; például a "magas rosttartalmú" kifejezést, csak olyan termékek esetében szabad használni, amelyek 100 grammonként legalább 6g rostot tartalmaznak.

A magas zsír- és cukortartalmú élelmiszereket, nem szabad olyan felirattal ellátni, hogy "C-vitamint tartalmaz". Olyan egészségügyi hatásra vonatkozó állításokat, mint például "erősíti a szívet" csak akkor lehet feltüntetni, ha ezen állítások tudományosan is megalapozottak.

Nem lehet kedvező egészségügyi hatásra vonatkozó állítást feltüntetni magas só-, zsír- vagy cukortartalmú terméken. A következő, a termék egészségügyi hatásra vonatkozó állítások használata tilos:

olyan állítások, amelyek szerint a termék alkalmas emberi betegség megelőzésére, kezelésére vagy gyógyítására;

olyan állítások, amelyek a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utalnak;

olyan állítások, amelyek bizonyos orvosokra hivatkoznak vagy azok ajánlásait tartalmazzák;

olyan állítások, amelyek azt sugallják, hogy az élelmiszer fogyasztásának mellőzése hatással lehet az egészségre.

Mit jelentenek az E-számok?

Ha egy élelmiszer-adalékanyag E-számmal rendelkezik, az azt jelenti, hogy a biztonsági vizsgálatokon megfelelt, és jóváhagyták az Európai Unió valamennyi országában történő használatra. A jóváhagyást folyamatosan figyelemmel kísérik, felülvizsgálják és módosítják az új tudományos adatok fényében.

Az alábbiakban néhány gyakran előforduló élelmiszer-adalékanyagot sorolunk fel:

Őszintén az ételszínezékekről

Jól ismert dolog, hogy az ételeket megpróbálják színesebbé tenni, hiszen így könnyebben eladhatóak. Azonban vásárláskor megnézzük-e, hogy mitől is van ilyen szép színe? Megvásárolnánk-e, ha színtelen vagy nem olyan szép élénk színű lenne? A forgalomba hozatal előtt, toxikológiai vizsgálatok után engedélyezik ezen színező és tartósító anyagokat. Azonban egymásra gyakorolt hatásukról és hosszú távú alkalmazás során jelentkező káros hatásukról szinte alig áll rendelkezésre információ. Ezért javasolja egyre több fogyasztóvédelmi szervezet ezen anyagok elhagyását és kiváltását.

Melyek a gyanúba keveredett adalékok?>>

Antioxidánsok: tartósítják az élelmiszereket azáltal, hogy megakadályozzák, hogy a zsírok, olajok és bizonyos vitaminok a levegőben lévő oxigénnel reakcióba lépjenek. Az oxidáció az oka annak, hogy az élelmiszerek megavasodnak, és elvesztik természetes színüket. Példa: C-vitamin, más néven aszkorbinsav, azaz E300.

Színezék: esetenként az élelmiszer előállítása vagy tárolása során elvesztett természetes szín pótlására, vagy a termékek egyenletes színezésére használják. Példa: A mártásokban, üdítőitalokban és hasonló termékekben használt karamell (E150a).

Emulgeálószer, stabilizátor, zselésítő és sűrítőanyagok: az emulgeálószer, mint pl. a lecitin (E322) segítségével vegyülnek el olyan összetevők, amelyek egyébként elkülönülnének egymástól (pl. olaj és víz). A stabilizátor megakadályozza, hogy az egyszer már elkeveredett összetevők ismét szétváljanak. Gyakori zselésítőanyag a pektin (E440), amelyet lekvárok készítéséhez használnak. A sűrítőanyagok "testessé" teszik az élelmiszereket ugyanúgy, mint amikor például liszttel sűrítjük a mártást.

Ízfokozók: kiemelik a sós és az édes élelmiszerek ízét.

Tartósítószer: az élelmiszerek megromlásának megakadályozására használják őket. A legtöbb

hosszú ideig tárolható élelmiszer tartalmaz tartósítószerket, kivéve, ha a gyártó más tartósítási eljárást alkalmazott - pl. mélyhűtést, konzervkészítést vagy szárítást. Példák: A szárított gyümölcsöket gyakran kezelik kén-dioxiddal (E220), hogy megakadályozzák a penészgombák vagy baktériumok elszaporodását. A szalonnát, sonkát, pácolt marhahúst, és egyéb pácolt húskészítményeket a pácolás során sokszor nitrittel és nitráttal kezelik (E249-E252).

Édesítőszer: gyakran használatosak cukor helyett szénsavas italokban, joghurtban és rágógumiban. Példák: aszpartám (E951), szacharin (E954), K-aceszulfám (E950) és szorbitol (E420).

http://www.webbeteg.hu/cikkek/fogyokura/10719/elelmiszercimke-es-e-szamok_20150811

(webbeteg.hu, 2015. augusztus 11., kedd)

A fogyasztóvédők is fesztiválóznak

Idén is jelen van a Sziget Fesztiválon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH), amely a fogyasztói tudatosság növelését tartja egyik legfontosabb feladatának. A hatóság tegnapi közlése szerint az úgynevezett Civil Szigeten található fogyasztóvédelmi sátorhoz látogatókat az NFH szakemberei fogadják, akik bemutatják a hivatal működését, illetve tanácsokat adnak számos fogyasztóvédelemmel kapcsolatos kérdésben. A tapasztalatok szerint a hatóság kitelepülése a nagy látogatottságú rendezvényeken rendkívül hatásos: az érdeklődők többsége a későbbiekben megfontolt fogyasztói döntéseket hoz, és egyre inkább tisztában van jogaival.

A fogyasztóvédelmi sátonál a látogatók ékszereinek nikkeltartalmát is megvizsgálják a szakemberek, illetve a napszemüvegek ingyenes UV-vizsgálatára is lehetőség van, melynek során percek alatt kiderülhet, hogy a napszemüvegünk megfelelő védelmet nyújt-e a nap káros sugarai ellen. Az NFH nemcsak a fogyasztóknak, hanem a vállalkozásoknak is számos hasznos tanáccsal szolgál, hozzájárulva a jogszerű működéshez.

Az ingyenes vizsgálatokon és tájékoztatókon túl hatósági ellenőrzés is zajlik a Sziget Fesztivál ideje alatt. Budapest Főváros Kormányhivatalának felügyelői a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan folyamatosan ellenőrzik, hogy a kereskedők betartják-e a fogyasztóvédelmi előírásokat - közölte Kiss Anita, az NFH szóvivője.

Az egyik legfontosabb feladat annak ellenőrzése, hogy kiszolgálják-e alkohollal a 18 éven aluliakat, de vizsgálják például azt is, hogy megfelelően mérik-e az ételeket és italokat, illetve ki vannak-e írva az árak, és adnak-e nyugtát a kereskedők. Az idei rendezvényen eddig csak apróbb szabálytalanságokat találtak.

Tavaly kedvező volt a rendezvény fogyasztóvédelmi ellenőrzéseinek mérlege, a kitelepült társaságok döntő többsége a jogszabályoknak megfelelően működött. A kormányhivatal fogyasztóvédelmi felügyelősége 165 ellenőrzést végzett a vállalkozásoknál, azonban csak háromuknál indult hatósági eljárás: két esetben nyugtaadás elmulasztása, illetve egyszer mérési szabálytalanság miatt. További 33 cégnél olyan hiányosságokat állapított meg a felügyelőség, amelyek még az ellenőrzések idején pótolhatóak voltak.

Napi Gazdaság

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 12., szerda, 12. oldal)

Főleg az autó miatt hívjuk a biztosítót

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT Mintegy 12 ezer alkalommal hívtuk eddig a fogyasztóvédelmi feladatokat ellátó Magyar Biztosítók Szövetségének (Mabisz) ügyfélszolgálatát. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is a kötelező gép-jármű-felelősségbiztosítás-hoz (kgfb) kötődő kérdések a leggyakoribbak - tudta meg a Bors.

- Közel öt évvel ezelőtt azzal a céllal hoztuk létre a Mabisz-ügyfélszolgálatot, hogy az ügyfelek számára gyors és pontos információt tudjunk nyújtani a biztosítási szerződéseket, lehetőségeket érintő kérdésekben. Ez a törekvés illeszkedik ahhoz a fogyasztóvédelmi irányvonalhoz, amelyet a szövetség több más területen is folytat - tájékoztató Molnos Dániel, a szövetség főtitkára.

A kötelezőről kérdezzünk a legtöbbször

(Bors, 2015. augusztus 12., szerda, 16. oldal)

Gyógyteákat vontak ki a forgalomból

Ezúttal gyógyteák akadtak fenn a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal vizsgálata során. Olyan gyógyteákról van szó, amelyeket interneten keresztül forgalmaztak, de nemcsak egy típusról, hanem többféléről. Teszári Nóra és Somogyi Zoltán vendége Dr. Nagy Attila, a NÉBIH Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóságának igazgatóhelyettese. A filteres gyógyteákat a magas szennatartalom miatt vonták ki a kereskedelmi forgalomból. Címkék: hatóanyag, gyógynövény, mellékhatás.

(RTL KLUB - Reggeli, 2015. augusztus 12., szerda - 08 óra - hossza: 5 perc)

Nem tetszik a SIC-felirat a román fogyasztóvédelemnek

Illegális reklámnak tekintette, ezért eltávolíttatta a Székelyföldet népszerűsítő SIC - Terra Siculorum - Székelyföld feliratú matricákat a Kovászna megyei taxikról a fogyasztóvédelmi hivatal.

A felügyelőség közleményben tudatta, hogy július hónap folyamán a közlekedésrendészettel közösen ellenőrizte a sepsiszentgyörgyi, kézdivásárhelyi, kovásznai és bodzafordulói taxikat, és húsz taxist bírságoltak meg a taxiórak metrológiai bevizsgálásának a hiánya, a taxisok fényképes kitűzőjének a hiánya, a viteldíj kifüggesztésének a hiánya, illetve törvénytelen reklámozás miatt. Utóbbira példaként sorolta fel a gépkocsikra ragasztott biztosítást jelző matricát, újságreklámot és a SIC-matricát.

Győr Árpád, a sepsiszentgyörgyi Sugás taxisszövetség vezetője a Krónika napilapnak elmondta, a fogyasztóvédők arra hivatkoztak, hogy a taxikra csak szerződéssel kerülhetnek fel reklámanyagok. "De a SIC-matricára kivel kössék szerződést?" - tette fel a kérdést a taxisszövetség vezetője, aki eldöntötte, nem veszi le a gépkocsijáról a matricát, és kérdőre vonja a fogyasztóvédőket.

Mircea Diacon, a Kovászna megyei fogyasztóvédelmi hivatal vezetője az MTI-nek elmondta, nem a SIC-matricákért bírságoltak, de akiknél ilyent láttak az autón, azt felszólították, hogy térjen vissza a törvényesség keretei közé. Hozzátette, a taxistörvény értelmében a taxisok csak a városházán is bejelentett reklámszerződés alapján ragaszthatnak öntapadós reklámokat a gépkocsijukra. Kijelentette, nem tudja, hogy a SIC-felirat reklám-e, de "valami, amit felragasztottak", és erre is vonatkozik a törvény.

Az MTI ismételt kérdésére, hogy a Romániát jelképező RO feliratú matrica reklámnak minősül-e, a fogyasztóvédelmi hivatal vezetője csak annyit válaszolt: egyetlen taxin sem láttak ilyen

matricát. A Kovászna megyei fogyasztóvédelmi hivatal februárban azt követően került a magyar sajtó érdeklődése középpontjába, hogy egy hentesárut forgalmazó céget arra szólított fel: tüntesse el árucímkéiről a "székely ízek" feliratot. Mircea Diacon főfelügyelő akkor kifejtette: "manapság egyre képtelenebb helyeken használják a székely megnevezést, lehet, hogy majd megjelenik a székely WC, vagy székely temető is".

(alfahir.hu, 2015. augusztus 12., szerda)

"Olasz borban a hamisság"

Alföldi szőlősgazdák tüntettek szerdán az olasz nagykövetség, majd az élelmiszer-ellenőrzési hivatal épülete előtt. Amiatt tiltakoztak, hogy Itáliából folyamatosan nagy mennyiségű hamis bor érkezik Magyarországra. A demonstráció nem volt eredménytelen, ugyanis olyan döntés született, hogy amíg megfelelő garanciát nem adnak az olasz hatóságok a tételek eredetére, addig azok hazánkban nem hozhatóak kereskedelmi forgalomba. Egyébként -éppen az itthoni hatósági szigorítás eredményeképpen - évről évre csökken az importborok mennyisége. Érdekesség ugyanakkor, hogy a hivatalos ellenőrzések az elmúlt években az olasz boroknál hamis tételre nem bukkantak, csak minőségi kifogások voltak.

Az alföldi szőlősgazdák képviselői szerdán a budapesti olasz nagykövetség előtt tüntettek, ezt követően átbuszoztak Budára, az élelmiszer-ellenőrző hivatalhoz. A tiltakozás kiváltó oka az Olaszországból Magyarországra érkező nagy mennyiségű hamisított olasz bor volt. A termelők szerint érdekeiket inkább képviselik az olasz, mint a magyar hatóságok, de jutott a kritikákból a szakmai érdek-képviselői szervezeteknek is.

Nem vízumért gyülekezett a tömeg tegnap délelőtt 11 órakor az olasz nagykövetség Stefánia úti palotája előtt. Erre ma már szerencsére nincs szükség. Alföldi szőlősgazdák tiltakoztak, mert szerintük ömlik be a hamisított olasz bor Magyarországra.

A Szőlőtermelők Érdekvédelmi Szövetsége szervezte meg ezt a demonstrációt. A perzselő hőségben több mint kétszázan jöttek el, és a táblákon a kunsági borvidék szőlőműveléssel is foglalkozó településeinek neve volt olvasható.

Budavári László a szőlőtermelők képviselőjében elmondta, sejtéseik már korábban is voltak arról, hogy valószínűleg nagy mennyiségű hamisított bor érkezik Olaszországból, de idén nyáron Itáliában kitört a borbotrány. Június második felében a bolognai pénzügyőrség és az olasz agrártárca közös akciócsoportja 30 millió euró (több mint 9 milliárd forint) értékben 310 ezer hektoliter mustot és bort, valamint 360 ezer kiló cukrot foglalt le egy Bologna környéki vállalkozásnál, illetve egy illegális raktárban. Márpedig Olaszországban tilos a cukor felhasználása borkészítéshez. Ugyanakkor Maurizio Martina olasz agrárminiszter a csalások és hamisítások elleni küzdelmet elsődleges feladatnak nevezte. (A botrányban érintett olasz cégtől származik a magyarországi olasz borimport 75-80 százaléka.) A szőlész a hamisított borok behozatalának gyanúját arra alapozta, hogy az eladási ár még a megtermelt szőlő önköltségi árát sem fedezi.

Az alföldi szőlősgazdák képviselője szerint a szakmai és érdekvédelmi szervezet, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) és annak elnöke, Tornai Tamás nem tett semmit a hamisított borok behozatala ellen. Emellett Budavári László kezdeményezte egy szőlőtermesztőket összefogó új szervezet létrehozását a HNT mellett. A javaslatot a tüntetők "Tornai Tamás mondjon le" skandalással támogatták. A kritikából jutott a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (NÉBIH) és a Magosznak is.

A tüntetők petíciót adtak át az olasz nagykövetnek, amiben azt kérik, hogy az olasz kormány akadályozza meg a borhamisítást az európai normáknak megfelelően.

A tüntetők az olasz nagykövetségtől átbuszoztak a NÉBIH budai székházához. Ott már nem hangzottak el beszédek, a petíciót Gál Péter, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) államtitkára

vette át.

A NÉBIH közleményben reagált a tüntetők kritikájára. Szerintük a "Borászati és Alkoholos Italok Igazgatósága minden szükséges intézkedést megtesz, hogy a magyar fogyasztók megfelelő minőségű és nyomon követhető borászati terméket tölthessenek poharukba". A NÉBIH az első nemzetközi hírek megjelenését követően haladéktalanul és soron kívül megkezdte a borhamisítás botrányban érintett olasz cégektől származó, hazánkba importált készletek ellenőrzését, és mintegy 50 ezer hektoliter bort zárolt.

Az ügyben a Földművelésügyi Minisztérium (FM) azonnali hivatalos tájékoztatást kért az illetékes olasz borászati hatóságtól, valamint a mintákat vizsgáló laboratóriumtól is. A kapcsolatfelvétel eredményeként augusztus 5-én létrejött egyeztető tárgyaláson a magyar szakemberek garanciát kértek az olasz szakmai delegáció tagjaitól arról, hogy a Magyarországra beérkezett bortételek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően készültek, azok nyomon - követése biztosított. Az olasz képviselők a magyar szakemberektől hivatalos formában is kérték az észrevételeket, melyeket az illetékes olasz minisztériumnál kell benyújtani. Amíg az olasz hatóságok nem adnak megfelelő garanciát a tételek eredetére vonatkozóan, addig azok Magyarországon nem hozhatók kereskedelmi forgalomba.

A hazánkba érkező lédig borászati termékek mennyisége - az utóbbi évek szigorú hatósági ellenőrzéseinek köszönhetően - évről évre jelentősen csökken, 2013-ban több mint 535 ezer hektoliter érkezett Magyarországra feldolgozásra és kiszerelésre, míg 2014-ben mintegy 300 ezer hektoliter, 2015 első fél évében pedig 125 ezer hektoliter. (Ezzel szemben a Magyarországról évente exportált borászati termékek mennyisége mintegy 650 ezer hektoliter.) Az elmúlt években vizsgált olasz boroknál ez idáig hamisított tételt nem találtak a szakemberek, kizárólag minőségi kifogások és érzékszervi hibák fordultak elő.

Hamis olasz borok behozatalára gyanakodnak az alföldi borászok

A tüntetők szerint nem segítettek sem a hivatalok, sem az érdekvédelmi szervezetek

Óriási borbotrány tört ki Itáliában

A budapesti olasz nagykövetség előtt tüntető szőlészek közül több már tönkrement a hamis importbor miatt FOTÓ: SZALMÁS PÉTER

Bihari Tamás

(Népszava, 2015. augusztus 13., csütörtök, 1+4. oldal)

Niklai Ákos

Olyan mértékű a szakemberek elvándorlása a vendéglátásból és a turizmusból, hogy az már komolyan veszélyezteti az ágazatot - véli a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének elnöke.

A Forma-1 után és túl az év felén milyen a mérleg, hogy teljesít a hazai szállodaipar?

- Jó szezont futunk. A szállodai vendégéjszakák száma nyolc százalékkal nőtt a belföldi turizmusban. Ez főként a vidéki wellness-hoteleknek köszönhető. A külföldi vendégéjszakák száma is majdnem négy százalékkal bővült a tavalyihoz képest. Kedvező jel, hogy a bevételek még jobban gyarapodtak. Mindez azonban nem hazai sajátosság, folyamatosan bővül a nemzetközi turizmus is. Gazdasági jelentőségét, értékteremtését, gazdaságélénkítő szerepét tekintve Európán belül a harmadik helyen áll a turizmus. Vagyis a Magyarországon preferált ipari termelésen túl a szolgáltatásokban is jelentős üzlet van.

- A belföldi turizmus növekedésének mi a hajtóereje?

- Egyrészt a SZÉP Kártya jó ösztönző, másrészt egyértelmű, hogy idén már több pénz marad a hazai háztartásokban. Ezt egyébként nem csupán Magyarországon költik el. Csúcsokat dönt a

Horvátországba, Ausztriába, Görögországba utazó magyarok száma is. Egyre többet ugrunk el év közben is két-három napra valahova, leginkább idehaza.

- Milyen régiók teljesítenek jól?

- Budapest fergetegesen sikeres. De Észak-Magyarország, Eger környéke, a Dél-Alföld és a Balaton teljesítménye is kiemelkedő. Fájdalmas ugyanakkor, hogy a hazánkba látogató külföldiek Budapesten kívül a vidéki nagyvárosokba nem nagyon mennek el, és a magyarok sem igazán keresik fel ezeket.

- Hogyan lehetne ezen változtatni?

- Nemcsak a vidéknek van hova fejlődnie, de a legjobban teljesítő Budapestnek is. Szükség volna egy komolyabb marketingkeretre. Ezenkívül attrakciók, programok kellenek. Ezért örülünk és támogatjuk, hogy lesz úszó-világbajnokság és talán magyar olimpia is. Én azt is szeretném, hogy a vidéken élők ne Bécsbe ruccanjanak ki, hanem Budapesten töltsenek el néhány napot kikapcsolódásképp.

- Sokan panaszkodnak, hogy a hozzánk érkezők nem költenek túl sokat.

- Az ár-érték arányban tényleg jó választás Magyarország a vékonyabb pénztárcával rendelkezők számára. Növekszik is a fiatalabb, nem túl pénzes turisták száma. Az üzleti turizmusban van még feladatunk, pedig nem volt ez mindig így. A kongresszusszervező szövetségeket összefogó ICCA szerint, míg tíz éve a kongresszusok számát tekintve Budapest a 6. helyen volt, ma sajnos a 16. Ebben a Malév csődje vastagon benne van. Viszont azt, hogy ilyen sok fiatal turista jön, Budapest különlegessége, egyedisége mellett leginkább a fapados légitársaságoknak köszönhetjük.

- Mekkora konkurenciát jelent az internetes szobakiadás a szállodáknak?

- Ez nem magyar probléma. Nemzetközi felmérések alapján átlagosan az összes vendégéjszaka 5-10 százalékát már a megosztás alapján működő magánszállások viszik el, közöttük az Airbnb. De itt nem csupán az a gond, hogy esetleg nem fizetnek adót a tulajdonosok. A terület nagyrészt szabályozatlan, nem lehet tudni, hogy milyen higiénias, tűzvédelmi, vendégbejelentési, bevételnyilvántartási, fogyasztóvédelmi, biztosítási és egyéb előírások vonatkoznak rájuk, miközben egy szállodának ezeket mind be kell tartania. Ugyanakkor az online portálok a szállodákkal együtt értékesítik ezeket a szállásokat. Természetesen ez a megosztáson alapuló szobakiadás sok pluszvendéget hoz, ezzel többletbevételt az éttermeknek, bároknak, fürdőknek is.

- Mennyire okoz gondot, hogy egyre többen mennek külföldre dolgozni?

- A mi ágazatunkban égető kérdésről van szó. Mindezt makroszinten lehetne megoldani, egyesével nem tudjuk. Elképzelésünk szerint csökkenteni kellene az elvonásokat, akkor több maradna a szállodáknak fejlesztésre, béremelésre, többet lehetne a marketingre fordítani. A nagyobb forgalom révén így összességében nem csökkenne az állami adóbevétel sem. A szakmunkásainkat sokkal jobban kellene megfizetnünk.

- Önnek mi a véleménye a menekültkérdésről?

- Megértem, hogy súlyos problémáról van szó, ugyanakkor megengedőbb vagyok, mert sok évig éltem Ausztráliában, ahol egy olyan szállodát vezettem, amelyben 50-féle náció dolgozott. Ott közösen jól működtettük a multinacionális, multikulturális világot. Látva a szektorunk súlyos munkaerőhelyzetét még az alacsony beosztásokban is, azoknak, akik akarják, munkát kellene adni és segíteni az integrációjukat.

Névjegy

69 éves, nős, két felnőtt gyermek édesapja, s két unokája van. A Kereskedelmi Vendéglátóipari Főiskolát és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet végezte. Doktor, 4 felsőfokú nyelvvizsgálója van.

KedvencEK:

Film " Nő aranyban, a MÜPA-ban az operaközvetítések a New York-i Metropolitanból Zene " Budapest Bár Könyv " David Baldacci-krimik angolul Hobbi " úszás, utazás bel--- földön-külföldön, jó szállodák-ét-ter-mek, Ausztrália

KAMASZ MELINDA

(Figyelő, 2015. augusztus 13., csütörtök, 63. oldal)

Sörháború

Megoldhatja-e a Gazdasági Versenyhivatal minapi beavatkozása a kisüzemi, kézműves sörfőzdek és a multinacionális sörgyárak konfliktusát? A nagyvállalatok által kézben tartott hazai piac átalakulásnak néz elébe, ám egyelőre nem világos, a végén mindennek ki issza meg a levét.

Fontos csatát nyertek a hazai tulajdonú kisüzemi sörfőzdek a nemzetközi sörgyárakkal szemben, amikor a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a piaci folyamatokba beavatkozva kizárólagos értékesítési csökkentésére kötelezte a Heineként, a Dreher és a Borsodit. Az utóbbi évek gyakorlata szerint a teljes magyar sörpiac mintegy 90 százalékát lefedő három multi mellett ötszázalékos részesedés jutott a Pécsi Sörfőzdeknek, és a maradék öt százalékon volt kénytelen osztozni az összes importáló gyártó és minden hazai kisüzemi főzde. A GVH vizsgálata szerint mindez egyáltalán nem véletlen, a nagyvállalatok ugyanis exkluzív szerződéseket kötnek a vendéglátóhelyekkel, elzárva a kézműves főzdeket az értékesítési lehetőségtől. A versenyhivatal beavatkozása ugyan valamivel több teret enged a kis gyártóknak, a tulajdonosok az intézkedéstől mégsem remélnék gyökeres változást, többek közt azért sem, mert a főzdek fejlődését egy nagyvállalati érdekeket szolgáló jogszabály is korlátozza.

"Képzeli el, hogy elutazunk Villányba, és egy helyi étteremben azzal szembesülünk, hogy nem ihatunk villányi bort, mert egy gazdagabb egri borász kitiltotta onnan a helyieket. Bajorországban vajon meg lehetne mondani a vendéglátósoknak, hogy kizárólag amerikai Budweisert tarthatnak? A magyar sörpiacon sajnos épp ilyen abszurd a helyzet" - állítja Bukovinszky Béla. A Szent András Sörfőzde tulajdonosa személyesen is látott már olyan szerződést, melyben az egyik nagy sörgyár név szerint kitiltja a békésszentandrási termékeket egy helyi kocsmából.

Bár ma már egyre többet hallhatunk a kifejezetten igényes, prémium minőségű söröket előállító kézműves főzdekről, piaci súlyuk valójában elenyésző. A szerény tőkével rendelkező, legtöbbször családi tulajdonban lévő kis üzemek főként fesztiválokon és saját vendéglátóhelyeiken értékesítik sörüket, így nem csoda, hogy érdekérvényesítő, képességük erősen korlátozott. Az a jelenség, amit a gasztrokultúrában sörforradalomként emlegetnek, nem más, mint országszerte legfeljebb 30-40 elhivatott sörfőző reformmozgalma, melyet az 1990-es és 2000-es évek folyamán megerősödő, tömegtermelést folytató sörgyárak egyeduralma ellen indítottak.

A kis főzdek alig néhány éve váltottak át a nagy hozzáadott értékű, minőségi főzetekre, előtte főként PET-palackban értékesített, helyi igényeket kiszolgáló sört állítottak elő. Bár számuk a '90-es évek első felében még 300-nál is több volt, a tőkeerős nagy gyárak fejlődése fokozatosan kiszorította őket a piacról. A mélypontot az uniós jogharmonizációhoz köthető, 2003-as jövedéki törvény hozta el, mely kisüzemi működés mellett szinte vállalhatatlan szabályokat vezetett be. A főzdek a közepes minőségű termékkategóriában képtelenek voltak versenyezni a nagy gyárakkal, így számuk pár év alatt megtizedelődött. Erre a válságra reagált a 2000-es évek végén kibontakozó sörforradalom - méghozzá jelentős sikerrel.

Az igényes sörkészítésre átnyergelő kézműves üzemek fejlődését segítette a jövedéki törvény 2012-től hatályos módosítása, mely a házi sör- és pálinkafőzés engedélyezése mellett felére csökkentette a főzdekre vonatkozó jövedéki adót. A könnyítés a legjobbkor érkezett, de Bukovinszky Béla szerint igazán jelentős hatást mégsem válthatott ki: "A jövedék csökkentése csak a kis üzemekre vonatkozik, ezt a kategóriát viszont a multinacionális lobb hatására még a jogharmonizáció idején évi 8000 hektoliteres termelési plafonnal határozták meg. Ma már 4-5 olyan főzde is működik az országban, amelyek kinőtték volna ezt a szintet, de a törvény miatt képtelenek elmozdulni."

Míg a kis főzdek önmaguk felépítésével voltak elfoglalva, az ország sör-piacát majdnem

egészében lefedő három nagyvállalat kizárólagos szerződésekkel betonozta be piaci részesedését. A Gazdasági Versenyhivatal álláspontja szerint az efféle exkluzív szerződések egy érdekes versenyjogi kategória, a csoportmentesség hatálya alá esnek, mely egy bizonyos küszöbértékig lehetővé teszi a piaci verseny korlátozását. Bár a három nagy gyár külön-külön éppen súrolta a 30 százalékos részesedésben meghatározott küszöböt, az uniós szabályokkal egybevágó magyar törvény alapján erre még nem lehetett bírságot kiszabni - ezért a GVH elfogadta a gyárak önkorlátozásra vonatkozó ajánlatát. A hivatal álláspontja szerint azért sem lenne célszerű teljesen felszámolni a versenytől elzárt piacrészeket, mert azoknak pozitív hatásai is vannak, például elősegítik a vendéglátós kisvállalkozások piacra jutását és későbbi érvényesülését.

Fonák módon ez az állítás valóban leírja a hazai sörpiac vendéglátó-ipari területének működését, hiszen a kisebb kocsmák és szórakozóhelyek a nagy sörgyárak támogatása nélkül nehezen maradnának talpon. "A kocsmárosok országszerte a tönk szélén billegnek, különösen, mióta betiltották a játékgépeket. Egy kisközség nem tudja anyagilag segíteni a sörét forgalmazó vendéglátóhelyeket, de egy multinak ez aprópénz. Teljesen mindennapos, hogy a nagy gyárak képviselői meglátogatják a kocsmákat, és 1-10 millió forintos támogatást ajánlanak, ha a tulajdonos aláírja a kizárólagosságot. Gyakorlatilag piacot vásárolnak maguknak" - támasztja alá a GVH álláspontját Gyenge Zsolt, a Fóti Sörfőzde alapítója és a Kisüzemi Sörfőzdek Egyesületének elnöke.

Bár a versenyhivatal beavatkozása a jelek szerint nem fogja alapjaiban újrendezni a hazai piacot, a kis üzemek helyzete összességében mégis egyre biztosabbnak látszik. Míg a teljes magyarországi Körforgalom az évek óta tartó visszaesés után először tavaly produkált enyhe bővülést, addig a kézműves főzdek eladásai - az ellenszél dacára - meredeken emelkednek. Gyenge Zsolt szerint az igazán jó minőséget előállító üzemeknek ma már nincsenek értékesítési nehézségeik, ugyanakkor azt is hozzáteszi: ilyen kisvállalkozásból mindössze nagyjából tíz van az országban. A közeljövő tendenciái mindenesetre egyértelműen azt mutatják, hogy az iparág komoly fellendülés előtt áll. Ennek hajtóerejét a várakozások szerint egyrészt az új uniós fejlesztési ciklusban elérhetővé váló támogatások, másrészt az amerikai mintára immár Magyarországon is megjelenő, sörpiaci nagybefektetők adhatják.

(Heti Válasz, 2015. augusztus 13., csütörtök, 32+33. oldal)

Elérhetőség nélkül ne rendeljünk internetes cégtől

OLVASÓI KÉRDÉS

Internetes oldalról rendeltem egy terméket két hónapja. Az első öt percben tönkrement. Azóta írom folyamatosan a reklamáló leveleket. Semmi válasz, telefonszámuk nincs. Ugrott a pénzem? Próbáltam írni a nyilvános oldalukra, rögtön törölték. Mit tehetek?

A webáruházaknak internetes oldalukon fel kell tüntetniük minden elérhetőségüket. Amelyik honlapon ezeket nem találja meg a vevő, onnan ne rendeljen semmit - tanácsolja szakértőnk, Horváth László, a Győr-Moson-Sopron Megyei Békéltető Testület elnöke. Elmondta azt is, hogy online vásárlásnál is ugyanazok a szavatossági és garanciális jogok illetik meg a vevőt, mint üzletben vásárláskor. Hibás termék esetén javítást, cserét kérhet, bizonyos esetekben visszakövetelheti a vételárat, megszüntethető a szerződés. Panasz esetén a kereskedőhöz e-mailben és postai úton is fordulhat, érdemes tértivevényes levelet küldenie. Ha a webshop rendelkezik üzlethelyiséggel, reklamációját személyesen is közölheti az eladóval.

Az elküldött panaszra harminc napon belül köteles a vállalkozás válaszolni. Ha a vevő kifogását nem tartja jogosnak, köteles álláspontját megindokolni. Az üzletben szóban közölt panaszt az eladónak haladéktalanul ki kell vizsgálnia, ha nem fogadja el a vevői igényt, akkor köteles jegyzőkönyvet felvenni, az alapján harminc napon belül érdemi választ küldeni.

Ha nem tudja vitás ügyét rendezni a vevő, a békéltető testületekhez fordulhat, eljárást

kezdemenyezhet, ez nem kerül pénzébe (96/520-217, 34/513-010). Mivel azonban olvasónk olyan webáruházról rendelt terméket, melynek weblapján nem talált megfelelő elérhetőséget, ezért szakértőnk szerint érdemes bejelentést tennie a fogyasztóvédelmi hatóságnál (96/329-244, 34/309-303).

Ha a termékre, amit megvett, vonatkozik garanciális kötelezettség, akkor jótállási jegyet kellett volna kapnia, amiből kiderülne, hova fordulhat a javítás érdekében.

(Kisalföld, 2015. augusztus 13., csütörtök, 5. oldal)

Bűncselekmény gyanúja egy autóhitelezőnél

Kényszerítés miatt nyomoz a rendőrség a Summit Pénzügyi Zrt. adósának feljelentése alapján

Hiába járt volna vissza a törvény alapján öt év elteltével az adós a gépjárműve tulajdonjogát igazoló törzskönyv, az ügyfél szerint a Summit Pénzügyi Zrt. ultimátumot adott neki: ha nem engedi, hogy a bank továbbra is jogot formáljon a dokumentumra, akkor felmondják a szerződését. Az adós feljelentést tett, a rendőrség pedig büntetőeljárást indított az ügyben.

Egyre több devizahiteles adós áll a sarkára és nem hagyja, hogy hitelezője jogtalanul járjon el vele szemben. A Summit Pénzügyi Zrt. egyik ügyfele nemrég tett feljelentést hitelezője magatartása miatt, amely alapján a dunakeszi rendőrkapitányság bűnügyi osztálya kényszerítés elkövetésének gyanúja miatt folytat nyomozást, egyelőre ismeretlen tettes ellen. Az adós 2007-ben vásárolt autót, amelyhez a pénzügyintézetől kapott kölcsönt. Az ügyfél a törlesztőrészeket éveken át rendben fizette, ám öt év elteltével egy különös levelet kapott hitelezőjétől. Ebben azt írták, hogy ha nem írja alá az újabb opciós szerződést, amely alapján a pénzügyintézet továbbra is magánál tarthatja a jármű törzskönyvét, akkor felmondják a hitelszerződést. A fenyegetés hatására az adós végül aláírta a dokumentumot, s visszaküldte a hitelezőjének.

A törzskönyv azért fontos, mert anélkül nem lehet az autókat értékesíteni, s a hitelezők gyakran csak az irat visszatartásával látják biztosítottnak a kihelyezett hitel fedezetét. Csakhogy ezt nem tehetnék meg, ugyanis a polgári törvénykönyv határidőt szab az opciós jog tekintetében. A jogszabály úgy fogalmaz: "a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis".

Noha a Summit adósa engedett a nyomásnak, később megtudta, hogy nemcsak jogszabály tiltja a pénzügyintézet magatartását, de a Kúria is döntött arról, hogy öt évnél tovább nem tartható vissza a törzskönyv. Az adós ezután kereste meg ismét a Summitot, de hiába kérte a dokumentumot, a hitelező - megkötött szerződésre hivatkozva - megtagadta ezt. Az ügyfél ezután már nem habozott, s rendőrséghez fordult az ügyben.

Mint arról beszámoltunk, több finanszírozó társaság is megtagadja a törzskönyv kiadását, s ezt az általános szerződési feltételeiben is rögzíti. A bankok többnyire csak akkor adják ki az iratot, ha az adós a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette. A jogszabályba ütköző feltételt megtaláltuk a Lombard Lízing Zrt., a Merkantil Bank, az MKB Euroleasing, a Raiffeisen Lízing, valamint a Hitex Pénzügyi Zrt., továbbá a CIB Lízing Zrt. és a Santander Zrt. általános szerződési feltételei közt is. Kiderült az is, hogy a pénzügyintézetek általános szerződési feltételeit a Magyar Nemzeti Banknak nem kell jóváhagynia, ugyanis a jegybank szerint nincs jogszabályi felhatalmazásuk erre. Eszerint a pénzügyi fogyasztóvédelem felett örökdő szervezet hozzájárulása nem is szükséges ahhoz, hogy a hitelezők több százezer ügyfelüknek egyoldalúan meghatározzák a szerződéses kikötéseiket.

HORVÁTH CSABA LÁSZLÓ

(Magyar Nemzet, 2015. augusztus 13., csütörtök, 5. oldal)

A boltzár megszülte a CBA, a Coop vetélytársát: a benzinkutat

A vásárnapi boltzár által sújtott multi élelmiszerláncok kipróbálták és megtalálták a legális kiskaput, egyre több benzinkút épületébe költözik be klasszikus élelmiszerüzlet. A Sparnak és a Tescónak nagyon bejött ez, mostanában a Mol kapott rá. Érthető is: elmentünk, teszteltünk, árakat írtunk, és arra jutottunk, hogy bizony egy komplett vásárnapi bevásárlást megéri megejteni már ezeken a kutakon, mert árban olykor olcsóbbak is, mint a környékükön levő kis családi, magyar háttérű üzletek. Minden alapélelmiszert kínálnak már, sőt annál is többet, bár a választék egy-egy áruból nem nagy.

Miután már három nagy benzinkúthálózat is rálépett arra az útra, hogy többé-kevésbé élelmiszerboltta váljon, leteszteltük, hogy ezek mennyire nyújthatnak bevásárlási alternatívát – például ahhoz, hogy a vásárnapi boltzár okozta sokkot csökkentse. A benzinkút azért válik, válhat a vásárnapi boltzár ellen küzdők terepévé, mert a törvény engedi, hogy a kutak vasárnap nyitva legyenek. A választási lehetőség már most sem rossz: a Shell a Tescóval együttműködve két, a Mol tíz, az OMV a Sparral karöltve pedig 31 benzinkúton kínál alapvető élelmiszereket – természetesen éjjel-nappal és vasárnap is.

A terjeszkedésről megkeresésünkre mindhárom cég azt mondta, hogy „folyamatosan vizsgálja a piaci lehetőségeket” (ami virágnnyelven azt jelenti, hogy mindent megtesz a további bővülés érdekében). A Mol az első kutakat tesztnek tekinti, és ha ez sikeres, akkor hamarosan országszerte 120 egységre növelheti az úgynevezett Fresh Cornerek számát. Márpedig, ha ez a három nagyágyú tényleg beindul, akkor komoly rést üthet azon a pajzson, amelyet a vásárnapi boltzárat kiagyáló kormánypárti politikusok a magyar családi kisboltok feje fölé akartak emelni – a nagy multik ellen.

Elmentünk egy-egy Mol-, OMV- és Shell-kútra, és megnéztük, hogy milyen árakon milyen áruválasztékot kínálnak, illetve ezek mennyire versenyképesek a közvetlen közelükben lévő kisebb boltokkal. Néhány alapélelmiszert választottunk ki összehasonlításra, és amennyire lehetett, próbáltuk ugyanazt, vagy ugyanazt a minőséget összehasonlítani egymással.

Árban nagyon ott vannak

Az eredmény elég meglepő lett: a benzinkutak adott esetben kifejezetten alkalmasak lehetnek egy kisebb vásárnapi bevásárlásra.

Az alábbi diagram azt mutatja, hogy a Mol egyik budapesti kútja hogyan teljesít a hozzá legközelebb eső Príma üzlettel szemben. (Ennek a kútnak a közelében nincs vasárnap nyitva tartó kisüzlet, ezért kénytelenek voltunk egy olyan Prímát választani, amelyik szombaton este 6-kor bezár.)

A következő diagramról az derül ki, hogy az OMV (szintén egy budapesti helyszínen) árban – és nem melleleg az eladótér minőségében is – simán veri a közelében lévő, vasárnap 7-19 között nyitva tartó családi Reál Pontot.

Első látásra hasonló a helyzet a Shell kiválasztott kútjánál is, amit az alábbi diagram szemléltet.

„A Tescóval nem lehet versenyezni, lever az mindenkit” – mondta riporterünknek a Tesco Expressz egyik közeli vetélytársának alkalmazottja. A kiskereskedelmi szakember egyébként annak ellenére mondja ezt, hogy tüzetesebben nézve az árak nem minden esetben támasztják alá a pesszimizmusát. Rapid árkörképünkben ugyanis a Shell-Tesco 100 méteres körzetében négy konkurens üzletet is

találtunk, és így már árnyaltabb lett a kép (öt bolt jöhetett volna szóba, de egynek a személyzete alig érthető okokból elutasította az ártájékoztatót). A bemutatott Reál mellett egy Coop-partnerbe és két saját néven futó üzletbe is belebotlottunk.

A kilós kristálycukor esetében a Shell-Tesco nyert, a negyedkilós szeletelt kenyér pedig ugyan olcsóbb volt a Tescóban, mint a Reálban, de a többi kisboltban sokkal kevesebért is adnak ugyanekkora adag kenyeret (igaz, nem szeleteltet és nem Graham-lisztből készültet, olyat ugyanis nem is tartanak).

Az időjárás és a lokáció alapján feltehetően nagy keresletnek örvendő sör esetében a Tesco betlizett, a Reálban sokkal, de a két nagyon kicsi boltban is olcsóbb a folyékony kenyér. Sem a liszt, sem a rizs, sem a tej árával nem tud a többieké alá menni a Tesco, a szalámi helyi piacán pedig ugyancsak a legrosszabb pozícióba szorul.

Sok alapélelmiszer van, de nagy választék azért nincs

A benzinkutas boltokban kétségkívül szinte minden alapterméket – sőt, azoknál többet is – meg lehet vásárolni, de igazi választék nem nagyon van, ez különösen a Molra igaz (bár itt még tesztüzemben működik a tíz kút). Alig van olyan termék, amiből két fajtánál több közül lehet választani, a boltok jól láthatóan a vészhelyzetekre rendezkedtek be. A Tesco előnye feltehetően a szélesebb vásárlói potenciálban és a vasárnapi nyitva tartásban rejlik – a 100 méteres körön belüli versenytársak közül csak a Reál nyit ki a hetedik napon (ezért is hasonlítottuk hozzá az árakat).

Egy benzinkutas shopba az is bemegy, aki csak a tankolt üzemanyagot fizetné ki, így könnyen válhat impulzusvásárlóvá, míg a többi boltnál a „benzines” vásárlók elméleti lehetőségként sem vetődhetnek fel. A szóban forgó Shell-kút ráadásul bőven az olcsóbbak, azaz a keresettebbek közül való, sokan direkt ide jönnek tankolni – s egy részük feltehetően már vásárolni is.

A Tesco azt közölte lapunkkal, hogy a töltőállomásokon üzemelő Tesco Expressz üzletek az előzetes optimista várakozásokat teljesítik. „A vásárlók számára a nagyobb választék és a korábbiakhoz képest lényegesen alacsonyabb ár vonzó lehetőség egy gyors bevásárlás esetén” – érvelt a cég. Hasonlóan fogalmazott az OMV is, amikor azt közölte, hogy „az eddig megújult OMV-shopok alapján a változtatás sikertörténet, hozza az előzetes várakozásainkat.”

Benzinkút vs. benzinkút

A beszerzett adatokat végül arra is felhasználtuk, hogy egy ringbe küldjük a három benzinkutat. Az alábbi (messzemenő következtetések levonására kevésbé alkalmas) diagram azt mutatja, mintha az OMV-Spar és a Shell-Tesco véresen komolyan venné ezt a piacot, míg a Mol (talán csak egyelőre) inkább csak közelíti a supermarket-árakat, és az impulzusvásárlókban bízik. Ezt támasztja alá az is, hogy egy Mol Fresh Corner kínálata ugyan alkalmas egy röptében elkövetett kisbevásárlásra, ám egyelőre sokkal szűkebb, mint a Spar vagy Tesco Expresszeké.

http://hvg.hu/gazdasag/20150813_Igen_be_lehet_vasarolni_egy_benzinkuton_i

(hvg.hu 2015. augusztus 13., csütörtök)

Ma éjféltől már csak a tartalékaiból él a Föld

Az emberiség mostantól a Föld adta lehetőségeken felül él.

Kevesebb, mint nyolc hónap alatt feléltük idén a bolygó megújuló természetes erőforrásait, amiket a Föld egy év alatt újra tud termelni. A Global Footprint Network civilszervezet közel húsz éves kutatásai során az ENSZ-től kapott adatok alapján összeveti az ökológiai lábnyomot, ami a Föld természetes erőforrásainak ember általi kihasználását méri, illetve a bolygó biokapacitását, vagyis azt a képességét, hogy újrateremtse az erőforrásokat, és feldolgozza a hulladékokat, és az olyan civilizációs végtermékeket, mint az üvegházgázok. A szervezet így állapítja meg minden évben a napot, amikor az ökológiai lábnyomunk meghaladja a biokapacitást.

2015-ben ez a nap augusztus 13.

A dátum folyamatosan egyre korábbra tolódik: évente átlagosan 3 nappal hamarabb jön el 1970 óta. 2005-ben még szeptember elejére esett, 1975-ben november végére.

„Még ha becslés is a számításunk, megmutatja, hogy a túllépés mértéke igen magas, illetve, hogy az emberiség továbbra is növeli az erőforrás-fogyasztását, akkor is, amikor már hitelből él”

– nyugtalankodott a Le Monde-nak Mathis Wackemagel, a szervezet alapítója. A túllépés napjától kezdve az emberiség rontja az ökológiai adósságát, a Föld nem megújuló tartalékaiból élünk. Erdők tűnnek el, a vízkészletek csökkennek, a hulladék és az üvegházhatású gázok felhalmozódnak.

Az erőforrásaink idő előtt kimerítéséért nagy mértékben a népességnövekedés és a BRICS országok (a legnagyobb fejlődő országok: Brazília, részben Oroszország, India, Kína és a Dél-Afrikai Köztársaság) életszínvonalának növekedése felelős. Bár 1,6 bolygó kellene az emberiség igényeinek kielégítésére, az országok között komoly különbségek vannak.

A kínaiaknak 2,7 Kína kellene a fenntartható működéshez, Franciaországnak 1,4 Franciaországra, Indiának két Indiára, Svájcnak 3,5 Svájcra Japánnak 5,5 Japánra.

Ha ez így halad, 2030-ra már 2 bolygóra lesz szükségünk az igényeink kielégítéséhez. (Le Monde)

<http://444.hu/2015/08/13/ma-ejfeltol-mar-csak-a-tartalekaibol-el-a-fold/>

(WWWF alapján 444.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Idén augusztus 13 lett a Túlfogyasztás Napja

A Nemzetközi Túlfogyasztás Napja minden évben az nap, amikor a két érték találkozik, vagyis amikortól már a bolygó megújító képességen felül fogyasztunk. Ha a Föld egy gyümölcsös lenne, akkor eddig a napig a termést ettük, ezután viszont már a fákat vágjuk ki és esszük meg. A rendszer fenntarthatatlansága abból fakad, hogy a következő évben így már kevesebb gyümölcsünk lesz. Nem is csoda, hogy 2000 óta kora októbertől, augusztus elejére került a túlfogyasztás napja.

Ennek persze már most ára van. Bolygónk tartalékainak felélése és a természeti rendszerek kizsigerelése miatt egyre súlyosbodó problémákkal kell megküzdenünk, amilyen a talajerózió, a fokozódó szárazság és ivóvízhiány, vagy a fajok sokszínűségének csökkenése. Az éghajlatváltozás - amit a légkör egyensúlyának felborításával idézünk elő - pedig csak súlyosbítja és gyorsítja a káros folyamatokat.

Az emberiség szén-dioxid-lábnyoma megduplázódott 1961 és 1973 között, amikor átléptük a fenntarthatóság határát. Azóta is a szén-dioxid az ökológiai lábnyom leggyorsabban növekvő és legjelentősebb komponense. Nem véletlen, hogy az éghajlati rendszer problémái jelentkeznek a legsúlyosabban. A kibocsátások csökkentését szorgalmazó nemzetközi megállapodás jelentősen előre tudná mozdítani az emberiség ökológiai lábnyomának csökkentését célzó folyamatot."

(WWF, FVA, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Kártyacsalók csapolták meg az ügyfelek bankszámláit

A Budapest Bank több ügyfelét is megkárosították ismeretlenek, akik külföldi bankterminálokon keresztül jutottak hozzá több százezer forintos összegekhez – értesült tegnap lapunk a pénzügyi intézet több károsultjától is. Egyelőre nem tudni, hány sértettje lehet a csalásnak, azonban az tény, hogy a tolvajoknak több magyar is áldozatául esett.

A károsultak egyike lapunknak név nélkül nyilatkozva elmondta, kedd este nyolc óra körül arra lett figyelmes, hogy néhány perc alatt egymás után 5-6 SMS-t kapott a pénzügyi intézet automata üzenőrendszerétől. A nagyjából félpercenként érkező üzenetek arról tájékoztatták, hogy 50-60 ezer forintot vettek fel MasterCard bankkártyájával Indonéziában, Bali szigetén. Az eddig ismeretlen csaló összesen háromszázezer forintot tudott megszerezni a számlájáról. Azért csak ennyit, mert ez volt az az összeg, amelyet a károsult a pénzfelvétel felső határaként rögzített a pénzügyi intézettel kötött számlaszerződésben. Ennek hiányában valószínűleg a számlán lévő összes pénzt elvitték volna.

A károsult azonnal megpróbálta letiltani kártyáját a Budapest Banknál, azonban körülbelül 3 órán keresztül kellett próbálkoznia a telefonos ügyfélszolgálaton, mire végre sikerrel járt. A társaság telefonos ügyintézője szerint azért nem lehetett őket elérni, mert rengetegen hívták őket hasonló visszaélések bejelentése miatt. A károsultnak végül sikerült letiltatnia a kártyáját. Mint kiderült, szerencséjére, ugyanis szerdán hajnalban ismét – ezúttal egy dominikai bankautomatán keresztül – megpróbáltak pénzt felvenni a számlájáról.

A Budapest Bank jegyzőkönyvet vett fel az ügyben, és közölte: csak akkor tudja vizsgálni a csalás körülményeit és megfizetni a károkat, ha a sértett feljelentést tesz a rendőrségen. Ezt a lapunknak nyilatkozó károsult meg is tette. Cs. Tóth Marianna, a Budapest Bank kommunikációs osztályának munkatársa lapunk megkeresésére megerősítette, hogy több ügyfelüket is megkárosították ismeretlenek. Pontos számot egyelőre nem tudott mondani, azonban hozzátette: információi szerint más magyarországi bankokat is érint a visszaélés. Megígérte, hogy mindent megtesznek az ügyfelek pénzének biztonsága érdekében, és a kártyaszabályzatoknak megfelelően természetesen kárpótolják majd a meglopott áldozataikat. A bank munkatársa közölte: csalás gyanújával tettek feljelentést a rendőrségen.

A hatóságnál is érdeklődtünk a csalás ügyében, azonban a rendőrség sajtóügyelete későbbre ígért bővebb tájékoztatást.

A kártyatársaságok útmutatása szerint amennyiben az ügyfél azt gyanítja, hogy csalás áldozata lett, ezt mindenképp elsősorban a kibocsátónál, vagyis a bankjánál kell jeleznie, függetlenül attól, hogy Visa-t vagy Mastercardot használ. Több lehetőség is van: szerencsésebb esetben a visszaélők átutalásokat vagy vásárlási tranzakciókat kezdeményeznek, mivel ezeknek van egy átfutási ideje a banki informatikában, ezért jó eséllyel leállítható a kifizetés. Magyarországon még kevésbé elterjedt termék a hitelkártya, de a szakértők éppen azért ajánlják, mert ilyenkor az elkövetők nem az ügyfél, hanem a bank pénzét költik. Ha a lopott adatokkal készpénzt tudnak felvenni, különösen egy másik, Európai Unió kívüli országban, az már jóval komplikáltabb rendőrségi vizsgálattal járó eset.

<http://www.napigazdasag.hu/cikk/53306/>

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Ezért nem érdemes szájjal felfújni a strandkellékeket

Felfújható vízi játékokat vizsgált a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH), összesen 33 féle termék tiltott lágyítószer tartalmát elemezve megállapították, hogy egy felfújható kenuban a megengedett határérték közel 500-szorosa volt az úgynevezett DINP lágyítószerből.

A szűrőpróbaszerűen mintavételezett termékek között vannak úszógumik (12), felfújható strandlabdák (15), illetve egyéb, felfújható állatfigurák és strandszerek (5), továbbá egy strandszett is.

A vonatkozó uniós jogszabály szerint nem forgalmazható olyan gyermekjáték, amely 0,1 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban tartalmaz dibutil-ftalát (DBP), benzil-butil-ftalát (BBP) vagy di-(2-etilhexil)-ftalát (DEHP) vegyületet. Az olyan játékokban, amelyeket a gyermekek a szájukba vehetnek, a diizoonil-ftalát (DINP), di-n-oktil-ftalát (DNOP) és diizodecil-ftalát (DIDP) vegyületek koncentrációja sem haladhatja meg a 0,1 tömegszázalékos értéket. Kiemelik, a DBP, BBP és DEHP vegyület ráadásul olyan, a reprodukcióra, a szexuális működésre, illetve termékenységre káros hatású vegyületeknek minősülnek, amelyekkel kapcsolatban az uniós szabályozás további szigorítást vezetett be. Az idén február 21-étől tilos ilyen anyagokat forgalomba hozni és felhasználni bármely termékben - kivéve, ha külön kérelem alapján korábban engedélyezték.

A hatóság felhívta rá a figyelmet, hogy a tiltott lágyítószerek kizárólag kémiai műszeres vizsgálattal mutathatók ki, ezért érdemes olyan terméket vásárolni, amelyen szerepel a ftalátmentes ("no phthalates") felirat vagy az erre utaló szimbólum. Ha erre valamiért nincs mód, akkor az ilyen játékokat érdemes nem szájjal felfújni, hanem pumpát használni, mert így elkerülhető, hogy a termékekben esetlegesen előforduló lágyítószerek a nyállal kioldódva a szervezetbe kerüljenek.

(hirado.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

A Fradi-stadion árát sem temelte ki az élelmiszerláncokra kivetett sarc

Fazekas Sándor miniszter jelentése szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti díj meghozta a várható hatást: 2014-ben már 36 százalékkal több kiemelt ellenőrzést végzett a Nébih. A díjból befolyt 10,979 milliárd forintból nem jönne ki például a Fradi Groupama Arénájának 14,735 milliárd forintos költsége.

A tavaly befolyt élelmiszerlánc-felügyeleti díj összege 10,979 milliárd forint volt; ebből a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) által koordinált fejlesztésre fordítandó összeg 1,097 milliárd forintot tett ki; a Nébih működési kiadásokra fordítható bevétele 3,952 milliárd forint volt.

Ezeket az adatokat Az élelmiszerlánc-biztonságról és a felügyeleti díj felhasználásáról szóló - Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter által jegyzett - jelentésben tették közzé.

A megyei kormányhivatalok megosztott bevétele összesen 5,928 milliárd forint volt, ebből 2014-ben átutaltak és a főkönyvben elszámoltak 4,548 milliárd forintot.

A felügyeleti díjat egy 2008-ban hozott törvény alapján vezették be 2012-ben.

Fotó: Fazekas István

Az ellenőrzések hatékonyságának növekedését jól mutatják, hogy tavaly a Nébih 531 kiemelt ellenőrzést végzett. Ez 36 százalékkal volt több mint 2013-ban. A kiszabott bírság összege 2,7-szeresére, 392 millió forintra nőtt. A hatóság 1460 tonna termék megsemmisítését rendelte el. 84 százalékban élelmiszereket, 14,5 százalékban növényvédőszeret és termésnövelő anyagokat

ellenőriztek és 1,5 százalékban állatvédelmi céllal zajlottak a revíziók.

MTI/hvg.hu

(hvg.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Tizenegy milliárd folyt be élelmiszerlánc-felügyeleti díjból

Tavaly harmadával több kiemelt ellenőrzést végzett a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) és a hatóság 1460 tonna termék megsemmisítését rendelte el.

A tavaly befolyt élelmiszerlánc-felügyeleti díj összege 10,979 milliárd forint volt; ebből a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) által koordinált fejlesztésre fordítandó összeg 1,097 milliárd forintot tett ki; a Nébih működési kiadásokra fordítható bevétele 3,952 milliárd forint volt.

Ezeket az adatokat Az élelmiszerlánc-biztonságról és a felügyeleti díj felhasználásáról szóló - Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter által jegyzett - jelentésben tették közzé.

A megyei kormányhivatalok megosztott bevétele összesen 5,928 milliárd forint volt, ebből 2014-ben átutaltak és a főkönyvben elszámoltak 4,548 milliárd forintot.

Az ellenőrzések hatékonyságának növekedését jól mutatják, hogy tavaly a Nébih 531 kiemelt ellenőrzést végzett. Ez 36 százalékkal volt több mint 2013-ban. A kiszabott bírság összege 2,7-szeresére, 392 millió forintra nőtt. A hatóság 1460 tonna termék megsemmisítését rendelte el. 84 százalékban élelmiszereket, 14,5 százalékban növényvédőszeret és termésnövelő anyagokat ellenőriztek és 1,5 százalékban állatvédelmi céllal zajlottak a revíziók.

A felügyeleti díjat egy 2008-ban hozott törvény alapján vezették be 2012-ben.

(magyarhirlap.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Borrazzia a közjóért

Egyelőre csupán minőségi kifogások és "érzékszervi hibák" jelentkeztek a lefoglalt 50 ezer hektoliternyi, bizonytalan eredetű olasz importbor vizsgálata során - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih).

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Borászati és Alkoholos Italok Igazgatósága minden szükséges intézkedést megtesz, hogy a magyar fogyasztók megfelelő minőségű és nyomon követhető borászati terméket tölthessenek poharukba. A hatóság az elmúlt években folyamatosan, kiemelten és tételesen ellenőrizte az Olaszországból származó bortételeket is. A vizsgálatokon hamisított terméket nem találtak, kizárólag minőségi kifogások, érzékszervi hibák fordultak elő - írja közleményében a szervezet.

A NÉBIH az első nemzetközi hírek megjelenését követően haladéktalanul és soron kívül megkezdte a borhamisítás botrányban érintett olasz cégektől származó, hazánkba importált készleteket ellenőrzését és mintegy 50.000 hektoliter bort zárolt. A laboratóriumi vizsgálatok során a termékek összetételével kapcsolatos kifogás eddig nem merült fel, csupán érzékszervi hibák akadtak.

Az ügyben a Földművelésügyi Minisztérium (FM) azonnali hivatalos tájékoztatást kért az illetékes olasz borászati hatóságtól, valamint a mintákat vizsgáló laboratóriumtól is. A kapcsolatfelvétel eredményeként augusztus 5-én létrejött egyeztető tárgyaláson a magyar szakemberek garanciát kértek az olasz szakmai delegáció tagjaitól arról, hogy a Magyarországra beérkezett bortételek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően készültek, azok nyomon követhetése biztosított.

Az olasz képviselők az adatok hivatalos formában történő bekérését kérték a magyar szakemberektől, melyet az illetékes olasz Minisztériumnál kell megtenni. Amíg az olasz hatóságok nem adnak megfelelő garanciát a tételek eredetére vonatkozóan, addig azok Magyarországon nem hozhatók kereskedelmi forgalomba.

A hazánkba érkező lédig borászati termékek mennyisége - az utóbbi évek szigorú hatósági ellenőrzéseinek köszönhetően - évről-évre jelentős csökkenést mutat. 2013-ban több mint 535.000 hl bor érkezett Magyarországra feldolgozás és kiszerelés céljából, míg 2014-ben mintegy 300.000 hl, 2015 első félévében pedig 125.000 hl. Ezzel szemben a Magyarországról évente exportált borászati termékek mennyisége mintegy 650.000 hl. Az elmúlt években vizsgált olasz boroknál ez idáig hamisított tételt nem találtak a szakemberek, kizárólag minőségi kifogások és érzékszervi hibák fordultak elő.

A NÉBIH, ahogy eddig, úgy a jövőben is minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a magyar fogyasztók megfelelő minőségű és nyomon követhető borászati terméket tölthessenek poharukba.

(profit7.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

A stúdió vendége Kiss Anita, II. rész

Folytatódik a beszélgetés Kiss Anitával, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivőjével, akinek a hallgatók kérdéseket is tehetnek fel. A második részben arról is szó esik, hogy a hatóság felfújható vízi játékokat vizsgált, és a vizsgálat során egy azonnal ki is bukott a 33-ból, és be is tiltották a forgalmazását. Milyen szempontok alapján döntünk a vásárlásnál? A tanévkezdés kapcsán pedig arról beszélnek, hogy a tanszerekre is jár szavatosság. Címkék: XV. kerületi Kormányhivatal, akció, teljes körű vizsgálat, megtévesztés, szabálytalanság, garancia, telefonszolgáltató, szerviz, jótállás, gumimatracok, minőség, tiltott lágyítószer, speciális szabályok, uniós szabvány, laboratóriumi vizsgálat, számlázás, áramszolgáltató, szavatossági jog, javítás, csere, blokk, jótállási jegy

(KlubRádió, 2015. augusztus 13., csütörtök - 15 óra - hossza: 21 perc)

A stúdió vendége Kiss Anita, I. rész

A stúdió vendége Kiss Anita, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivője, akivel a műsorban több téma kapcsán is beszélget a műsorvezető. Az első ilyen téma a Sziget, ahol a Fogyasztóvédelmi Hatóság minden évben kint van. Mindig van egy teszt, amit ki lehet tölteni; és ez alapján idén elmondható, hogy javult a fogyasztói tudatossága a kitöltőknek. Ez egy elég egyszerű, nyolc kérdésből álló teszt, ami nem csak arra jó, hogy kiderüljön, mennyire vagyunk tisztában a jogainkkal, hanem a hatóságnak is jó arra, hogy tudják, hogy milyen területen kell még többet beszélni, még több információt eljuttatni az emberekhez. A fogyasztóvédők ellenőrzéseket is tartanak a Szigeten, tavaly 132 ellenőrzés volt a Sziget alatt, és 19 esetben volt probléma, ráadásul a szabálytalanságok többsége apróbb hiányosság volt. A szakértő hallgatói kérdésekre is válaszol. Címkék: ingyenes napszemüveg-vizsgálat, internetes vásárlás, leárazás, garancia, jótállás, vásárlók könyve, életkor igazolása, minőségi hiba, termékbemutató, Budapest Főváros Kormányhivatala Fogyasztóvédelmi Egysége, tájékoztató, nyugta, árfeltüntetés, mérlegelés, akció

(KlubRádió, 2015. augusztus 13., csütörtök - 15 óra - hossza: 10 perc)

Áldás vagy mérreg? - A szakembereket is megosztja, hogy veszélyesek-e a glifozátok

Németországban dől el, hogy újabb tíz évre meghosszabbítják-e idén az EU-ban a glifozát hatóanyagú, széles körben használt, totális növényvédő szerek engedélyezését.

A vitát Christian Meyer, Alsó-Szászország élelmiszer-ipari, mezőgazdasági és fogyasztóvédelmi minisztere robbantotta ki az Egészségügyi Világszervezet (WHO) március 20-án közzétett nyilatkozata alapján, amely szerint a glifozát "valószínűleg rákkeltő az emberi szervezet számára". Szerinte "ennek a mérregnek semmi keresnivalója a kertekben, közterületi parkokban, játszótereken, és a mezőgazdasági felhasználását is korlátozni kell".

A német szakminisztérium Kockázatelemző Intézete (BfR) azonnal megkezdte a glifozát engedélyezési eljárásával kapcsolatos munkát. Ők tanulmányok százait elemezve a WHO IARC Cancer Research Group szakértőivel szemben arra a következtetésre jutottak, hogy a helyesen alkalmazott glifozátok nem veszélyesek. A BfR nyomatékosan ajánlja, hogy a WHO glifozátokat vizsgáló testületei, illetve az EU illetékes hatóságai tudományos alapra helyezkedve, semleges és lobbierdekektől függetlenül egyeztessék véleményüket, és minél hamarabb közös álláspontot alakítsanak ki.

A definíciókat kellene tisztázni

Egy ilyen fontos, a vegyszeres növényvédelmet tíz évre előre meghatározó döntés előtt csak a józan észre szabad hagyatkozni. A WHO rákmegbetegedési kockázattal foglalkozó IACR-csoportja ugyanis az 1-es - "egyértelműen rákkeltő" - kategóriába sorolja a következőket: alkoholos italok, dohányárak és dohányfüst, dízelmotorok kipufogógáza, lakóházban használt széntüzelésű kályhák füst kibocsátása, napsugárzás, szolárium, famegmunkálás pora, korom, a változó évek bizonyos ösztrogénterápiái és (így!) kínai módra sózott hal. A glifozátok 2A - "valószínűleg rákkeltő" - kategóriába sorolása előtt talán nem ártana az IACR szerint sokkal nagyobb veszélyt jelentő, az előzőekben felsorolt tételek hatását felmérni. Mindenesetre csodálkoznék, ha egyetlen szervezet ilyen furcsa besorolása alapján korlátozható lenne a glifozátok alkalmazása.

A vetés előtt kijuttatott glifozátokkal sok millió liter gázolaj takarítható meg, és a talajban is sokkal több szén-dioxid maradhat. Sok millió köbméter talaj nem lesz kitéve a szél- és vízerózióknak.

A német belvita szeptember végéig biztosan elhúzódik, a Bundestag csak akkor tűzi majd napirendre a témát. Az EU Élelmiszer-biztonsági Hivatala, az EFSA emiatt valószínűleg idén már nem készítheti elő a glifozátok engedélyének további tíz évre szóló meghosszabbítását, döntés tehát jövőre várható.

Ha mégis a "zöldeknek" lenne igazuk, akkor az Európai Bizottság betilthatja a glifozáttartalmú szerek használatát. Kiutat a meghatározott időtartamú felhasználási engedélyek jelenthetnek. A NÉBIH például engedélyezni szokta - akár az engedélyokiratban foglaltaktól eltérően is - lakott területen belül, közterületeken gyomnövények elleni védekezésre a glifozát hatóanyagú készítményeket.

(agrarunio.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Aki ma használt autót vesz, azt szinte biztos, hogy becsapják ezzel a trükkel

A használtautó-piacon az egyik legnagyobb rizikó a kilométeróra visszatekerése. Egyes felmérések szerint tízből kilenc gépkocsi kilométeróra-állását meghamisítják.

A használtautó-piac Magyarországon rendkívül súlyos betegségben szenved. Egyes felmérések szerint tízből kilenc gépkocsi kilométeróra-állását meghamisítják, korábbi, karambolos előéletet elhallgatnak, az elhanyagolt műszaki állapotot gyönyörű esztétikai állapottal fedik, sorolta a riasztó adatokat a Kossuth Rádió Napközben című műsorában Herpy Miklós közlekedési ügyekre szakosodott ügyvéd. Aki ma Magyarországon használt autót vesz, azt, szinte biztos, hogy becsapják, tette hozzá.

Fojt Attila, a Magyar Gépjármű-kereskedők Országos Egyesületének elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy akár használt, akár új autó vásárlásához stabil bázissal rendelkező, több éve működő, megbízható kereskedőt érdemes választani, ezzel elkerülhetők az átverések. Előfordulhatnak olyan hibák, amelyekről a kereskedő sem tudhat, ezért ajánlatos olyan helyen vásárolni, ahol a későbbi reklamációkat elfogadják, garancia azonban a használt autókra nincsen, mondta Fojt Attila.

Kossuth Rádió, Napközben

Az egyesület évek óta támogatja a használtautó-piac megtisztítására irányuló lépéseket. Fojt Attila arról számolt be, hogy egy-két hónapon belül az autó életútját minimális ellenszolgáltatásért a Közigazgatási és Elektronikus Szolgáltatások Központi Hivatalától (KEK KH) le lehet kérni, amely tartalmazza majd a megvásárolni kívánt autó kilométeróra-állását, a későbbiek során pedig azt is, hogy milyen biztosítási események történtek az autón. Minimális díj ellenében az okmányirodákban is meg lehet kérdezni, hogy a gépkocsira jelentettek-e le korábban kilométerállást.

Fojt Attila felidézte: a kilométeróra-állást a műszaki vizsga alkalmával, 2012 óta pedig az adásvételi szerződésekben is kötelező feltüntetni, és a márkaszervizeknél is megtalálható ez az adat.

Az egyesület elnökének véleménye szerint nem biztonságosabb, ha magánszemélytől vásárolunk autót. Egyrészt, mert lehet, hogy a magánszemély valójában autónepper, másrészt pedig, ha rejtett hibák derülnek ki a későbbiekben, a magánszemély eladó nem tartozik értük szavatossággal.

A használt autót vásárlóknak a Magyar Gépjármű-kereskedők Országos Egyesületének elnöke azt ajánlja, vegyék igénybe autószerelő közreműködését, lehetőleg márkaszervizből vásároljanak, szerezzenek be adatokat a gépkocsi előéletéről, nagy értékű gépkocsi vásárlásánál pedig mindenképpen ügyvéddel intézzék az adásvételt, és a szerződésben a garancia, a jótállás, a szavatosság kérdései a vevő érdekének megfelelően is tisztázva legyenek.

Baranovszky György ügyvéd, a Budapesti Békéltető Testület elnöke elmondta: fogyasztóvédelmi, polgári jellegű ügyekben a békéltető testület ingyenesen és gyorsan - 60 napon belül - jár el. A testület elnöke hangsúlyozta: ha a fogyasztó a békéltető testületnél elindít egy eljárást, és a vállalkozó nem teljesíti a testület döntését, a cég neve felkerül a www.bekeltet.hu címen elérhető honlapra.

Baranovszky György arra is felhívta a figyelmet, hogy a hat hónapos jótállás vállalása használt termékek esetén is kötelezettsége a neppernek vagy a cégnek.

(hirado.hu, 2015. augusztus 13., csütörtök)

Szájjal fújni veszélyes

Gumikenu Megvizsgálták a vízi játékokat

Összesen harmincháromféle felfújható vízi játékot vizsgált meg a közelmúltban a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, hogy elemezze a termékek tiltott lágyítószer-tartalmát.

Megállapították, hogy egy felfújható kenujátékban a megengedett határérték közel 500-szorosa volt az úgynevezett DINP lágyítószerből. A hatóság felhívta a figyelmet arra, hogy a tiltott lágyítószerek kizárólag kémiai műszeres vizsgálattal mutathatók ki, ezért érdemes olyan terméket vásárolni, amelyen szerepel a ftalátmentes (no phtha lates) felirat vagy az erre utaló szimbólum.

Ha erre valamiért nincs mód, akkor az ilyen játékokat érdemes nem szájjal felfújni, hanem

pumpát használni, mert így elkerülhető, hogy a termékekben esetlegesen előforduló lágyítók a nyállal kioldódva a szervezetbe kerüljenek.

(MTI)

(Népszabadság, 2015. augusztus 14., péntek, 15. oldal)

Házhoz viszik a termékbemutatót

Új trükkel próbálkoznak az ügynökök

Befurakodnak, majd otthonában próbálják rátukmálni holmijaikat a vásárlóra

MAGYARORSZÁG Vigyázat, indulnak a házi termékbemutatók! Több olvasónk jelezte, hogy a furfangos termékbemutatók csalók újabb trükkel próbálkoznak. Eddig kétféle módszer jutott el hozzánk. Az elsőt Kovács Géza néni mesélte el, ő szerencsére most nem dőlt be.

- A településen 10-15 éves emberhez mentek el ezek a bemutatók. Az első helyen még kicsit bátortalanul próbálkoztak, aztán jöttek a szomszédasszonyomhoz meg hozzám. Én azért engedtem be őket, mert a barátnőmre hivatkoztak, akinél előttem jártak - kezdett mesélni az idős asszony a meghökkentető pófátlanságról. - Amikor kinyitottam nekik a kaput, egyből bejöttek a házba vagy hat óriási dobozzal. Az egyik elővett egy porszívót, s már el is kezdett takarítani. Aztán letette, azt mondta, azt ott hagyja, mert már az ügyis az enyém. A másik a konyhába ment, ott babrált a vízcsappal, engedett egy pohár vizet, beledobott valamit, aztán azt mondta, nagyon nagy baj van, mérgezett a vizem. De szerencsém van, mert a víztisztító, ami náluk van, most akciós, s kapok mellé porszívót is - folytatta az asszony a történetet, ami még közel sem ért véget.

A két család ugyanis egy ránézésre is műszálas takarót kapott elő, és addig agitálták az idős nőt, amíg le nem feküdt az ágyára, s be nem takarhatták a pléddel, amiről kiderült, hogy az ügynökök szerint megszűri a káros sugárzásokat.

A nagyjából egyórás cirkusz végére szinte a vidéki kis ház minden szegletében volt egy csodatermék. Marika néni azonban megelégtelte a dolgot, kitessekelte őket a házból.

A másik házi termékbemutató trükk a telefonos megkeresés. A vonal végén egy hölgy örömmel értesíti a leendő áldozatokat, hogy a korábbi vásárlások miatt jogosultak egyremásra, amit el is vinnének nekik, nehogy másé legyen. Hiába mondja bárki is, hogy ő nem vásárolt semmit semmilyen bemutatón, azok addig erősködnek, amíg el nem vihetik az ajándékaikat, amikről a helyszínen kiderül, hogy csak akkor ajándékok, ha az ember vásárol melléjük ezt-azt vagy háromszázezerért.

A házhoz vonulók híre eljutott a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz is.

- Amióta be kell jelenteni a helyi jegyzőnél a termékbemutatókat, hatóságunkhoz több ilyen bejelentés is érkezett, eljárások is indultak - nyilatkozta Kiss Anita szóvivő.

K. Sz.

(Blikk, 2015. augusztus 14., péntek, 4. oldal)

Nem új trükkről van szó. A termékbemutatókat szervező cégek a 2014. évi jogszabályi változásra azonnal reagáltak, s már a múlt évben sokszor házhoz szervezték bemutatóikat.

Fogyasztóvédők

DEBRECEN. Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület ingyenes tanácsadása reggel 8 órától este 8 óráig minden nap: 30/465-5247, illetve 52/359-320, vagy e-mailen:

HBN

(Hajdú-Bihari Napló, 2015. augusztus 14., péntek, 11. oldal)

Több mint száz ügyfél pénzét lopták el

A rendőrség egyelőre adatgyűjtést végez

A Magyar Bankszövetség eddig több mint száz megkárosított ügyfélről tud, és a sértettek száma a következő napokban akár tovább emelkedhet. Az eddig ismeretlen csalók több pénzintézet számlatulajdonosának adatait szerezhették meg egy hónappal ezelőtt, és az elloptott információkkal külföldi országok bankjegy-automatáiból jutottak készpénzhez - tájékoztatta lapunkat a szervezet kommunikációs vezetője. A szövetség tegnapi adatai szerint összesen 110-re tehető a megszerzett kártyaadatok száma, a végrehajtott, és azóta feltárt visszaélések teljes összege pedig jelenleg egymillió forint felett jár. A történetek miatt a bankszektor a hatóságokkal és a felügyeleti szervekkel szorosan együttműködve folytatja a vizsgálatot, és megtette a szükséges lépéseket, a pénzintézetek folyamatosan tiltják le a visszaélésben érintett bankkártyákat, és értesítik a pórus járt ügyfeleket is, akiknek kárát általánosságban a bankok viselik.

Mint arról beszámoltunk, a Budapest Bank több ügyfelének számláiról is pénzt loptak ismeretlenek, akik külföldi - indonéziai és dominikai - bankterminálokon keresztül esetenként több százezer forinttól szabadították meg a számlák és bankkártyák tulajdonosait.

A bankszövetség illetékese lapunknak azt mondta: a folyamatban lévő vizsgálatok szerint valószínűleg azon ügyfelek kártyájával tudtak visszaélni, akik a PIN-kód beütésekor nem takarták el a kezükkel a számlapot. Az Országos Rendőr-főkapitányság tegnap érdeklődésünkre közölte: a rendőrség jelenleg egyeztet az érintett pénzintézetekkel és vizsgálja a banki csalás körülményeit.

A bankszövetség azt javasolja, takarjuk el az automata számlapját

Több mint száz ügyfél számláját csapolták meg

Több pénzintézet ügyfeleinek bankkártyaadatait szerezték meg ismeretlenek július közepén magyarországi ATM-ekből, az elloptott adatokkal külföldi országokban vettek fel készpénzt az elkövetők - erősítette meg tegnap lapunk információit Sütő Ágnes, a Magyar Bankszövetség kommunikációs vezetője.

Miként tegnap megírtuk, a Budapest Bank több ügyfelének számláiról is pénzt loptak ismeretlenek, akik külföldi - indonéziai és dominikai - bankterminálokon keresztül jutottak hozzá több százezer forintos összegekhez. Az egyik károsult lapunknak azt mondta, kedd este néhány perc alatt több SMS-t is kapott a bank automata rendszerétől, amelyben arról tájékoztatták, hogy tranzakciónként 50-60 ezer, összesen megközelítőleg 300 ezer forintot vettek fel a bankkártyájával Indonéziában. A Budapest Bank szerint a visszaélés több más pénzintézetet is érintett.

Sütő Ágnes ezt megerősítette, és elmondta, hogy a jelenlegi ismereteik szerint összesen 110-re tehető a megszerzett kártyaadatok száma, a végrehajtott visszaélések teljes összege a bankszektorra nézve pedig "alig haladja meg az 1 millió forintot".

Az ügyben a bankszektor a hatósággal és felügyeleti szervekkel szorosan együttműködve folytatja a vizsgálatot, és megtette a szükséges lépéseket - közölte a bankszövetség szóvivője. Ismertetése szerint a bankok folyamatosan tiltják le a visszaélésben érintett kártyákat, és értesítik az ügyfeleket is, akiknek kárát általánosságban a bankok viselik.

Az ügyel összefüggésben Sütő Ágnes azt hangsúlyozta, hogy a folyamatban lévő vizsgálatok tapasztalatai szerint valószínűleg azon ügyfelek kártyájával tudtak visszaélni, akik a PIN kód beütésekor nem takarták el a kezükkel a mozdulatsort és a számlapot. Ezért a számsort akár egy egyszerű mikrokamerával is rögzíteni tudják a bűnözők.

A bankszövetség a kártyabirtokosoktól is fokozott figyelmet kért. Amennyiben bárki olyan

bankkártyás tranzakciót tapasztal, amit nem ő kezdeményezett a kártyáján, azonnal értesítse bankja ügyfélszolgálatát. Az SMS-kontroll igénylése és a bankkártyához kapcsolódó ésszerű limitek beállítása is különösen fontos, és nagy segítség a megelőzésben, valamint a csalások megállításában.

Az Európai Központi Bank júliusban kiadott friss jelentése szerint a vizsgált közel 30 ország közül Magyarországon a legalacsonyabb a bankkártyás visszaélések aránya, a jelentős európai országokhoz képest az ottani adatok tizede. A szakértői adatok szerint egymillió kártyás tranzakcióból hazánkban csupán 20 esetben fordul elő csalási esemény, tehát a plastiklap és bankunk viszonylag hatékonyan őrzi pénzünket - jelentette ki Sütő Ágnes.

Az Országos Rendőr-főkapitányság tegnapi válasza szerint a rendőrség jelenleg egyeztet az érintett pénzintézetekkel és vizsgálja a csalás körülményeit. Az eljárással kapcsolatban a nyomozók későbbre ígértek bővebb tájékoztatást.

- Mivel bűncselekményről van szó, az ügy a rendőrség hatáskörébe tartozik. A Magyar Nemzeti Bankhoz (MNB) a pénzintézetektől nem érkezett ezzel kapcsolatos hivatalos megkeresés - közölte lapunkkal a jegybank.

Korábban is volt már hasonló bankkártyás csalás Magyarországon, amikor két bolgár állampolgár egy belvárosi bankjegykiadó automatára adatszerző eszközt szerelt, és ezzel a módszerrel 57 ügyfél bankkártyaadatait és PIN kódját szerezte meg. Az egyik férfit tavaly november 29-én, a másikat egy nappal később érték tetten a Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársai. A rendőrség adatai szerint a két bolgár férfi korábban legalább 12 alkalommal követett el Budapesten és vidéken hasonló bűncselekményt, majd a megszerzett bankkártyaadatokkal ismeretlen társaik Malajziában, az Egyesült Államokban és Peruban több mint 3,5 millió forint összértékben kíséreltek meg készpénzt felvenni.

További érdekesség az ügyben, hogy a lapunknak szerdán nyilatkozó Budapest Bank-károsult körülbelül 3 órán át próbálta letiltatni a kártyáját a pénzintézet telefonos ügyfélszolgálatán, holott a rendelkezések szerint telefonos eléréssel működtetett ügyfélszolgálat esetében garantálni kell az ésszerű várakozási időn belüli hívásfogadást és ügyintézést. Ez az általános gyakorlatban és az MNB tavaly kiadott rendelete szerint öt percet jelent.

Fogyasztóvédelmi oldalak a rendeletet elemezve azonban azt írják: önmagában az a tény, hogy öt percen belül nem veszik fel a telefont, még nem feltétlenül jelenti a vonatkozó rendelkezések megsértését. Vizsgálni kell ugyanis azt, hogy az 5 percen belüli élőhangos bejelentkezés érdekében úgy járt-e el a szolgáltató, ahogy az adott helyzetben elvárható, ez pedig a konkrét eset valamennyi lényeges körülményének vizsgálata alapján ítéltető meg.

Vigh Dániel

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 14., péntek, 1+6. oldal)

Nem minden arany...

ÁLLÁSPONT

Trombitarézből készült aranyrúd, fiktív kötvények és megcsapolt bankszámlák. Egyik ötletesebb csalás, mint a másik, és tökéletesen alkalmasak arra, hogy megingassák az emberek bizalmát. Egyre-másra derülnek ki olyan ügyek, amelyek fényében joggal tehető fel a kérdés: hol tartsuk, mibe fektessük a pénzünket?

Ha felütjük a szakkönyveket, akkor ilyeneket lehet olvasni: "A befektetési arany biztos beruházás, amely fizikai formában biztonságot, szabadságot és függetlenséget jelent a beruházóknak." Sőt, bármely gazdasági válság idején vagy - ne adj isten - háborús időkben el lehet adni, vagy pénzre, vagy ha szorul a hurok, élelmiszerre lehet cserélni. Ha ez mind nem elég

meggyőző, akkor azt is figyelembe kell venni, hogy az arany hosszú távon is megőrzi értékét, miután a föld készletei végesek. A [elűtött könyvet tovább böngészve azonban sehol nem lehet választ kapni arra: mi van akkor, ha a megvett tömb nem aranyból, hanem trombitarézből készült? Azt vajon mire lehet elcserélni? Egyezkedjünk egy zenésszel vagy vigyük el egy MÉH-telepre?

Ha nem bízunk az aranyban - pláne a trombitarézben -, akkor a pénzt kötvényekben, például vállalati kötvényekben is lehet fialtatni. Előnyös választás lehet, hiszen a bankbetétnél - főként az alacsony kamatkörnyezetben - jóval magasabb hozamot ígér. Igaz, ez már közepes vagy magas kockázatú befektetésnek számít, ám ha a lejáratig megtartjuk a kötvényt, akkor szinte biztosan mehet a zsebbe a pénz. Hacsak nem derül ki, hogy fiktív kötvényeket sózott a nyakunkba a brókerceg. Vagy nem megy csődbe a társaság. Az elmúlt időszak több példát mutatott minderre, így joggal mondhatja bárki, legjobb bankszámlán tartani a pénzt, még akkor is, ha a kamatokból nem sokra lehet szert tenni. Mint kiderült, teljesen nyugodtak így sem lehetünk. Ma már nem kell bankot rabolni ahhoz, hogy hozzájussanak az ügyfelek pénzéhez.

Csipog a telefon, jönnek a SMS-ek, majd azok nyomában a döbbenet. A szöveges üzenetek arról tájékoztatják a Budapesten tartózkodó állampolgárt, hogy éppen a világ másik felén, az indonéziai Bali szigetén vesznek lesz pénzt a számlájáról. Miután sikerült felfogni, hogy mi történt, csak órák kérdése, és a kártyát is le lehet tiltani. Sajnos, az utóbbi napokban több honfitársunkkal is történt hasonló, a visszaélések több magyarországi bankot érintenek.

A fenti esetek valóban rémisztőek. Azt a következtetést azonban kár lenne levonni, hogy recseg-ropog az egész hazai pénzügyi rendszer, ezért legjobb, ha a XXI. század esztendeiben is a párnacihában tartjuk a fizetésünket vagy a spórolt pénzünket. Arra viszont mindenképpen rámutatnak, hogy nem árt az óvatosság. A válság megtanította az embereket arra, hogy a korábbinál sokkal megfontoltabban kezeljék pénzügyeiket. Az egyik legfontosabb tanulság talán az volt, hogy nem szabad felelőtlenül eladósodni. Most azt is meg kell tanulni, hogyan lehet minimálisra szorítani a visszaélések lehetőségét.

Természetesen ezek a történetek nemcsak a hétköznapi embereknek üzennek, hanem a pénzügyi rendszer cégeinek is. Nem fogadható el, hogy a bankkártyát csak több óra elteltével lehet letiltani. Az is megfontolandó, hogy az államnak nem kell-e további intézkedéseket hoznia. Úgy, ahogy tette a brókertörvénnyel, amely a pénzügyi fogyasztóvédelem erősítése érdekében több ponton szigorította a szolgáltatók felügyeletét.

Addig is, ha valóban biztonságos befektetést keresünk, érdemes állampapírt venni. Ha biztosra akarunk menni, akkor lehetőleg az államkincstárnál tegyük ezt meg.

Kis Gergely

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 14., péntek, 3. oldal)

A minőség és ne az ár alapján válasszunk tanszert!

Bár még tombol a nyár, az iskolakezdés közeledtével egyre több család keresi fel a bevásárlóközpontokat és a szaküzleteket tanszerek, papíráruk, sporteszközök után kutatva. Bár a nagyáruházak alacsony árai csábítóak lehetnek, mégis érdemes körültekintőnek lenni, ha nem akarjuk, hogy később váratlan meglepetés érje csemeténket a silány minőségű termékek miatt.

Nem mindegy, honnan szerezzük be a szükséges tanszereket iskolakezdés előtt, ugyanis nagy árkülönbségek vannak az azonos termékek között is - hívta fel a figyelmet a Napi Gazdaság megkeresésére a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH). Mint mondják, a szupermarketek portékái ugyan általában olcsóbbak, mint a szaküzletekben található árucikké, ám előbbieik minősége olykor hagy maga után kívánnivalót. Bár az írószerboltban kapható termékek valamivel drágábbak, ennek ellenére a tapasztalatok szerint mégis jobb választásnak bizonyulhatnak.

- A vásárlás során az egyik legfontosabb tényező, amit szem előtt kell tartani, hogy

fogyasztóvédelmi szempontból mennyire biztonságos az adott termék. Nagyon sok készítményben előfordulhatnak olyan tiltott lágyítószerke, amelyek komoly kockázatot jelenthetnek az emberi szervezetre - mondta lapunknak Perger Mónika, az NFH főosztályvezető-helyettese. - Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert a gyermekeknek gyakori, hogy úgy veszik a szájukba a ceruzát és a radírt, hogy nem is sejtik, milyen veszélyeknek vannak kitéve. Ezekben az írószerekben, taneszközökben tudniillik nagyon sok káros anyag (PVC, nehézfém) található, amelyek az egészségre ártalmasak. A fogyasztóvédelmi hatóság az elmúlt években éppen ezért például számos radírt, festő- és színezőeszközt vizsgált meg. Megnyugtató módon az eredmények javuló minőséget mutatnak, a gyártók a korábbi évek negatív tapasztalataival szemben egyre inkább kerülnek a tiltott lágyítószerke alkalmazását.

Mindezek mellett nem árt tisztában lenni a tanszerke szavatossági idejével sem - figyelmeztet az NFH. Az iskolaszereknek is érvényes, hogy amennyiben a vásárlástól számított hat hónapon belül bármilyen minőségi hiba merül fel (például a rendeltetésszerű használat ellenére eltörik a ceruza, elszakad a textilből készült tolltartó), akkor a fogyasztó jogosult az árucikk javítására vagy cseréjére. Fontos tudni, hogy a vásárló csak abban az esetben választhat a két opció közül, ha az erre irányuló igény teljesítése lehetséges vagy éppen aránytalan. Lehetetlenség például az, ha az árucikk fizikailag javíthatatlan vagy ha a terméket már nem gyártják, vagy éppen nem rendelkezik már vele a kereskedő (mert kifutó modell volt vagy például akciós rendelésből származott). Aránytalanságról ezzel szemben akkor beszélünk, ha például a javítás elvégzése a cseréhez képest aránytalan többletteleherrel jár a kereskedőnek. Abban az esetben, ha az eladó sem javítani, sem cserélni nem tud, illetve nem hajlandó, a fogyasztó árleszállítást érvényesíthet vagy elállhat a szerződéstől - húzza alá a hatóság.

Elállás esetén a kereskedő köteles visszafizetni a vételárat (a hibás árucikk visszavétele mellett). Jelentéktelen hiba esetén azonban elállásnak nincs helye. A termékkel összefüggő kifogást a vásárlás helyén a kereskedővel szemben kell előterjeszteni, lehetőleg minél hamarabb, a hiba felfedezését követően.

Az írószerekre alapvetően két év garancia vonatkozik. Mindezek ismere-tében érdemes a nagybevásárlás után otthon átnézni a tanszerkeket, hogy ne érjen váratlan meglepetés minket a használhatatlan eszközök miatt. Ha mégis hibát észlelünk, forduljunk bátran a kereskedőhöz, mivel panaszunkat köteles jegyzőkönyvben rögzíteni. A fogyasztóvédelmi hatóság emellett azt is tanácsolja, hogy a blokkot, nyugtát, számlát, jótállási jegyet minden esetben őrizzük meg, mivel csakis ezekkel igazolható, hogy hol, mikor és mennyiért vásároltuk a terméket. Amennyiben szavatossági, jótállási jogainak a kereskedő vonakodik eleget tenni, azok érvényesítése érdekében bírósághoz vagy békéltető testülethez fordulhat a károsult fogyasztó.

A nagyáruházakban kapható termékek minősége a hatóság szerint gyakran kifogásolható

Szurok Dávid

(Napi Gazdaság, 2015. augusztus 14., péntek, 16. oldal)

Ezt jobb, ha tudod, mielőtt autóba ülsz jövő héten

Már csak pár napot kell aludni és jön az augusztus 20-i hosszú hétvége. Ilyenkor rengeteg család kel útra - jellemzően autóval -, sokan átlépik az országhatárt is. Mivel a kassza jellemzően véges, így nagyon nem mindegy, hol tankolunk. A Pénzcentrum mutatja a részleteket.

Már csak pár napot kell aludni és jön az augusztus 20-i, várva várt négy napos hosszú hétvége. Ilyenkor, ahogy az lenni szokott a legtöbb magyar család útnak indul; az ünnepek és a hozzájuk kapcsolódó hosszú hétvégék ugyanis a magyarok utazási szokásaiban rendkívül fontos szerepet játszanak.

A Magyar Turizmus Zrt. korábbi kutatása szerint a megkérdezettek harmada a legszívesebben az

augusztus 20-i ünnep alkalmával, harmada húsvétkor, negyede pünkösdkor utazik el családjával, barátaival. Ezen kívül népszerű még az október 23-ához kapcsolódó hosszú hétvége és a szilveszteri időszak is.

Habár a legtöbben belföldön maradnak - felkeresik a rokonokat, lemennek a Balatonra, kirándulnak, vagy betérnek egy hazai wellness szállóba -, sokan zárják a nyarat külföldi pihenéssel is. Mivel a legtöbb család a szállást már jó előre lefoglalta - és egy részét vagy akár az egészet ki is fizette -, illetve a költőpénzzel is számolt, így főként az útiköltség kalkulálása marad - főként az állandóan változó üzemanyagár miatt - az utolsó pillanatra. A legtöbben pedig autóval utaznak.

Bár sok lemondással jár, belföldi utazás esetén a nagycsaládoknak érdemes lehet elgondolkodni, hogy inkább közösségi közlekedéssel indulnak el nyaralni. Ha családdal vonatozunk belföldön, akkor a MÁV-nál is jelentős kedvezményt kaphatunk. Egy 18 év alatti gyerek esetén a felnőtt kísérő 33 százalékos kedvezményű menetjegyet válthat. Egy kiskorúval maximum két kísérő utazhat. Emellett nagycsaládok kedvezmény is vonatkozik a vonatozásra, legalább három saját gyerekkel való utazás esetén a szülők és a kicsik is 90 százalékos kedvezménnyel válthatnak jegyet. A volánbusz is olcsóbb a nagycsaládok számára, a MÁV-éhoz hasonló feltételekkel 90 százalékos kedvezményes jeggyel utazhatnak.

Belföldi utazás esetén egyszerű a számítás: egy 10 literes átlagfogyasztású autónál 100 kilométernyi megtett út a mostani gázolaj és benzinárak mellett körülbelül 3600 forintos átlagköltséget jelent, azaz egy oda-vissza 400 kilométeres kocsikázás esetében közel 14,5 ezer forinttal kell számolnunk Magyarországon. Ehhez jön hozzá a tíznapos autópálya matrica (ha nincs megfelelő megyei matricánk, akár több is) 2975 forintos költsége, ha fizetős útszakaszokat is igénybe szeretnénk venni.

Külföldi utazás esetén azonban már nagyon más a helyzet: egyrészt jelentősen eltér az egyes európai országokban tapasztalható üzemanyagár, illetve nem árt számolni az esetleges árfolyamvesztéssel, illetve kártyás fizetés esetén a tranzakció egyéb költségeivel is (utóbbiról érdemes bankunknál érdeklődni). Egyáltalán nem mindegy tehát, hogy egy akár 1-2 ezer kilométeres autós utazáson melyik országban tankolunk.

Ráadásul, ahogy Magyarországon, úgy külföldön is komoly különbség lehet az egyes kutak árképzésében, így literenként akár 20-40 forintot is bukhatunk, ha rosszul választunk.

Nézzünk egy példát: a magyar családok előszeretettel választják üdülésük helyszínéül a horvát tengerpartot - sokan utaznak például a Kvarner-öböl partján fekvő Fiume városába. Fiume a horvát-magyar határtól (Letenye) számítva ~270 km, tehát oda-vissza ~550 km. Ha ügyesek vagyunk, ez a táv egy tank üzemanyaggal megoldható (rosszabb esetben pedig csak minimális mennyiséget kell rátöltenünk).

Ez azért lehet jó megoldás, hiszen Horvátországban jó 60 forinttal drágább a 95-ös literenkénti átlagára. Ez pedig egy teli tank üzemanyagnál több ezer forintot is jelenthet. Ebben az esetben tehát nem árt még odafelé, a magyar oldalon megtankolni és visszafelé is ugyanígy járni el. Arra azért figyeljünk, hogy ne az utolsó magyar kúthoz térjünk be, hiszen itt is igaz, hogy a kutak árképzésében jelentős különbségek vannak. Inkább nézzünk utána például a "holtankoljak" árösszehasonlító portálon.

A külföldi autópályadíjak, attól függően, hogy kapus vagy matricás rendszer van érvényben, nagyjából 3-5 ezer forint körül alakulnak egy hétre (10 nap). Az autópályadíjakkal egy következő cikkünkben foglalkozunk majd részletesen.

Na persze az sem mindegy, hogy vezetünk. A körütekintő tankolás mellett ugyanis a legtöbbet úgy takaríthatjuk meg, ha az elhasznált üzemanyag mennyiségét csökkentjük. Persze nem úgy, hogy el sem indulunk otthonról. A Pénzcentrum a következő rutinok alkalmazását javasolja:

Az egyik legfontosabb, hogy mindig gondoljuk át és városon belül is tervezzük meg az útvonalat, hogy ne tegyünk felesleges kitérőket, kerülőket, és lehetőség szerint a kisebb forgalommal, kevesebb várakozással bíró utakat válasszuk.

Vegyük fel a forgalom tempóját, tartsuk a megfelelő sebességet, válasszuk meg optimálisan a sebességfokozatot és kerüljük a hirtelen, hosszantartó kigyorsításokat, illetve a sűrű fékezéseket. Ha betartjuk a követési távolságot, nem kell olyan gyakran fékeznünk, nem használjuk annyit a

kuplungot. A hosszabb várakozásoknál kapcsoljuk ki a motort. Ha ezekre odafigyelünk, egy út során akár 20 százalékkal is csökkenthetjük a felhasznált üzemanyag mennyiségét.

Igyekezzünk minél többet használni a motorféket, hiszen ilyenkor a korszerű gépkocsik teljesen leállítják az üzemanyag befecskendezését, ezért motorfék üzemmódban 0 a fogyasztás. Ha például már előre látjuk, hogy piros a lámpa és nincs szükség hirtelen fékezésre, vegyük le a lábunkat a gázpedálról, hogy a motorfék segítse a fékezést.

Mielőtt elindulunk, ellenőrizzük a kerekek nyomását, ugyanis a túl puha gumik növelik a gördülési ellenállást, nagymértékben hozzájárulva ezzel a fogyasztás növekedéséhez. A megfelelő keréknyomással akár 2-3 százalékos üzemanyag megtakarítást is elérhetünk.

Csökkentsük az összúlyt és a légellenállást. Mindig csak a szükséges tárgyakat vigyük magunkkal és kerüljük a fölösleges holmik fuvarozását, mivel a gépkocsin kívül felszerelt tartozékok a fokozott légellenállás miatt akár 18 százalékos fogyasztásnövekedéshez is vezethetnek. Ha nincs rájuk szükség, szereljük le a csomag- vagy biciklitartókat. 80 km/h sebességnél a tetőcsomagtartó 0,7 literrel, a tetőn szállított kerékpár pedig akár 3 literrel is megnövelheti a 100 kilométerre vetített fogyasztást.

A gyártó által előírt időközönként nézzük át autónkat, hogy fenntartsuk a motor hatékonyságát. Cseréljük a gyertyákat, a szűrőket, illetve a kopó alkatrészeket, így a hatásfok javulásával akár 15 százalékos benzin- vagy gázolaj plusz költségtől mentesülhetünk.

Az ablakfűtés/hűtés funkció mérséklésével is spórolhatunk az üzemanyagon, éppen ezért tartsuk a lehető legtisztábban az ablakokat, mert akkor nem párosodnak be olyan könnyen, és nem kell olyan gyakran bekapcsolni az üzemanyagot falo fűtést vagy a légkondicionálót.

http://www.penzcentrum.hu/utazas/ezt_jobb_ha_tudod_mielott_autoba_ulsz_jovo_heten.1045987.html

(Pénzcentrum, 2015. augusztus 14., péntek)

Idei tankönyvekben kerestünk tavalyi butaságokat: találtunk

Miután a kormány úgy döntött, hogy újrászabja a tankönyvkínálatot, egyik botrány robbant ki a másik után. Sorozatban jelentek meg olyan könyvek, amelyeket látva nemcsak az akademikusok, pedagógusok buktak ki, hanem a szülők is. Az idei tankönyveket nagyrészt már kiszállították az iskolákba, a hvg.hu munkatársa pedig elment megnézni, sikerült-e kijavítani azt, amint egy éve egy ország röhögött és/vagy dühöngött.

Vészesen közeledik szeptember elseje, az új tanév kezdete, ilyenkor több százezer iskolának osztják ki az új tankönyveket. Tavaly ilyenkor robbant ki a botrány: amikor a szülők egymás után szembesültek azzal, hogy egyes irodalom és történelem tankönyvekkel súlyos szakmai problémák vannak, mások pedig az erkölcsstan könyveket nézték át, és akadtak is ki nyomban.

Az iskolákba a napokban nagyrészt megérkeztek az új tanévre szóló könyvek, a hvg.hu munkatársa pedig elindult (tanintézménybe, illetve négy erre szakosodott könyvesboltba) megnézni, kódolt-e a szülői felháborodás idén is. Felemásak a tapasztalataink.

Bűn a szex

“A házasságon kívüli érintkezés bűn” - ez olvasható a Szent István Társulat által kiadott *Isten útján* című erkölcsstan könyvben. A 2010-ben megjelent tankönyv “Bűnök a nemiséggel kapcsolatban” fejezetében az is szerepel, hogy elfogadhatatlan az azonos neműek közeledése. Sőt, ha az tudatosan történik és nem betegség áll az eltévelyedés mögött, akkor még súlyosabb bűnnek számít.

Nemes György és Mácsik Mária könyvét egy éve az *Origo* fedezte fel, és a Magyar Katolikus Egyházat is megkérdezték a kötetet ért kritikák miatt. Az egyház akkor úgy nyilatkozott, hogy kijavítják a kérdéses részeket. Úgy tűnik, ez mostanáig nem történt meg. A Szent István Társulat boltjában egyetlen példányt találtunk a polcon, ebben ugyanezek a mondatok szerepelnek. A raktári szám alapján iskolák is rendelhetik. Nem először kritizálják amúgy a Szent István Társulat könyveit, két éve a *Hír24* számolt az *Élet a hitben* című kiadványról, amiben a homoszexualitást halálos bűnnek írják le a szerzők. Ennek a könyvnek a szerzője egyébként Fülöpné Erdő Mária - Erdő Péter bíboros testvére.

Ezekkel a tankönyvekkel nem csak az a baj, hogy szakmailag kifogásolhatók. A gond az, hogy az iskolák nem rendelhetik meg azt a könyvet, amit már évek óta használtak és a tanárok szerint jobb, színvonalasabb. Ugyanis [a Klikk által fenntartott iskoláknak egy, a Könyvtárellátó Non-profit Kft. \(KELLO\) által meghatározott listából kell kiválasztaniuk a tankönyveket.](#) (2012 óta a KELLO feladat az iskolai tankönyvellátás megszervezése és lebonyolítása.) Ha ugyanis nem így tesznek, és közvetlenül a kiadótól szerzik be a könyveket, akkor nem kapnak rá állami támogatást, azaz a gyerekeknek kell kifizetniük a könyvek árát.

Így előfordulhat, hogy a tanárok mindössze két-három könyv közül választhatnak: a nyolcadikos történelemkönyveknél például csak OFI-s és mozaikos könyvek közül rendelhetnek. De arra is volt példa, hogy amikor az 2014/2015-ös tanév előtt tavasszal megrendelték az új könyveket, olyan, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) által fejlesztett könyvet kellett választaniuk, ami akkor még csak íródott.

Hitler, az erkölcsi tőke kovácsa

Az erkölcstan könyvhöz hasonló botrányt váltott ki Bánhegyi Ferenc nyolcadikos történelemkönyve. Az Apáczai kiadónál megjelent tankönyv a náci Németországról szóló részekkel verte ki a biztosítékot a pedagógusoknál és a szülőknél. Miklós László, a Történelemtanárok Egyletének elnöke szerint a könyv alapján a diákok akár szimpatikusnak is találhatják Adolf Hitlert. A sokat kritizált könyv így mutatja be a német diktátort: „Bécsben alakult ki benne az a meggyőződés, amely szerint minden politikai és társadalmi bajért a zsidók és a marxisták a felelősek.” (...) Szervezőkészsége és szuggesztív szónoklatai révén hamarosan a párt vezére, azaz Führere lett”, de a tankönyvből az is kiderül, hogy Hitler “börtönbe zárásából erkölcsi tőkét kovácsolt” és “beszédei hitelesnek és meggyőzőnek tündek.” Miklósi László elemzésében kiemeli, hogy Bánhegyi a demagógia és a bűnbakképzés lényegét sem magyarázza el, de arról sem ír, hogy miért tarthatatlan erkölcsileg és tudományosan a fajelmélet.

Ezt a könyvet nem módosították, nem is vonták ki a forgalomból, az iskolák továbbra is megrendelhetik a tankönyvellátó rendszerében. Igaz, [a szerző más, hasonlóan sokat kritizált könyveit idén szeptembertől már kivonják a forgalomból](#) és nem rendelhetőek. (Az általános iskolák ötödik, a hatodik és a hetedik osztályában használt könyveket a cigányokról, zsidókról és öregekről szóló részek miatt kritizálták). Továbbá azt is megtudtuk, hogy jövőre új történelemkönyvekkel készül az Apáczai, de ezek megírására - a botrányok miatt - már nem Bánhegyit kérték fel.

A szerző nemcsak a történelemkönyveivel sokkolt. Amikor 2013 szeptemberétől bevezették a kötelező erkölcstant, ő részt vett egy ilyen témájú ötödikes tankönyv megírásában is (a másik szerző Olajosné Kádár Ilona volt). Ahogy a *444* akkor kiszúrta, abban olyan meglepő mondatokat lehetett olvasni, amelyek szerint “a bátor ember legnagyobb tette a vértanúság”, kiderült, hogy a magyarság Szent István óta Európa egyik legnyitottabb népe, de “egy elvesztett háború és a sok befogadott nép szétbomlasztotta az országot.” A könyv azóta kikerült a választható tankönyvek listájából.

Szépségipar

Bizarr fejezet szerepel a Mozaik kiadó nyolcadikos biológia tankönyvében, konkrétan abban az olvasmányban, amelyben szépségápolási tippeket adnak a lány tanulóknak. (Erre a *Librarius.hu* hívta fel a figyelmet.) A szöveg így szól: "látványosabb szépséghiba a lányoknál az arcon, az alkaron és a lábszáron megjelenő erőteljesebb szőrnövekedés. A nem kívánatos látványt a szőrszálak szintelenítésével vagy időleges eltávolításával (gyantázás, epilálás) lehet megszüntetni". Főleg a szülők akadtak ki a biosz könyv tartalmán: "Ha az a céljuk a szakértő tankönyv szerkesztőknek, hogy még több lelkibeteg szépséghibás tinilányt gyártsanak, így biztosan sikerük lesz" - így az egyik apuka. Lecsekkoltuk, de a felháborodás ellenére a könyv idén is változatlan formában kerül az iskolákba. Az emberi szervezet működését taglaló kötet egyébként nem új, eddig 11 kiadást ért meg.

Átdolgozták azonban az OFI kilencedikes kísérleti irodalomkönyvét, amiben tavaly még olyan mondatok szerepeltek, mint hogy a görögök „érezték, hogy miközben az ember okos, a teste néha nagyon nem okos, olyan, mintha az ember fölül okos lenne, alul meg oktalan állat”, és hogy a szatírok azok, „akik éjjel az erdőben szaladgálnak és nőkre fáj a foguk.” Egy fővárosi gimnáziumban lehetőségünk volt belenézni az új tankönyvekbe, ekkor kiderült: a szerzők teljes egészében átírták a görög mitológiáról szóló részt a könyvben, az idézett szövegek kikerültek abból. Az eset azért is volt kínos - azon túl, hogy rettentő bugyuta volt a könyv - mert az elképzelések szerint az OFI által kifejlesztett tankönyvek (amilyen a sokat szidott irodalomkönyv is) fogják leváltani a most használt könyveket az állami iskolákban.

"Nyugatimádat"

De nem ez volt az egyetlen könyv, amelyben azt láttuk, hogy a tavalyi botrány nem múlt el nyomtalanul, és a szerzők átírták a szöveget. Az egyik ilyen könyv az Alföldy Jenő és Valaczka András által jegyzett, hetedikeseeknek szóló irodalom könyv, amit anno a "*Nyugatimádat napjainkban*" című szövegrész miatt kritizáltak. A tankönyvet a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó (korábbi nevén Nemzeti Tankönyvkiadó) adta ki, és a 2014/2015-ös tanévben debütált az iskolákban. A sokat bírált szövegrész dióhéjban arról szól, hogy manapság mindenki csak a CNN-t nézi, Coca-Colát iszik és számítógépes játékokkal butítja magát.

Valaczka András, az egyik szerző a hvg.hu-nak korábban azt mondta, a sokat bírált rész csak vitaindítónak került be a tankönyvbe egy korábbi kiadásból, és köszönő viszonyban sincs a tankönyv célcsoportjának életvilágával. A botrány miatt az új kiadásban azonban már nem lesz benne az ominózus szövegrész, és az iskolák csak az új verziót kapják meg, tudtuk meg a könyv kiadójától, az OFI-től. A könyv átdolgozása során a "*Nyugatimádat napjainkban*" szöveget, egy "*Nyugati értékek*" című olvasmányra cserélték le. Az OFI-től megszereztük az új szöveget, ami már arról szól, hogy mekkora hatással volt a nyugat-európai minták megismerése a reformkori fellendülésre. A vitaindító feladatot is átírták, az új verzióban a szerzők azt a kérdést teszik fel, hogyan lehet növelni a hazai termékek fogyasztásának arányát, ha "Adidas cipőben sportolunk, Forddal, Opelrel autózunk."

Ugyancsak egy, az OFI által kiadott történelem munkafüzetről derült ki tavaly, hogy szakmailag erősen megkérdőjelezhető. A *nyest.hu* írt arról, hogy a 9. évfolyamnak készült kiadvány 53. oldalán van egy feladat, amiben a diákoknak hat, a finnugor rokonságról szóló szövegszemelvényt kell elolvasniuk és ennek alapján szövegértési kérdésekre válaszolniuk. A szövegek közül öt arról szól, hogy a finnugor nyelvrokonság csak hazugság, amit a Habsburgok találtak ki. Az egyik szövegrészlet szerzője Bobula Ida, a sumer-magyar rokonság megszállottja, a feladatban szereplő állítólagos Treffort Ágost-idézetéről pedig köztudott, hogy csak kitaláció, azaz a felhasznált források egytől egyig sokszor cáfolt történelmi tévhitekről szólnak. Az új kiadásban ezt is korrigálta az OFI,

a finnugor rokonságról szóló feladatot egy az egyben kikapták a munkafüzetből és egy másik, a székely nép eredetével foglalkozó került be.

http://hvg.hu/itthon/20150814_Botranyos_tankonyvek_uj_tanev_botrany

(hvg.hu, 2015. augusztus 14., péntek)

A legdrágább pláza, ahová nem is vásárolni megyünk

Kimegy az ember a reptérre jó előre, hogy biztos ne kesse le a gépet, átmegy a biztonsági ellenőrzésen, be a tranzitba a duty free bolton keresztül, és még van egy órája. Mit csináljon? Hát csak iszik egy kávét vagy sört, eszik egy szendvicset, vagy csak vesz egy ásványvizet, mert a fapadoson túl drága lesz. De jön is a megdöbbenés: „Hogy mennyi? Ezért?” De ekkor már késő, és a gép indulásáig megmaradt az ember szájában a keserű íz, hogy valamiért sokkal többet fizetett, mint szokott.

De miért drágábbak a dolgok a reptéren, és tényleg nem lehet kapni 600 forint alatt egy üveg ásványvizet? Ennek jártunk utána.

A repterek a világ legdrágább plázái, ahová ráadásul nem is vásárolni megy az ember. De ahogy egy térbe van zárva egy csomó üzlettel és étteremmel, az átlagosan egy szabad órájában a végén úgyis vesz valamit. Legalábbis a budapesti Liszt Ferenc repülőtéren, alias Ferihegyen, ahol az évente megforduló 9 millió utasból minden negyedik költ valamennyi pénzt,

iszik-eszik, vesz egy újságot, karton cigit, öltönyt, még egy bőröndöt, stb. Sokszor azonban úgy lesznek vele a végén, hogy bárcsak megállták volna, mert a reptéren sok dolog annyira drága, hogy az ember nem tudja nem úgy érezni, hogy kilopják a szemét. De azért a piac szabályai itt is működnek, a szemfüles utasra pedig nem lehet rászógni a 650 forintos ásványvizet és az 1500 forintos szendvicset (merthogy vannak olcsóbbak is), még ha nem is feltétlenül könnyű kicselezni a rendszert. De nézzük először a tényeket.

Tényleg drága a reptér?

Hát, alapvetően igen, de nem minden drágább, mint mondjuk a belvárosban. Ökölszabályként azt mondhatjuk, hogy

- ami amúgy nem olyan drága, és amit sokan fogyasztanak – víz, sör, kávé, étel, szuvenír –, az sokkal/valamennyivel drágább, mint máshol;
- ami amúgy is sokba kerül, és csak kevés utas fejében fordul meg, hogy a reptéren vegye meg – ruhát, cipőt, elektronikai cuccokat, ékszert –, azt nagyjából ugyanannyiért (ugyanannyira sokért) lehet megvenni, mint odakint;

- ami pedig sokakat érdekel, de nincs rá mindenképpen szüksége, az akciós vagy amúgy is olcsóbb, mint máshol – tipikusan ilyenek a röviditalok, a cigaretta és a parfüm, amit amúgy is a duty free shopban lehet megvenni.

Legalábbis Ferihegyen így van. Az amúgy egyik legolcsóbb és legalapvetőbb termék, a víz, amire nagy eséllyel mindenkinek szüksége van abban az egy-másfél órában, amit a tranzitban tölt, a legdrágább.

Egy félliteres ásványvíz legolcsóbban 300 százalékkal drágább, mint amúgy a boltban, de van, ahol 700 százalék az eltérés.

Bizony, egy félliteres Szentkirályi ásványvíz egy City Sparban – ami amúgy van a reptéren, de a tranziton kívül – 99 forintba kerül, de ez a belvárosi ár is egyben (a cég szerződésben vállalta, hogy mindent belvárosi árakon ad a reptéren). A biztonsági ellenőrzés után legolcsóbban az italautomatákból lehet venni, ahol ugyanez 300 forintba kerül, az újságosoknál, boltokban nagyjából 450, az éttermek-kávézók viszont akár 680 forintért is árulják ezt a vizet.

Inkább sörözne? Korsó Soproni csapolva 1090 (jó, kilátással a fel/leszálló repülőkre), dobozból 990.

Éhes is? Van választék:

- az emeleten van Leroy, Leroy-áron,
- bagett szendvics úgy 1500-ért, bár lehet 890-ért is találni,
- pizzaszelet 1150-ért,
- stb.

Inkább menjünk gyorsétterembe? Az is van Ferihegyen, kettő is: egy Burger King és egy KFC. A Burger Kingben egy whopper menü 435 forinttal drágább, mint az Astorián, egy KFC-s Zinger menüért pedig 200 forinttal kell többet fizetni a reptéren, mint mondjuk a Váci utcai KFC-ben.

Kávét az emeleti gyorséttermekben minimum 400 forintért lehet kapni, a kávézókban már inkább 510-nél indul egy presszókávé és 700 forintnál egy cappuccino. Persze drága kávé a belvárosban is lehet kapni, de még így is kicsit drágább a reptéri: a Costa Coffee például Ferihegyen 850-ért árulja ugyanazt a kis cappuccinót, amit az Andrássy úton 760-ért. Azért ez sokkal kisebb emelés, mint a víznél vagy sörnél, de azért mégiscsak rátettek egy kicsit.

A reptéren sok üzlet külön arra megy rá, hogy magyar emlékeket áruljon (ez az egyik boltnak konkrétan a neve), szuvenírek, pólók, borok, pálinkák formájában, de aki nem intézte el a belvárosban a szuvenírvásárlást, az itt már egy picit rosszabbul jár. Ugyanez a póló ugyanannak a hálózatnak az üzletében a Bazilika mellett 16 000 forint, a reptéren viszont már 19, egy másik pedig egy ezressel drágább a ferihegyi SkyCourtban, mint a városban. Az a konzerv libamáj, amit megnéztünk, itt is-ott is 800 forinttal, ugyanaz az üveg bor 1000 forinttal került kevesebbe a biztonsági ellenőrzésen innen.

Persze ha olyat akarunk venni, amire nincs annyira szükségünk ott helyben, például nem vagyunk szomjasak, és nem mozgat meg az utolsó esély, hogy vegyünk egy pólót Puskás Öcsi arcképével, akkor nagyjából ugyanolyan áron vásárolhatunk, mint a belvárosban vagy egy plázában, legyen szó Hugo Boss öltönyről, New Balance cipőről, Swarovski fülbevalóról vagy Samsonite bőröndről.

Ki itt az áldozat? Mi vagy a boltosok?

Arra a kérdésre, hogy miért is drágábbak a dolgok a SkyCourtban és a repterek tranzitjában úgy általában, arra jó- és rosszindulatú válaszok is vannak, attól függően, hogy milyen indokot találunk a túlárzásra.

Rosszindulatú válasz: be vagy zárva, azt csinálnak, amit nem szégyellnek.

Rettenetesen leegyszerűsítve a közgazdasági levezetéseket, a piaci verseny azért tudja valamennyire leszorítani az árakat, mert az embernek nem kell mindenképpen megvennie azt, amit elé raknak, annyiért, amennyiért elé rakják – hanem elmehet máshová, és megveheti mástól ugyanazt olcsóbban. Ha van másik. Persze van verseny a reptéren is. A SkyCourtban is lehet vizet venni 300 forintért meg 680-ért is, de azért minden magasabbról indul, mert aki szomjas, az választhat, hogy vesz vizet annyiért, amennyiért talál, vagy iszik a csapból a WC-ben. Ezzel főleg 2006 óta lehet jól visszaélni – és vissza is élnek a reptéri üzletek világszerte –, ekkortól ugyanis tilos 100 milliliteres kiszerelesnél nagyobb folyadékot átvinni a biztonsági ellenőrzésen.

A másik kulcs ahhoz, hogy működjön a piac, az az, hogy mindenki pontosan informált legyen arról, hogy milyen választék van a piacon, vagyis hogy tudja, van 300 forintos víz is. De a reptéren sok embernek nincs annyi ideje, hogy körbejárjon és felmérje, milyen opciók vannak. Az emberek sietnek, nyugósek, hogy megint le kellett venni az övüket és a kezükkel magukon tartani a nadrágot, és amúgy is, még meg kell találni a megfelelő kaput, stb. Úgyhogy nagyobb eséllyel megveszik az első üveg vizet vagy csésze kávé, ami szembejön. És csodák csodájára az utolsó hely, ahol az emberek vizet vehetnek mielőtt felszállnak a fapados gépekre, 650-ért árulja a bubis vizet.

Jóindulatú válasz: reptéren árulni drága, ha nem adnak mindent drágábban, nem jönnek ki az üzletek.

Azért tényleg nem teljesen fair összehasonlítani a reptereket és az ottani üzleteket egy akármilyen plázával, mert a reptéren üzlethelyiséget bérelni és ott boltot/éttermet fenntartani drágább, mint egy plázában vagy sétálóutcában.

A reptérnek egy csomó funkciót fenn kell tartania bevételeiből, a biztonsági ellenőrzést, a poggyászok kezelését, az egész infrastruktúrát, stb. Persze ezekért, meg még az üzemanyagért és egy csomó minden másért a légitársaságok is fizetnek pénzt, de ahogy azt Patrick Bohl, a repteret üzemeltető Budapest Airport kereskedelmi vezetője az Indexnek elmagyarázta,

a repterek igyekeznek minél alacsonyabban tartani azokat a díjakat, amiket a légitársaságoktól szednek, hogy azok cserébe alacsonyabban tartsák repülőjegyek árát.

Így a Budapest Airport úgy van vele, hogy az emberek ugyanazt a pénzt költik el drága vízre és kávéra, amit amúgy ki kellene fizetniük drágább repjegyre, parkolásra és egyebekre, ha olcsóbbak

lennének az üzletek. Ez egy nemzetközi tendencia, minden reptér így próbálja leszorítani a jegyek árát, hogy több utast és légi járatot vonzzon.

Így viszont a bérleti díjak magasabbak a reptéren, mint máshol. Hogy mennyivel, azt a Budapest Airport nem hajlandó elárulni, mert ez egyrészt érzékeny üzleti információ, másrészt mert az ár attól is függ, hogy hol van az a négyzetméter a reptéren belül. Így az sajnos nem derül ki, hogy ez igazolja-e a 650 forintos ásványvizeket és a 19 000 forintos pólókat. A reptéri üzletek emellett kisebbek, hosszabban vannak nyitva, kisebb a raktárhelyiségük, mint mondjuk egy plázában lévő boltnak, ami jócskán megdrágítja az áruk utánpótlását, ráadásul minden árunak át kell mennie a biztonsági ellenőrzésen.

Nincs mit tenni?

Persze nem csak a repterek felelősek a drágaságért, sőt, sok helyen tesznek is a túlárázó cégek ellen. Az Egyesült Államokban például több reptér a bérleti szerződésekben kiköti, hogy „utcai áron” vagy annál mondjuk maximum 10 százalékkal drágábban árulhatnak.

Patrick Bohl azt mondta, ilyen megkötés Ferihegyen is van, bizonyos boltok szerződéseiben benne van, hogy a városi üzleteknél legfeljebb nagyjából 5-15 százalékkal árulhatnak drágábban.

Van olyan bolt is, ami vállalta, hogy pontosan annyiért árul a reptéren, mint a belvárosban, például a Spar, aminek ugye van egy üzlete Ferihegyen, igaz, a biztonsági ellenőrzés előtt, pontosabban az érkezési terminálon – szóval ott mondjuk vizet venni és azt a gépre felvinni nem lehet. De a tranzitónában is van olyan üzlet, ami megtartotta az utcai árakat és az ott érvényes kedvezményeket is elfogadja (törzsvásárlói kártyákat, ilyesmiket).

A Budapest Airport munkatársai szerint ők arra is figyelnek, hogy legyen verseny, hogy több helyen áruljanak hasonló termékeket és legyen lehetőség átsétálni az egyikből a másikba.

Ez tényleg így van, úgyhogy aki nem akar a leszállásig azon bosszankodni, hogy 700 forintért rásóztak egy ásványvizet, az sétáljon körbe, nézze meg itt-ott, keressen egy automatát, vagy csak vigyen magával egy üres palackot és igyon vizet a csapból! De ha nem ezt az opciót választja, azért készüljön fel és állítsa át az elvárásait, mert sokszor ami a reptéren jó üzlet, az mindenhol máshol az országban pofátlan túlárázás lenne.

http://index.hu/gazdasag/2015/08/14/repter_arak/

(Index, 2015. augusztus 14., péntek)

A TASZ jelenti

A Mérték által kiperelt frekvenciapályázati anyagok vizsgálata igazolta, hogy a Médiatanács diszkriminatív eszközként használta a formai követelményeket a rádiós frekvenciák újrapiályáztatása során. Jogszerűtlenül, nem azonos szigorral kérte számon a pályázati követelmények teljesülését.

A Médiatanács frekvenciapályázatainak eredményeként az elmúlt években gyökeresen átalakult a rádiós piac. A változásokról, illetve az átalakulás állomásairól több elemzésben ([itt](#), [itt](#) és [itt](#)) számoltunk be, és időről időre írtunk arról is, hogy a pályázati eljárások átláthatósága folyamatosan csökken. Nehéz az elemző dolga, mert sok fontos részlet nem érhető el a nyilvános felülteken, a médiahatóság folyamatosan szűkíti az érdemi külső kontroll lehetőségét. [Két évet kellett várni](#) a most nyilvánosságra kerülő információkra is, mivel a Médiatanács nem engedett hozzáférést a frekvenciapályázatok anyagaihoz.

A 2011 vége és 2012 ősze között elbírált pályázatok vizsgálatáról szóló elemzésünkben felmerült a gyanú, hogy a Médiatanács nem azonos szigorral kérte számon a pályázóktól a formai követelmények teljesülését, ami érdemben befolyásolta a pályázatok kimenetelét, így a rádiós piaci térkép alakulását is. Ezeknél a pályázatoknál a fő médiapolitikai kérdés az volt, hogy az eddig működő rádiók folytathatják-e tevékenységüket, vagy a Médiatanács új szereplőket akar helyzetbe hozni a piacon.

Klub-szabály, ha akarom

2012 tavaszán és nyarán a korábbiakhoz képest szembetűnően megnőtt a formai hibák miatt visszautasított pályázatok száma: a futó pályázatok felében, húsz eljárásban észlelt olyan formai hibákat a hatóság, amelyek az egész pályázat eredménytelenségét vonták maguk után. Az eredménytelenség hátterében mindenhol az akkoriban [„Klub-szabályként”](#) elhíresült – a Klubrádió valamennyi pályázatát érintő, e pályázatok kizárásához vezető – mondvacsínált formai kifogás állt: a pályázati anyagok üres hátsó oldalai számozásának és cégszerű aláírásának elmaradása.

Emellett a hatóság a visszautasított pályázatok esetében szigorúan számon kérte, hogy a pályázatok minden oldalán szerepelt-e cégszerű aláírás, és nem fogadott el semmilyen módosítást a formanyomtatványokon, még akkor sem, ha azok érdemi tartalmi változást nem eredményeztek. A követelmények egy része nem következett a pályázati felhívás szövegéből, és biztosan nem befolyásolták érdemben a pályázatok összehasonlíthatóságát és elbírálását. Később a pályázók által indított bírósági eljárásokban több [ítélet](#) is megállapította, hogy a kifogásolt feltételek közül például az üres hátsó oldalak beszámozása, és aláírása nem volt kiolvasható a pályázati felhívásból.

Az értelmetlen és a pályázati felhívásból ép ésszel nem következő követelmények tükrében különösen érdekes volt, hogy ugyanebben az időszakban tizennyolc pályázat esetében nem talált hasonló hibákat a médiahatóság. Ezekben a pályázatokon nyertest hirdetett, megkötötte a sugárzásra jogosító szerződéseket, és a rádiók elkezdhették működésüket.

Az eredménytelen pályázatok listája beszédes. A húsz eredménytelen pályázat döntő többsége olyan frekvenciát érintett, ahol az erősen kormánykritikus hangként megszólaló Klubrádió - korábbi jogosultként, vagy új szereplőként - pályázta meg az adott frekvenciát. A listán szereplő többi pályázó jellemzően olyan rádiós szereplő, amely korábban több helyi szolgáltatásból álló szélesebb hálózatot épített ki, vagy pályázati stratégiája ezt célozta (pl. a Hold Rádiós és Televíziós Reklám Bt., a Rádió 1 kötelekébe sorolt Varage Kft., Füleky Rádió Kft., BMC Rádió Kft.) Ezek a működő rádiók több helyi jogosultságot is megpályáztak, és a vizsgált időszakban sehol sem sikerült nyerniük.

Az eredményessé nyilvánított pályázatoknál is volt közös jellemző: ezekben az eljárásokban zömében nem volt verseny, csak egy pályázó jelentkezett a frekvenciáért. Ebből következően

ezekben az eljárásokban a hatóságnak kevésbé kellett egy esetleges bírósági kontroll miatt aggódnia, vélhetően ezért nem kérte számon ugyanazzal a szigorral a formai követelményeket.

Mindezek tükrében alapos okkal feltételezhető volt, hogy a Médiatanács a pályázatok eredménytelenné nyilvánítását eszközként használta a nem kívánt rádiós szereplők háttérbe szorítására, ellehetetlenítésére. Mivel anno a Médiatanács nem adott lehetőséget a pályázati anyagokba való betekintésre, a Mérték a pályázati dokumentumok kiadása érdekében bírósághoz fordult. Az [eljárás eredményeként](#) a Médiatanács kénytelen volt kiadni a pályázati anyagokat. Megnyílt tehát az út a három évvel ezelőtt lezárult pályázatok formai követelményei számonkérésének vizsgálatához.

Van hiba?

Jöhetett tehát a betekintés, a nyertes pályázatok alapos vizsgálata. Az eredmény a gyanút igazolta: a Médiatanács az ugyanabban az időszakban elbírált és eredményesnek nyilvánított pályázatok esetében nem kérte számon azokat a formai követelményeket, amelyekre tekintettel más pályázatokat visszautasított. A nyertes pályázatok átvizsgálása során azt tapasztaltuk, hogy e pályázatok üres hátsó oldalairól is hiányoznak az oldalszámok és az esetek többségében az aláírás is, továbbá e pályázatoknál is előfordulnak olyan oldalak, ahol nem cégszerű az aláírás.

A Médiatanács tehát valóban eszközként, még hozzá igencsak diszkriminatív eszközként használta a formai követelményeket a rádiós piaci térkép átrajzolása során. A nemkívánatosnak tartott rádiós szereplőket nem tartalmi értékelési szempontok alapján, hanem mondva csinált formai hibákra hivatkozva utasította vissza, és ellehetetlenítette el a rádiós piacon. Ahol ilyen szereplő nem vett részt a pályázatban, ott a hatóság nem alkalmazta, figyelmen kívül hagyta a maga által alakított szabályokat. Két eset lehetséges: a Médiatanács is tudta, hogy a Klubrádió pályázata jogszerű volt, és az egész Klubrádió-ügy mégis csak önkényes végzés volt, illetve a Médiatanács szándékosan nyilvánított nyertessé olyan pályázatokat, amelyekről tudta, hogy – éppen a Médiatanács jogértelmezése miatt – jogsértőek. Az biztos, hogy a diszkriminatív jogalkalmazással sokáig a Klubrádió létét veszélyeztette – és ennek komoly jelentősége lehet a Klubrádió által a Médiatanács ellen indított kártérítési perben –, és súlyos jogbizonytalanságot okozott azoknak a rádióknak a működésében, amelyek esetében nem alkalmazta az általa konstruált formai követelményeket.

A diszkriminatív pályáztatást erősíti az érintett frekvenciák későbbi sorsa is. Az eredménytelenséggel érintett frekvenciák egy részét a Médiatanács később újra megpályáztatta, de már új feltételekkel: nem kereskedelmi rádiók pályázhattak a lehetőségekre, hanem közösségi rádiók. Ezeknek a frekvenciáknak a zömét a frekvenciapályázatok során [erősen preferált](#) Katolikus Rádió és a Lánchíd Rádió nyerte el. A frekvenciák egy másik részére – elsősorban a korábban Klubrádió által használt frekvenciákra – a Médiatanács azóta sem írt ki újabb pályázatot, ezeken a frekvenciákon nem szólal meg rádió.

Bűnhődjenek a nyertesek?

Nyilvánvalóan felmerül a kérdés, hogy a nyertes rádiók jogosultságait hogyan érinti a feltárt jogszerűtlenség. Erre a kérdésre a médiatörvény egy sokat vitatott szabálya adhatja meg a választ: amely kimondja, hogy ha nem kizárólag a pályázó felelős a jogsértő döntésért, akkor nem kell felmondani a vele megkötött szerződést. Ezekben az esetekben pedig egyértelműen a médiahatóság jogszerűtlen pályáztatási gyakorlata eredményezte a jogsértő állapot előállítását. A Médiatanács diszkriminatív működése mellett maguk a pályázati felhívások is következtelenül és sok esetben önellentmondó formában fogalmaztak meg követelményeket, ahogy ezt később több bírósági döntés is rögzítette.

Az azóta elhunyt Szalai Annamária vezette Médiatanács a szabályok megkerülésével rajzolta át a rádiós piacot. Azzal, hogy ellentétes jogértelmezéseket alkalmazott egymással egyébként

mindenben azonos pályázati helyzetekben, durván megsértette a jogállami működés kereteit és a sajtószabadság érvényesülését, önkényes döntéseivel megakadályozta a szabad versenyen alapuló médiapiac létét.

http://ataszjelenti.blog.hu/2015/08/14/pert_nyertunk_kiderult_hogy_a_mediatanacs_jogszeretlen_ul_rajzolta_at_a_radio_piacot

(Társaság a Szabadságjogokért, 2015. augusztus 14., péntek)

Új tulajdonoshoz kerülhet a bauMax

Az elkövetkező napokban új tulajdonoshoz kerülhet az osztrák bauMax barkácsáruház-lánc - számolt be pénteken szakmai körökből származó értesülésekre hivatkozva az osztrák APA hírügynökség.

Sajtóértesülések szerint az Adeo, Bauhaus és Obi barkácsáruház-láncok vannak versenyben a bauMax üzlethálózatának megvásárlására. Az értesülést egyik érintett vállalat sem erősítette meg, a bauMax pedig 2016-ig tartó szanálási programjára hivatkozva minden eladására vonatkozó hírt cáfol.

A bauMax 1992-ben jelent meg a kelet-közép-európai piacon, ahol a gazdasági válság miatt az utóbbi években nagy veszteségeket szenvedett el: 2013-ban 189 millió, 2012-ben 126 millió, 2011-ben pedig 46 millió eurót. A 2014-es eredmény beszámolót szeptember végéig teszi közzé a vállalat.

A bauMax 2014-ben adta el romániai, bulgáriai, horvátországi, magyarországi és törökországi áruházait. Jelenleg 65 áruházzal rendelkezik Ausztriában, valamint a Cseh Köztársaságban további 24, Szlovákiában 14, Szlovéniában pedig 2 áruházzal.

http://mfor.hu/cikkek/vallalatok/Uj_tulajdonoshoz_kerulhet_a_bauMax.html

(mfor.hu, 2015. augusztus 14., péntek)

Eladják a magyar Agipot

Üzemanyag-kereskedelem A Mol az egyik ellenlábasával küzd a kútláncért

Az olasz Eni eladná a harmadik legnagyobb hazai benzinkúthálózatnak számító Agipot - tudta meg a Népszabadság. Az esélyes érdeklődők között van a Mol, valamint - elég nagy meglepetésre - a lengyel PKN Orlen tulajdonában lévő cseh Unipetrol.

Értékesítés alatt áll a hazai töltőállomás- piac harmadik legnagyobb szereplője, az Agip-hálózat - értesült a Népszabadság több független forrásból. A 180 magyarországi Agip-kút közel felét kitevő franchise- egységek tulajdonviszonyait az ügylet közvetlenül nem érinti. Az eladó az olasz Eni, amelynek másik hazai leányvállalata, a Tigáz idén lemondott a lakossági gázellátás jogáról. Az Eni tehát - elsősorban a saját anyagi problémái miatt - a térségben visszavonulót fűjt: Magyarországon lényegében már csak a Tigáz hálózatát tartja.

A kútlánc esélyes vevőjelöltjeinek mindegyike meglepetés. A finisben érezheti magát például a lengyel PKN Orlen kezében lévő cseh Unipetrol - tudtuk meg. Győzelmével a nála is nagyobb, igazán komoly közép-európai vetélytárs vethetné meg a lábát a Mol-birodalom központjában. (A

Forbes magazin idei Global 2000-es listája szerint a világon a hétmilliárd dollár értékű PKN Orlen az 1217., az ötmilliárd dolláros Mol pedig az 1282. legnagyobb vállalat.) Ismereteink szerint rajta kívül maga a Mol áll még versenyben. Ez azért különös, mert a magyar olajcsoport az utóbbi évek során egyszer sem szállt ringbe az amúgy gyakran eladósorba kerülő nagy hazai kútláncokért. Ennek okaként szakértők versenyjogi aggályokat emlegettek.

Írásos megkereséseinkre sem az Eni, sem a PKN Orlen, sem az Unipetrol székhelye nem reagált még; az Eni Hungaria központi címéről annyit kértek, hogy kérdéseinket angolul fogalmazzuk meg vezérigazgatójuk számára, de ennek teljesítése ellenére lapzártánkig tőle sem érkezett válasz.

- Sajtóértesüléseket nem kommentálunk - reagált megkeresésünkre a Mol. Az ehhez a tömör válaszhoz fűzött meglehetősen részletes piaci elemzésük viszont megerősítésnek hat. E szerint kiskereskedelmi terveik egyértelműek és világosak: terjeszkedni kell a térségben, fejleszteni a már meglévő kutakat és emelni szolgáltatásaik színvonalát. Ebbe illeszkedik az elmúlt két évben végrehajtott felvásárlási sorozatuk is - amelynek eredményeként a Mol-csoport immár közel kétezer töltőállomást működtet Közép-Európában -, valamint a nyár elején indított Fresh Corner nevű kútüzletprogram.

A térségben több kútláncot is felvásárló azerbajdzsáni állami Socar állítólag szintén felbukkant az ügylet körül, de sikerének nincs jele.

- A jelenleg 74 Lukoil márkájú kutat üzemeltető Normbenz szintén pályázott a hazai Agipokra - erősítette meg a piaci híreket lapunknak Fazakas Imre, a leginkább Mol-közeliként elkönnyelhető kúttársaság áttételes résztulajdonosa. A második körbe azonban már nem jutottak be - tette hozzá. Ő tehát megerősítette az Agip-kutak eladási folyamatát, ám további részletekkel már nem szolgált.

A nagy hazai olajláncokat képviselő Magyar Ásványolaj Szövetség (MÁSZ) adatai kijózanítóak. A konkrét hírt szintén nem kommentáló Wilde György főtitkár arra hívta fel a figyelmünket, hogy a 90-es évek elején, az Áfor-korszak utáni nagy felfutáskor induló 12 márka közül ma már csak négy nagy van talpon: a Mol, a Shell, az Agip és az OMV, amely térségi láncainak egy részét szintén eladta. Igaz, eközben új szereplők is megjelentek. Ez idő alatt kimutatásuk szerint a Q8-at, a korábban a Mobilt felvásárló BP-t, az Aralt és az Avantit az OMV szerezte meg, a Tamoil és az Exxon- Mobil-féle Esso ma már az Agip része, míg a Totalt és a zöldmezős Tesco- kutakat a Shell hálózatához csatolták. A Conoco Jet-kútjain kilenc éve a 2003-ban megjelenő Lukoil zászlója lobog.

A MÁSZ-tagvállalatok közül júliusban a Mol 364, a Shell 193, az Agip 180, az OMV 169, a Normbenz (Lukoil név alatt) 74, a Mobilpetrol 41, a Mabanafit pedig (Oil! név alatt) 38 kutat üzemeltetett. Ezen túl Wilde György további mintegy hatszázra teszi a szervezeten kívüli "fehér" töltőállomások számát.

Az elmúlt húsz évben eltűntek régebbi és megjelentek új márkák a hazai piacon. Így például a korábban Magyarországon ismeretlen Normbenz volt az a cég, amely tavaly év végén megvásárolta az orosz Lukoil 75 magyarországi és 19 szlovák kútját. Arról nem tudni, hogy a mindkét piacon messze legnagyobbnak számító Mol erre pályázott volna. A 44 cseh Lukoil-kút - az Unipetrol anyaságában - viszont a Molé lett.

Eladó a magyar Agip

Üzemanyag A Mol cseh ellenlábasával küzd a kútláncért

A Csehországban Benzina márkájával a Mol hazai és szlovák helyzetéhez hasonlóan piacvezető Unipetrolt még inkább felbőszíthette, hogy mára a Molhoz került a 125 cseh Agip-kút is. Ezzel - hozzászámítva a Lukoil, illetve a már meglévő csehországi Slovnaft- és Pap Oilkútjait is - a Mol hirtelen a második legnagyobb cseh hálózattá vált. (Tavaly a cseh Agip-üzlettel egy füst alatt az olaszoktól a Molhoz került 41 szlovák és 42 román kút is.)

Cseh részről tehát értelemszerűen adódhat az elégtétel gondolata. A Mol és a PKN Orlen viszonya kettős. A két cég vezetője közismerten jó viszonyt ápol. Ez, ha máshonnan nem is, onnan tudható, hogy tavaly kiszivárgott Jacek Krawiec PKN-elnök kendőzetlen beszámolója a Hernádi Zsolttal folytatott baráti csevelyéről, amelyben a Mol-elnök trükkösnek állította volna be azt a pert, amelyet Magyarországon indított ellene a volt jogi igazgatója a horvát büntetőügyben.

Egyesek szerint ha a magyar Aralkutak Benzinává válnának, a Mol és az Unipetrol akár meg is állapodhatna helyi láncai kölcsönös ellátásáról. Ennek kapcsán többen még azt az évtizedes álmot is

felelősekké, amely szerint a PKN, a Mol és esetleg az OMV egyesülésével egy nagy nemzetközi olajkonzern jöhetne létre. Ez azonban továbbra sem életszerű: a Mol-PKN egyesülés utoljára vagy tíz éve került le a napirendről. Az, hogy a Mol is ajánlatot adott az Agip-kutakra, szintén a harc jele: Hernádi nem adja könnyen fő piacát, Csehországot pedig játszi könnyedséggel ellátják a pozsonyi Slovnaft- központból.

A Mol-ellenajánlat versenyjogi szempontból sem feltétlenül nevezhető vakrepülésnek. A Mol kétségkívül uralja a hazai nagykereskedelem négyötödét: kifejezett importkorlátozás ugyan nincs, de a környék finomítóit felvásárolta, és több alsóbbrendű szabály mögött is parlamenti hátszél sejlik fel. Ám midőn tavaly a gazdasági versenyhivatal azt fejtegette, hogy a Mol nagykereskedelmi helyzetében nem talál különösebb kivetnivalót, megjegyezték, hogy a kiskereskedelemben, azaz a kutak számában a Mol nem is erőfölényes. A versenyhatóság észjárását behatóan ismerő Mol bejelentkezése tehát nem blöff. Azt, hogy győzelme esetén a versenyhatóság egyszerűen megálljt parancsolna a Molnak, forrásaink nem tudják elképzelni. Sokkal inkább részletes elemzés melletti engedély valószínű, esetleg néhány kút eladási kötelezettségével.

Különösebb tolongás ugyanakkor nincs is az Agip-kutakért. A láncot ellátó Eni Hungaria tavaly 1,2 milliárdos veszteségét 600 millióra "javította". Egybehangzó vélemények szerint az éles verseny és az alacsony kiskereskedelmi haszonkulcsok miatt a benzinkút továbbra sem nevezhető bombaüzletnek.

600 MILLIÓ A HAZAI Agip-kutakat ellátó Eni Hungaria tavaly 600 millió forint veszteséggel zárt, de ez így is nagy előrelépés az egy évvel korábbi 1,2 milliárdos mínuszhoz képest.

Marnitz István

(Népszabadság, 2015. augusztus 14., péntek, 1+7. oldal)